

Občina Makole

Makolčan

Letnik XI, številka 2

Makole, december 2017

Za dežjem vedno posije sonce

Letošnje leto se izteka. Marsikaj se je zgodilo, veselega in žalostnega, dobrega in slabega, a nikoli enoznačno, vedno med seboj pomešano, ker je pač tako v življenju, da se nam na pot postavljajo ovire, ki jih vsak po svojih močeh premaguje. Nekoč je nekdo rekel, da če v življenju naletiš na pot brez ovir, ta pot najbrž nikamor ne pelje.

Ker župnija Makole praznuje 250-letnico samostojnosti, sem pobrskala po Kroniki župnije sv. Andreja v Makolah. Iz zapisanega sem razbrala, da se je v teh dveh stoletjih in pol dogajalo v naših krajih marsikaj zanimivega in da so si ljudje vedno prizadevali za napredek. Velikokrat jim je uspelo, velikokrat pa se je tudi kaj izjalovilo. A nikoli niso obupali. Skrbeli so za svoje družine, obdelovali trdo zemljo, obnavljali svoje tri cerkve (sv. Ana, sv. Lenart, sv. Andrej), stopili skupaj, ko je bilo treba odstranjevati posledice poplav, toče, požarov, skupaj so se prebijali skozi dve kruti vojni ... Vedno pa so našli tudi čas za veselje, hrepenenje, hvaležnost ...

In tako je še dandanašnji. In če bomo držali skupaj, bo lažje živeti, se veseliti, hrepeneti, premagovati ovire ...

Zaželimo si božični mir, dovolj kruha za vse ljudi sveta in veliko sreče v letu, ki je pred nami.

*Urednica
Foto: Živa Šorlí*

MAKOLČAN - GLASILO OBČINE MAKOLE

Letnik XI, številka 2
Makole, december 2017
Uradno glasilo izdaja Občina Makole
Uredniški odbor: odgovorna urednica Helena Kolar,
Mojca Vtič, Milan Sternad, Franc Skledar, Matjaž Kopše
Lektorica: Helena Kolar
Fotograf: Milan Sternad

Oblikovanje in tisk:
Jurij Moličnik, IMPOS d.o.o.
Slovenska Bistrica
Naklada: 800 izvodov

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Kriza, ki je po letu 2008 prizadela Slovenijo in svoj vrh dosegla v letu 2013, je s finančnega vidika precej prizadela tudi občine. Sredstva, ki bi jih morale občine prejemati v skladu z Zakonom o financiranju občin, so se začela zmanjševati. Dokler smo lahko črpali evropska sredstva, se to še ni tako zelo poznalo, danes pa to vse bolj občutimo.

V tej finančni perspektivi, perspektivi 2014–2020, smo občine, kot je makolska, praktično odrezane od črpanja evropskih sredstev. Verjetno pa k temu stanju ni doprinesla samo politika EU, ampak tudi domača politika, ki je dokumente za omejeno perspektivo pripravljala v smeri, da imajo prednost veliki projekti, ki so naravnani tako, da se male občine nanje sploh ne moremo prijaviti.

Domača politika pa je prav gotovo krivec za problem zmanjševanja primarne porabe in sredstev za investicije, ki naj bi jih občine prejemale po Zakonu o financiranju občin.

Z neupoštevanjem Zakona o financiranju občin (ZFO) s strani države je Občina Makole tudi letos izgubila približno 340.000,00 EUR, ki bi ji ob upoštevanju zakonodaje pripadal, v zadnjih sedmih letih pa skupaj za več kot 1.700.000,00 EUR. Kar predstavlja skoraj dvakratni znesek vrednosti vrtca, zgrajenega v letu 2011, ali primerljiv znesek investicije prizidka telovadnice leta 2009. Toliko denarja nam je v teh letih krize vzela »domača trojka«, oziroma domača politika. V takšnih okoliščinah je posledično investicij v občinah manj. Investicije pa so gonilo napredka. Težko se je soočati z dejstvom, da sedaj, ko je v državi sorazmerno velika gospodarska rast, občine niso deležne nobene korekcije v smislu več denarja za investicije. Še več, sproščanje nekaterih interventnih ukrepov, ki imajo za posledico višje cene v vrtcih, domovih za ostarele, vzgojno izobraževalnih zavodih predstavljajo velike finančne posledice za občinske proračune. Zaenkrat še uspevamo pokrivati zakonske obveznosti, vzdrževati standard, ki ga imamo, a je posledično za investicije vedno manj denarja.

Investicij je v primerjavi s preteklimi leti res manj, vendar po moji oceni še vedno

več, kot bi jih bilo, če ne bi bili samostojna občina.

Kljub vsemu z veseljem ugotavljam, da nam je tudi v takšni situaciji v letu 2017 uspelo zagotoviti več kot za 400.000,00 EUR investicijskih sredstev, s katerimi smo izvedli kar nekaj projektov. Uredili smo del lokalne ceste Pečke–Slovenska Bistrica na odseku Ložnica in od križišča Mostečno do Sternada v skupni dolžini cca. 1200 metrov, modernizirali smo odseke javnih poti Pogačar–Gradiše, Sveta Ana Lampret–Gril, Makole–Rove, Stranske Makole–Pepelnak, Spodnja Ložnica–Štatenberg, Stopno–Trnovšek in Motanje–Drozg v skupni izmeri cca. 1800 metrov.

Zgradili smo štiri škarpe na dveh cestah v skupni dolžini cca. 80 metrov, uredili začasno makadamsko parkirišče pod vrtcem, sanirali kar nekaj pogreznin, v Zdravstvenem domu Makole smo dodatno izolirali celoten strop, zamenjali smo dva vodovodna razbremenilnika v Dežnem, razširili omrežje cestne razsvetljave za dodatnih 21 svetilk na lokacijah Savinsko, Pečke–Srece, Jelovec pri Makolah in Makole ter solarne svetilke v Dežnem pri Makolah, uredili smo razsvetlavo igrišča pri osnovni šoli, ozvočenje na pokopališču, uredili smo socialni grob, nadgradili ozvočenje z brezžičnimi mikrofoni dvorani doma krajanov, pomagali smo s sofinanciranjem pri nakupu reševalnega vozila za ZD Slovenska Bistrica in sofinancirali nakup konvektomata v OŠ Anice Černejeve Makole. Začeli smo z obnovo dveh mostov, in sicer v Ložnici (na gmajni), kjer bomo most obnovili z lastnimi sredstvi, in v Pečkeh, kjer sodelujemo z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo, saj so pogovori iz preteklosti obrodili dobro sodelovanje. Ob preplastitvah, ki so jih izvedli na državnih cestah, smo se uspeli dogovoriti za soinvestitorstvo in izgradnjo novega mostu v Pečkeh. Dela so se že začela izvajati in bodo zaključena predvidoma do konec meseca maja 2018. V intenzivnih pogovorih in usklajevanju je tudi križišče v Pečkeh, kjer končne rešitve in dogovora še nimamo, saj se zadeva usklajuje z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo, ki s projektanti preverja zahteve posameznikov z realnimi možnostmi za dejansko izvedbo projekta.

Z naštetimi deli smo glede na finančne okvirje postorili veliko. Kot že povedano, pa bo velikih investicij v primerjavi s preteklimi leti manj, vzdrževanja pa vedno več. Saj z dvigovanjem standarda rastejo tudi stroški vzdrževanja.

In kako kaže za naprej? Kljub trenutni situaciji optimistično gledam v prihodnost, saj menim, da je po krizi, ki sem jo omenil, najnižja točka že bila dosežena in bo v prihodnjih letih situacija spet boljša. Primerna poraba in sredstva za investicije se naslednje leto vendarle vsaj malo višajo, čeprav še vedno ne bodo takšna, kot bi morala biti, če bi se upošteval zakon.

Občina pa niso samo investicije v ceste, pločnike, razsvetlavo, igrišča ... Občina smo predvsem ljudje, ki tu živimo in delamo. Vsak od nas pušča svojo sled, svojo dediščino, kot posameznik ali z aktivnim delovanjem v skupnosti, bodisi v katerem od društev, v šoli, knjižnici, vrtcu, trgovini ali kje drugje. Z zavedanjem svojih korenin, izročila in pomembnosti dediščine, ki so nam jo v varstvo in hrambo pustili tisti, ki so na tem prostoru živeli pred nami, se trudimo, da bi zanj čim bolj skrbeli.

Vendar pa kljub vsemu velikokrat ostane grenak priokus. Nekateri namreč nikoli

niso zadovoljni, lahko rečem, da so kronično nezadovoljni, pa lahko delaš ali narediš karkoli. Ustvarjajo in razširjajo zgodbe na osnovi nepopolnih informacij, ne da bi se prepričali o njihovi resničnosti ter vprašali o njihovi smiselnosti in koristnosti.

Večina vas je slišala za Sokrata, ki je bil velik modrec. V antični Grčiji je Sokrat veljal za velikega filozofa in njegovo znanje je bilo zelo cenjeno.

Nekega dne je Sokrat srečal znanca, ki mu je dejal: »Ali veš, kaj sem danes slišal o tvojem prijatelju?«

»Počakaj,« ga je ustavil Sokrat. »Preden mi kaj poveš, boš opravil krajši test. To je TEST TREH FILTROV. Premisli in filtriraj to, kar mi nameravaš povedati. Prvi filter je FILTER RESNICE. Ali si popolnoma prepričan v resničnost tega, kar boš povedal?«

»Ne, pravzaprav sem o tem le slišal od drugih,« je odgovoril znanec.

»Prav,« je rekel Sokrat, »torej pravzaprav ne veš, ali je resnica. Poskusiva zdaj z drugim filtrom. Imenuje se FILTER DOBROTE. Ali je to, kar mi nameravaš povedati o mojem prijatelju, nekaj dobrega?«

»Ne, ravno nasprotno,« je odgovoril znanec.

»Torej,« je nadaljeval Sokrat, »rad bi mi povedal nekaj slabega o njem, pa ne veš, ali je to resnica. Sedaj poskusiva še s tretjim filtrom, to je FILTER KORISTNOSTI. Ali mi bo to, kar boš povedal o njem, koristilo?«

»Ne vem, mislim, da ne,« je skesano odgovoril znanec.

»Torej, če mi želiš povedati nekaj, o čemer nisi prepričan, da je res niti ni dobro in ne koristno, ZAKAJ BI MI TO RAD PAVEDAL?« je zaključil Sokrat.

Zato je prav, da dobro pomislimo, preden kaj izjavimo. Če o čem nismo prepričani, je bolje, da molčimo. Kajti besede lahko bolijo in rana se kljub opravičilu ne zaceli.

Veliko je bilo doseženega in narejenega. Vsega tega seveda ne bi zmogli, če ne bi po svojih močeh k temu prispevalo veliko ljudi. Zato bi se rad za sodelovanje zahvalil članom občinskega sveta in nadzornega odbora, za opravljeno delo občinski upravi in ostalim zaposlenim na občini. Zahvalil bi se rad tudi vsem ostalim, ki ste s svojim delom ali predlogi in skrbjo prispevali k temu, da je naša občina uspešna in da se lahko še vedno kljub počasnejšemu tempu postopoma razvija.

Prav posebej pa se zahvaljujem in iskreno čestitam letošnjim občinskim nagrajencem. S svojimi prizadevanji in delom so veliko pripomogli k skupnemu dobremu, vsak seveda na svojem področju. S trudom in zagnanostjo so svojemu okolju vtisnili prepoznaven pečat. Priznanja naj jim bodo spodbuda tudi za nadaljnje delo. Ob tej priložnosti izrekam čestitke tudi za 250 let samostojnosti naše fare – župnije svetega Andreja Makole.

V letu, ki prihaja, vam želim, da bi se vam uresničile vse želje, pričakovanja in sanje, tudi tiste, ki ste jih postavili visoko nad oblake. Naj bo vaš božič toplo ognjišče in naj bo novo leto 2018 pot dobre volje, ljubezni in zdravja. Vse dobro in srečno.

Franc Majcen, vaš župan

LOKALNA CESTA PEČKE–SLOVENSKA BISTRICA

Pred dvema letoma začeta rekonstrukcija lokalne ceste LC 440101 Pečke–Slovenska Bistrica se počasi preveša v sklepno fazo. V letošnjem letu sta bila obnovljena odseka Ložnica v dolžini 860 m in Mostečno v dolžini 380 m, spomladi 2018 pa se bo obnovil še preostali del ceste na ravnini med Ložnico in Mostečnim. V sklopu letošnje investicije je bil zamenjan spodnji in zgornji ustroj ceste, urejeno odvodnjavanje, izvedena razširitev ceste, modernizirano avtobusno postajališče pri Lovreku in izvedena dvoslojna asfaltna prevleka v debelini 5 + 4 cm. V območju pločnikov je vozišče široko 5,5 m, izven tega 5 m. Izvedene so povozne mulde in peščene bankine 0,5 m. Talne označbe na odseku Mostečno zaradi neugodnih pogojev niso bile izvedene in bodo označene spomladi 2018.

Vrednost izvedenih gradbenih del v letu 2017 je znašala 227.161,34 EUR, za katere je občina pridobila nepovratna sredstva v višini 58.531,00 EUR in povratna sredstva v višini 87.342,00 EUR (23. člen ZFO-1). Preostala sredstva je občina Makole zagotovila iz lastnih sredstev. V sklopu investicije je bil razširjen tudi priključek javne poti JP 946911 Mostečno–Purg–Lampret.

Gradbena dela je izvajalo podjetje Krt gradbeništvo, d. o. o., iz Slovenske Bistrice, strokovni nadzor nad gradnjo podjetje Proplus, d. o. o., iz Maribora, koordinator varstva pri delu je bil Janez Čuček, s. p.

Obnovljeni odseki bodo omogočali večje hitrosti, ki jih bomo v prihodnje pogosteje nadzorovali, zato upoštevanje omejitev in previdnost na obnovljeni cesti ne bosta odveč.

Mojca VANTUR
Foto: arhiv Občine

ASFALTIRANJE OBČINSKIH CEST

V mesecu novembru 2017 je bilo zaključeno letno asfaltiranje občinskih cest. Skupna dolžina asfaltiranih cest v letu 2017 znaša 1,726 km. Izvajalec del je bilo podjetje Asfalti Ptuj, d. d., iz Ptuj s katerim je bila podpisana pogodba v vrednosti

87.829,99 EUR. Nadzor nad izvajanjem del je opravljalo podjetje Proplus, d. d., iz Maribora. Gradbena pogodba je bila podpisana za sedem odsekov javnih poti:

JP 946582 Pogačar–Gradiše (v dolžini 392 m), JP 947221 Sv. Ana–Lampret–Gril (v

dolžini 100 m), JP 947062 Stranske Makole–Pepeknak (v dolžini 150 m), JP 946963 Spodnja Ložnica–Štatenberg (484 m), JP 946761 Stopno–Trnovšek (v dolžini 250 m), JP 946701 Motanje–Drozg (v dolžini 170 m) in 946711 Makole–Rove (v dolžini 180 m). Asfaltiranje cest je bilo izvedeno po sistemu, da tampon pripravijo občani, za asfalt pa poskrbi občina Makole. Kljub slabim časom je uporabnikom uspelo pripraviti podlago, del sredstev, ki je zmanjkal, pa je bil poravnani iz občinskega proračuna. Modernizacija ceste Makole–Rove je bila v celoti financirana iz proračuna občine Makole, tampon za cesto Sv. Ana–Lampret–Gril pa je pripravila Občina Majšperk.

S temi vlaganji smo izboljšali varnost občanov in kakovost bivanja krajanov Dežnega, Stopnega, Starega Gradu, Štatenberga in Stranskih Makol. Pozitivno pa bo investicija vplivala tudi na razvoj drugi krajev in nenazadnje tudi celotne občine Makole.

Mojca VANTUR
Foto: arhiv Občine

OBNOVA MOSTA ČEZ LOŽNICO V NASELJU LOŽNICA

V mesecu novembru se je pričela rekonstrukcija mostu čez potok Ložnica v naselju Ložnica. Obstoječi objekt se je v osnovni konstrukciji ohranil. Kovinska konstrukcija je bila ojačana, očiščena in antikorozijsko premazana, prav tako bodo očiščeni in premazani obrežni in vmesni oporniki. Rekonstruirala se je le voziščna konstrukcija. Porušeni in odstranjeni so bili leseni plohi – podnice, ki se bodo nadomestili z armirano betonsko konstrukcijo in asfaltiranim voziščem.

Rekonstrukcija je bila potrebna zaradi dotrajanosti lesenih delov voziščne konstrukcije in premajhne širine vozišča, ki je bila 3,40 m. Za nemoteno uporabo se bo most z rekonstrukcijo razširil na širino 4,40 m. Na most bo nameščena vroče cinkana varnostna odbojna ograja z ročnikom.

Za potrebe rekonstrukcije je bil izdelan izvedbeni načrt in pridobljeno vodno soglasje Direkcije Republike Slovenije za vode.

Izvajalec del je Jožef Žolger, s. p., s Ptujске gore, nadzor nad gradnjo izvaja podjetje Proplus, d. o. o., iz Maribora. Vrednost gradbenih del znaša 34.155,12 EUR in bodo pokrita iz lastnih virov občine.

Od januarja 2018 bo začasno omogočen nemoten promet po betonski povozni površini, medtem ko bodo dela zaključena do konec meseca aprila 2018, ko je predvideno še asfaltiranje vozišča.

Mojca VANTUR
Foto: arhiv Občine

SANACIJA UDOROV IN USADOV

Neurja v preteklih letih so na občinskih cestah povzročila ogromno škode, ki jih pa zaradi nezadostnih finančnih sredstev nismo uspeli sproti sanirati. V letošnjem letu smo tako pristopili k sanaciji najbolj nevarnih odsekov. Skupaj smo sanirali štiri večje udore bankin in tri večje pogreznine vozišč. V Starem Gradu smo sanirali dva udara bankine ob javni poti JP 946661 v skupni dolžini 25 m in dva udara bankine v Jelovcu ob lokalni cesti LC 440501 v dolžini 55 m. Za stabilnost bankine je bilo potrebno zgraditi kamnite zložbe višine od 1,7 m do 3,0 m.

Na cestah LC 440511 Sveta Ana nad Štokerji, LC 440491 Štatenberg pri Treh kraljih, LC 440701 v ovinku v gozdu in JP 947071 pri Emeršičih smo sanirali pogreznine na voziščih, ki so ogrožale varno uporabo. Usadi so bili delno sanirani z materialom, ki je

bil prepeljan iz lokalne ceste Pečke–Slovenska Bistrica, in novim materialom iz kamnoloma Poljčane. Zaradi globokih posegov bodo ti odseki asfaltirani spomladi 2018. Strošek sanacije pogreznin je znašal 5.829,50 EUR.

Vsa dela so bila izvedena z delavci režijskega obrata in s sodelovanjem lokalnih gradbenih izvajalcev (Štern Bojan, s. p., Žan Vovk, s. p., Dušan Doberšek, s. p. in Kolar Zdravko, s. p.).

Strošek, ki ga je pokrila občina, so bile tako zgolj strojne ure izvajalcev in vgrajen material. V kamnite zložbe je bilo vgrajenih 160,66 t lomljenega kamna in 55 m³ betona. Skupna vrednost stroškov izdelave vseh kamnitih zložb je znašala 12.155,75 EUR.

Mojca VANTUR
Foto: arhiv Občine

RAZŠIRITEV OMREŽJA JAVNE RAZSVETLJAVE

V letošnjem letu smo v skladu s planom omrežje javne razsvetljave v občini razširili za dodatnih 21 svetilk, in sicer v naselju Savinsko, Pečke–Srece, Jelovec pri Makolah, Makole in v Dežnem pri Makolah. V Savinskem in Pečkih smo z deli začeli v poletnih mesecih in z gradbenimi deli kon-

čali še pred končanimi poletnimi dopusti. V Savinskem je bilo vzpostavljeno novo odjemno mesto in cca. 550 metrov izkopov, na trasi je bilo postavljenih 10 temeljev in kandelabrov za javno razsvetlavo ter 10 luči. Ob cesti Pečke–Srece je bilo na trasi dolgi cca. 300 metrov omrežje že ob-

stoječe javne razsvetljave razširjeno s petimi lučmi. Dela v Jelovcu pri Makolah smo zavestno planirali v jesenskih mesecih, saj je ob trasi dolgi cca. 400 metrov večina lastnikov zemljišč na njivah in poljih imelo še svoje pridelke, tako da smo se na ta način izognili škodi, ki bi jo povzročili, v ko-

likor bi z deli začeli, še preden so bili pri delki pospravljeni. Omrežje na tej trasi smo razširili za dodatne 4 luči. Eno dodatno luč smo postavili v naselju Makole in eno, hkrati tudi prvo solarno luč v občini kot vzorčni primer, na križišču pri Galeriji Dvoršak v Dežnem pri Makolah. Vsa dela na omenjenih lokacijah smo opravili v lastni režiji in z izvajalcem za gradbene izkope Bojanom Šternom preko podjetja Gradbena Mehanizacija Bojan Štern, s. p., za priklope in montažo svetilk je pos-

krbel Stanislav Rak preko podjetja Elektroinštalaterstvo Stanislav Rak, s. p. Luči smo naročili pri domačem proizvajalcu, in sicer pri podjetju Iskra Releji, d. d., ves ostali material in potrebno opremo smo naročali pri različnih dobaviteljih iz regije. Na tem mestu bi izpostavil, da smo na vseh treh lokacijah v izkopyane jarke položili tudi cevi, tako imenovani »dvojček«, za prihodnost in v izogib ponovnemu izkopu ob morebitni izgradnji optičnega omrežja. Cevi oziroma »dvojček« smo uspeli pridobiti od Tele-

koma Slovenije, d. d, čeprav se mnogim zdi to samoumevno, pa ni tako. V Jelovcu pri Makolah smo sodelovali tudi z Elektrom Maribor, d. d., Območna enota Slovenska Bistrica, saj smo na tej trasi v izkopyane jarke položili tudi del njihove infrastrukture, tako da so se lahko v tem delu odstranili njihovi drogovi. Vrednost vseh del skupaj znaša okrog 35.000,00 EUR.

Matjaž KOPŠE
Foto: arhiv Občine

VZPOSTAVITEV RAZSVETLJAVE NA IGRIŠČU PRI ŠOLI

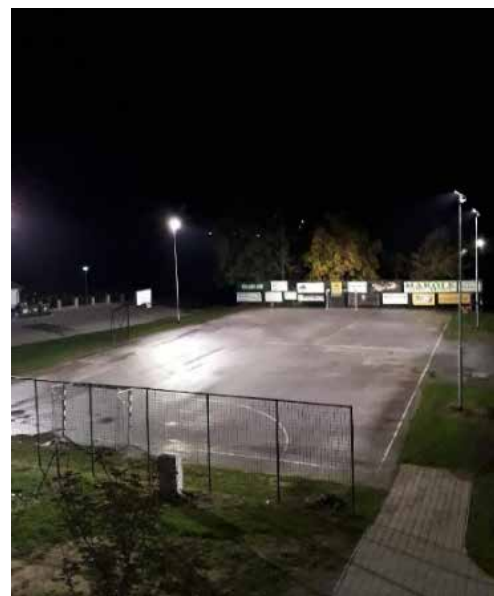
Občina Makole se je v letu 2016 prijavila na razpis Fundacije za šport, ki je bil objavljen dne 14. 10. 2016 v Uradnem listu RS, št. 64/16, s programom »REKONSTRUKCIJA ŠPORTNEGA IGRIŠČA V MAKOLAH« za sofinanciranje gradnje športnih objektov v letih 2017, 2018 in 2019. Na področju gradnje športnih objektov je pristojna strokovna komisija obravnavala 238 vlog, ki so prispele na javni razpis za področje gradnje športnih objektov. Za to področje je bilo razpisanih za 2.400.000,00 EUR sredstev, skupna višina zaprosenih sredstev vseh vlog je znašala 9.365,285 EUR, kar pomeni, da je višina zaprosenih sredstev za 3,90-krat preseгла višino razpisanih sredstev na področju gradnje športnih objektov. Naš prijavljen program ni bil uvrščen na listo za sofinanciranje.

Na podlagi zgoraj navedenega smo se odločili, da iz projekta izvzamemo javno razsvetljavo in jo glede na to, da smo gradbena

dela vključno s temelji in kandelabri že imeli postavljene, izvedemo do konca v lastni režiji, projekt pa ponovno prijavimo (brez javne razsvetljave), ko bo Fundacija za šport ponovno objavila razpis (predvidoma v začetku januarja 2018). Izvedba del nas je brez gradbenih del, ki smo jih izvedli že v preteklosti, vključno z nabavo in montažo reflektorjev, postavitvijo razdelilne omarice in opravljenimi potrebnimi meritvami v tem letu stala okrog 4.500,00 EUR.

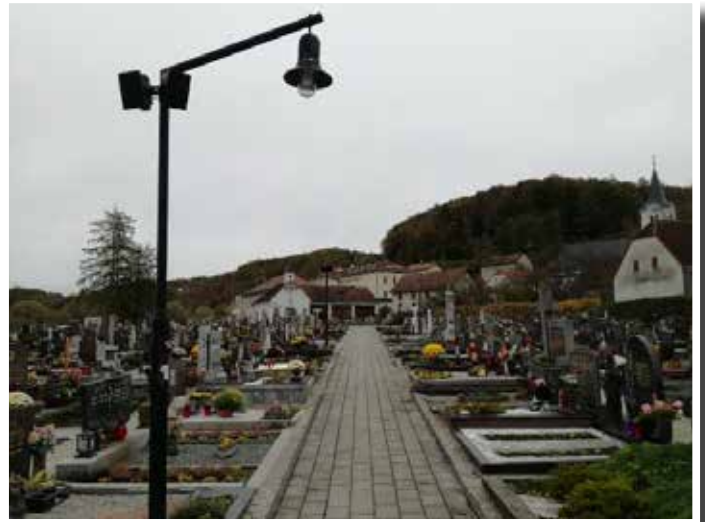
Matjaž KOPŠE
Foto: arhiv Občine

OZVOČENJE NA POKOPALIŠČU

Na pokopališču v Makolah smo v letošnjem letu uredili ozvočenje. Ozvočenje smo, vsaj kar se tiče gradbenih del (izruvanje tlakovcev, izkop za kabel in ponovna vgradnja tlakovcev), izvajali v lastni režiji. Za sam priklop in izvedbo montaže potrebne opreme je poskrbelo podjetje Elektroakustika, d. o. o., iz Ljubljane. Skupna vrednost izvedenih del je znašala 5.234,86 EUR.

Matjaž KOPŠE
Foto: arhiv Občine

AVTOMATSKI DEFIBRILATOR (AED) TUDI V PEČKEH

V sklopu prijave na razpis, v katerem je Občina Makole sodelovala z Občino Slovenska Bistrica (nosilko projekta) kot soustanoviteljica Zdravstvenega doma Slovenska Bistrica, je bil uspešno prijavljen in izpeljan projekt na »Javni razpis za prijavo predlogov investicijskih projektov za sofinanciranje investicij na primarni ravni zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji za leto 2017, ki bodo sofinancirane iz proračuna Ministrstva za zdravje ter vključene v Načrt razvojnih programov za leta trajanja investicije«, ki ga je objavilo Ministrstvo za zdravje v Uradnem listu št. 26/2017, dne 26. 5. 2017. Skladno z razpisnimi pogoji so do sofinanciranja upravičeni občinski investicijski projekti na področju primarne zdravstvene dejavnosti, ki vključujejo nakup terminalov in avtomatskih zunanjih defibrilatorjev za reševalne postaje, za uporabo v nujni medicinski pomoči in pri nenujnih prevozi. Rezultat omenjenega razpisa je nova pridobitev enega AED defibrilatorja tudi za območje Občine Makole. Po posvetovanju

s predstavniki Nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Slovenska Bistrica in ob vedenju, da sta v centru naselja Makole že na voljo dva defibratorja, eden, katerega je v javno uporabo namenila krajevna organizacija Rdečega križa Makole in je na objektu gasilskega doma v Makolah (na naslovu Makole 42) in eden od PGD Makole, ki je namenjen izključno intervencijskim enotam gasilcev reševalcev, je tretji v Občini Makole umeščen v prostor in v javno uporabo na lokaciji, kjer se predvideva večja fluktuacija ljudi in je možen stalen dostop, tako da je že v funkciji in je montiran na objekt stavbe »BAR MIHA« (na naslovu Pečke 28a).

Nabava AED služi dvema ciljema:

Vzpostavitev mreže javno dostopnih AED v okoljih, kjer lokalna enota NMP

identificira potrebo zaradi daljših dostopnih časov.

Opremljanje enot prvih posredovalcev, ki se v skladu s Pravilnikom o službi NMP vključujejo v sistem NMP.

Matjaž KOPŠE
Foto: arhiv Občine

ROKI ZA PRILAGODITEV OBSTOJEČIH OBJEKTOV – OPUSTITEV OBSTOJEČIH GREZNIC IN VGRADNJO MKČN NA PODROČJIH BREZ JAVNE KANALIZACIJE

Lastniki obstoječih objektov, ki odvajanja odpadne vode nimajo urejenega v skladu z izdanim gradbenim dovoljenjem in s predpisi, ki so veljali v času gradnje, si bodo morali najkasneje do 31. 12. 2021 urediti čiščenje odpadne vode v lastnih malih komunalnih čistilnih napravah (MKČN).

1. Vrste MKČN, ki jih je dovoljeno vgraditi, in predpisani parametri na iztoku

- Male komunalne čistilne naprave so lahko:
- netipske MKČN, kot sta npr. rastlinska MKČN ali laguniska MKČN, za katere velja, da parameter KPK (kemijska potreba po kisiku) na iztoku iz naprave ne sme presegati vrednosti 200mg/l;

- tipska MKČN, za katero je iz izjave o lastnostih razvidno, da dosega najmanj 80 % učinek čiščenja glede na parameter KPK,

- kot MKČN se lahko uporablja tudi naprava, sestavljena iz enote za mehansko čiščenje po standardu **SIST EN 12566-1** (predizdelana pretočna greznica) oziroma **SIST EN 12566-4** (na mestu vgradnje sestavljena pretočna greznica) in enote za nadaljnje čiščenje, filtracijo in infiltracijo po standardih: **SIST EN 12566-6** (predizdelana enota za čiščenje komunalne odpadne vode), *če gre za neposredno odvajanje v vodotok ali posredno v podzemno vodo*, **SIST EN 12566-5** (filtrirna naprava

za predčiščene hišne odpadne vode), *če gre za neposredno odvajanje v vodotok ali SIST EN 12566-2* (sistemi za infiltracijo v tla), *če gre za posredno odvajanje v podzemno vodo*.

2. ROKI ZA PRILAGODITEV OBJEKTOV, KI SO GRADBENO DOVOLJENJE PRIDOBILI PRED 14. 12. 2002

2. 1 Objekti s predpisano gradnjo pretočne greznice s odtokom v okolje

Za objekte, katerih gradbeno dovoljenje je bilo izdano **pred 14. 12. 2002** in imajo v gradbenem dovoljenju predpisano odvajanje odpadne vode preko pretočne greznice, mora biti greznica izvedena v skladu z veljavni predpisi v času gradnje. Od leta 1985 do leta 2007 je bilo v veljavi Strokovno navodilo o urejanju gnojišč in greznic (Uradni list SRS, št. 10-482/1985), v katerem je bilo predpisano:

- Koristna prostornina pretočne greznice mora biti najmanj 2 m³/osebo oziroma njena minimalna prostorna mora biti 6 m³. To pomeni, da mora biti prostornina greznice v primeru eno- do tričlanskega gospodinjstva min. 6 m³, v primeru štiričlanskega gospodinjstva min. 8 m³ oziroma pet članskega gospodinjstva min. 10 m³ itd.
- Greznica mora imeti vsaj dva prekata. Prostornina prvega prekata mora biti vsaj 2/3 prostornine greznice v primeru dveh prekatov oziroma polovico prostornine greznice, če je greznica sestavljena iz treh prekatov.
- V greznico ne smejo biti speljane meteorne (padavinske) vode, ampak samo vode iz kuhinje, kopalnice in stranišča.
- Greznica mora imeti zagotovljeno odzračevanje.
- Ravnanje z blatom (greznično goščo) mora biti v skladu z zakonodajo (redno praznjenje greznic).

POMEMBNO!

Lastniki objektov, katerih pretočna greznica je zgrajena v skladu s predpisi oziroma je obstoječa ureditev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode skladna s predpisi, ki so veljali v času gradnje objekta, lahko obstoječe pretočne greznice koristijo do prve rekonstrukcije objekta. Za prvo rekonstrukcijo veljajo posegi na objektu, za katere je potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje. Ob rekonstrukciji objekta pa lahko obstoječo greznico samo nadgradijo, kot na primer z enoto za nadaljnje čiščenje – filtracijo ali infiltracijo v tla ali pa si, v kolikor želijo, vgradijo MKČN.

V kolikor gradnja pretočne greznice ni bila izvedena v skladu z izdanim gradbenim dovoljenjem in takrat veljavnimi predpisi oziroma lastniki teh objektov odvajajo odpadno vodo v okolje brez kakršnegakoli čiščenja, je rok za vgradnjo MKČN 31. 12. 2021.

2.2 Objekti s predpisano gradnjo greznice brez iztoka oziroma nepretočne greznice

Za objekte, ki imajo v gradbenem dovoljenju izdanim **pred 14. 12. 2002** predpisano greznico brez iztoka ali nepretočno greznico, velja v skladu s Strokovnim navodilom o urejanju gnojišč in greznic, da mora biti koristna prostornina greznice brez iztoka min. 3 m³/osebo (v primeru tričlanskega gospodinjstva mora biti prostornina nepretočne greznice min. 9 m³ oziroma štiričlanskega min. 12 m³). Vsebina iz greznice ne sme iztekati v okolje, pogostost čiščenje greznice pa mora biti usklajena s porabo vode.

V kolikor imate vgrajeno greznico brez iztoka oziroma nepretočno greznico v skladu z zahtevami v času gradnje, imate skladno gradnjo in vam ni potrebno vgraditi male komunalne čistilne naprave.

V kolikor gradnja ni skladna s predpisi, je rok za vgradnjo male komunalne čistilne naprave 31. 12. 2021.

3. ROKI ZA PRILAGODITEV OBJEKTOV, KI SO GRADBENO DOVOLJENJE PRIDOBILI PO 14. 12. 2002

Za novogradnje oziroma objekte, ki jim je bilo gradbeno dovoljenje izdano po 14. 12. 2002 in nimajo možnosti priključitve na javno kanalizacijo, je obvezna izgradnja male komunalne čistilne naprave oziroma izjemoma greznice brez iztoka v skladu z novimi predpisi **takoj ob izgradnji objekta**.

4. Ali je za vgradnjo MKČN potrebno soglasje?

Pred vgradnjo MKČN oziroma nadgradnjo obstoječe pretočne greznice je potrebno pridobiti soglasje Komunale Slovenska Bistrica, d. o. o. Na vodovarstvenih in erozijskih področjih ter v primeru iztoka odpadne vode iz MKČN v vodotok pa tudi vodno soglasje Direkcije RS za vode. V soglasju se vam navedejo vse predpisane zahteve, ki so potrebne za pravilno delovanje MKČN. Določi se lokacija MKČN in lokacija ter način odvajanja odpadne vode iz MKČN. Gradbenege dovoljenja za vgradnjo MKČN ne potrebujete.

Vodja odvajanja in čiščenja odpadnih voda Jerneja ZORKO

OBČINSKI PRAZNIK

Občina niso samo investicije v ceste, pločnike, razsvetljavo, igrišča ... Občina smo predvsem ljudje, ki tu živimo in delamo

SVEČANA AKADEMIJA OB 9. OBČINSKEM PRAZNIKU

Na prireditvi so spregovorili župan domače občine Franc Majcen, župan občine Poljčane Stanislav Kovačič in podžupan občine Slovenska Bistrica Žarko Furman

„Tu smo zato, da kot vsako leto prevetrimo, kako je teklo naše življenje v minulih 365 dneh, s čim smo zadovoljni, kaj je tisto, kar nam povzroča slabo voljo, da pohvalimo, kar je bilo dobro, in pograjamo, kar bi lahko bilo boljše. Vedno pa se je bolje osredotočiti na drugo, spodbudno, pozitivno, na to, kar nam kaže na svetlobo v prihodnosti.“

S to mislijo je povezovalka Špela Pušaver začela svečano akademijo v počastitev 9. občinskega praznika Občine Makole in letos tudi 250-letnice samostojne župnije sv. Andreja v Makolah.

Župan Franc Majcen je v svečanem govoru predstavil, kaj vse je uspelo občini realizirati kljub skromnim sredstvom, ki jih občine pridobijo, in se ob tem zahvalil občanom,

svetnikom, občinski upravi in vsem drugim, ki so kakorkoli pripomogli k uspešni realizaciji zastavljenih ciljev.

V nadaljevanju pa je poudaril: „Občina pa niso samo investicije v ceste, pločnike, razsvetljavo, igrišča ... Občina smo predvsem ljudje, ki tu živimo in delamo. Vsak od nas pušča svojo sled, svojo dediščino, kot posameznik ali z aktivnim delovanjem v skup-

Nagrajenci

Recitatorji

MePZ KUD Šmartno na Pohorju

Ajda in Pia

MePZ PD Makole

Razstava

Martinova pojedina

nosti bodisi v katerem od društev, v šoli, knjižnici, vrtcu, trgovini ali kje drugje. Z zavedanjem svojih korenin, izročila in pomembnosti dediščine, ki so nam jo v varstvo in hrambo pustili tisti, ki so na tem prostoru živeli pred nami, se trudimo, da bi zanjo čim bolj skrbeli.

Vendar pa kljub vsemu velikokrat ostane grenak priokus. Nekateri namreč nikoli niso zadovoljni, lahko rečem, da so kronično nezadovoljni, pa lahko delaš ali narediš karkoli. Ustvarjajo in razširjajo zgodbe na osnovi nepopolnih informacij, ne da bi se prepričali o njihovi resničnosti ter vprašali o njihovi smiselnosti in koristnosti.“

Letos je občina Makole podelila županovo priznanje glasbeni skupini Gemaj, priznanje občine Viktorju Dvoršaku in Francu Žrjavu, plaketo občine pa Heleni Kolar.

Druženje

Iz obrazložitve je razvidno, da se vsak izmed njih po svojih močeh in sposobnostih prizadeva za razvoj in promocijo občine.

Bogat kulturni program v počastitev občinskega praznika in 250. obletnice samostojne župnije so oblikovali člani Prosvetnega društva Anice Černejeve Makole: pevci MePZ, Ajda z violino in Pia za pianinom, recitatorji s pesmimi slovenskih pesnikov in z odlomki iz župnijske kronike, zapel je mladi Marvin, gostje pevci MePZ Kulturno umetniškega društva Šmartno na Pohorju in glasbena skupina Gemaj. Za ozvočenje in razsvetljavo je poskrbel Jože Kovačič. Svečanost sta dopolnili dve razstavi: fotografije iz tretje fotomonografije kronista makolske občine Milana Sternada in likovne stvaritve članov likovne sekcije KUD Forma viva Makole.

Marvin

Preddverje doma krajanov pa so polepšali izdelki otrok iz makolskega vrtca in njihovih staršev ter prizadevnih vzgojiteljic in razstava Martinova pojedina v izvedbi Društva gospodinj Makole.

Po svečani akademiji je sledilo druženje in pogostitev, ki so jo pripravili članice in člani Društva gospodinj Makole, Društva kmetič Loznica in Društva vinogradnikov Makole.

Helena KOLAR

OBČINSKA PRIZNANJA

PLAKETA – HELENA KOLAR

Helena Kolar oziroma Jelka, kot jo vsi kličemo in poznamo, se je v Makole priselila leta 1974. Po poklicu je učiteljica slovenskega in nemškega jezika. Zaposlena je bila na Osnovni šoli Anice Černejeve Makole.

Kmalu po prihodu v Makole je postala aktivna članica Prosvetnega društva Anice Černejeve Makole. Dolga leta je bila predsednica društva in ga kljub kriznim obdobjem uspešno vodila. Bila je članica pevskega zbora in mentorica recitacijske sekcije, ki jo vodi še danes. S svojimi recitatorji obogatiti skoraj vsako prireditve v Občini Makole in pripravljati mlade recitatorje, da bodo v bodočnosti nadaljevali njeno delo. Njena prizadevanja so pripomogla, da je društvo praznovalo 60-letnico delovanja in ob jubileju izdalo bilten.

V okviru Prosvetnega društva skupaj z ostalimi člani pripravlja in vodi številne prireditve in proslave v občini in si prizadeva, da na teh prireditvah sodelujejo različna društva, ker meni, da le sodelovanje in povezovanje rodi dobre in zdrave sadove.

Na področju kulture je dejavna tudi izven občine Makole. Pri Zvezi kulturnih društev Slov. Bistrica je bila predsednica odbora za priznanja Štefana Romiha. Že drugo obdobje je predsednica Sveta območne izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti Slov. Bistrica.

Za delo v ljubiteljski kulturi ji je bilo že leta 1999 podeljeno Romihovo priznanje. Romihovo priznanje je prejela leta 2016 tudi z recitacijsko skupino.

Skrbi za lektoriranje biltenov, vabil, plakatov in drugih vsebin, napisanih za javnost,

OBČINSKA PRIZNANJA

ker meni, da je treba ob vsaki priložnosti skrbeti za pravilno izražanje v maternem jeziku. Med drugim ureja, piše članke in lektorira tudi občinsko glasilo Makolčan. Ljubiteljsko dela v Društvu vinogradnikov Makole kot kulturna animatorka, zato so

vse prireditve tega društva kulturno obogatene, in sodeluje pri pripravi glasila Makolski vinogradnik. Je tudi članica Društva gospodinj Makole. Vedno pa je pripravljena pomagati tudi drugim društvom v občini. Leta 2010 je **HELENA KOLAR** prejela ob-

činsko priznanje, letos pa ji Občina Makole podelila za uspešno in požrtvovalno delo pri razvoju in promociji ljubiteljske kulture in za delo na številnih drugih področjih v Občini Makole **PLAKETO OBČINE MAKOLE**.

PRIZNANJE – VIKTOR DVORŠAK

Viktor Dvoršak se je rodil 10. septembra 1949 v Stopnem, kjer živi še danes. Osnovno šolo je obiskoval v Makolah. Po opravljeni poklicni kovinarski šoli je bil zaposlen

v Opekarni Pragersko, v podjetju Monter Poljčane in v tovarni TALUM (prej TGA) v Kidričevem. Tam je končal tudi delovodsko šolo in bil mentor mladim začetnikom. Doma je po starših prevzel manjšo kmetijo, ki jo z ženo vseskozi skrbno obdelujeta.

Poleg dela v tovarni in opravil na kmetiji si je Viktor vedno prizadeval za razvoj kraja in urejenost domače vasi Stopno. V dveh mandatih je bil član sveta takrat še Krajevne skupnosti Makole in več mandatov predsednik vaškega odbora Stopno, nazadnje neprekinjeno od leta 2007. Bil je gonilna sila pri prvem asfaltiranju makadamske ceste skozi Stopno. Sodeloval je pri ureditvi najprej vaškega in potem izgradnji javnega vodovoda, pri izgradnji telefonskega omrežja in pri ureditvi elektro omrežja. Zadnja velika naloga je bila obnova in razširitev ceste skozi Stopno, ki je bila izvedena v letih 2010 in 2011. Pod njegovim vodstvom so vaščani Stopnega s prostovoljnim delom zgradili most pri Mihelčevem kozolcu.

V Dvoršakovi hiši je vedno bilo doma lepo petje in to se je preneslo tudi na Viktorja. Od leta 1974 je član pevskega zbora pri PD Anice Černejeve Makole, najprej moškega zbora in nato mešanega zbora. V letih, ko zbor ni deloval, je osem let pel v mešanem pevskem zboru v Cirkovcah. Od leta 2008 je član mešanega zbora, ki je ponovno začel delovati pri Prosvetnem društvu Makole. Za svoje delo na področju glasbene kulture je prejel bronasto, srebrno in zlato Galusovo značko ter posebno priznanje. Poleg petja v zborih Prosvetnega društva pa vsa leta poje tudi v cerkvenem pevskem zboru župnije Makole.

Občina Makole je podelila **VIKTORJU DVORŠAKU** za požrtvovalno delo pri razvoju kraja in delovanju na področju ljubiteljske kulture **PRIZNANJE OBČINE MAKOLE**.

PRIZNANJE – FRANC ŽRJAV

Franc Žrjav je neutručen in požrtvovalen član ter predsednik enega najbolj aktivnih društev v občini Makole.

Je glavni pobudnik za nastanek Etnološkega društva Ložnica in skozi vsa leta njegova glavna gonilna sila. Pri svojem delu ne pozna besed: ni mogoče, se ne da, nimam časa ... Mnogo njegovih idej in želja so člani društva kljub začetnim pomislekom uresničili ravno zaradi njegove vztrajnosti in neomajne vizije, da so sposobni udejanjiti še tako zahteven projekt.

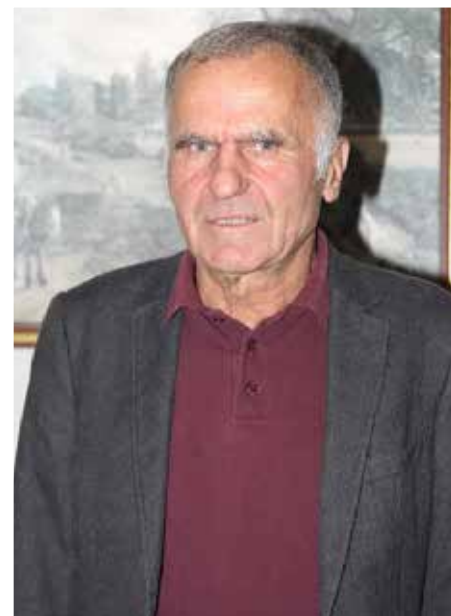
Po njegovih zamislih so za ED Ložnica številni odmevni projekti: Kristusov pasijon, Veselo popoldne na Ložnici, Srečanje starodobnikov, oživitev Makolskega fašenka, je tudi podpornik vsakoletne prireditve Naj nas pesem povezuje.

Pripadnost lokalnemu okolju in aktualnim

dogodkom se kaže v njegovih avtorskih dramskih besedilih, v skečih in igrah, ki jih kot režiser postavlja na oder z gledališko sekcijo ED Ložnica. Da je opazen tudi v širšem okolju, potrjuje Romihovo priznanje in letošnje posebno priznanje Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti za avtorsko igro Rihtariča so prijeli.

Deluje pa tudi povezovalno, saj nikoli ne odreče pomoči pri delovanju drugih društev v občini.

Občine Makole je podelila **FRANCU ŽRJAVU** za uspešno in prizadevno delo na kulturnem področju, predvsem pri ohranjanju kulturne dediščine naših krajev, **PRIZNANJE OBČINE MAKOLE**.

PRIZNANJE ŽUPANA – GLASBENA SKUPINA GEMAJ

Glasbena skupina Gemaj (Boštjan Pušaver, kitara in vokal, vodja skupine; Mladen Ravnikar, kontrabas in vokal, Peter Skrbiš, harmonika, Sandi Dovar, kitara in vokal, Marjan Krajnc, mandolina in vokal) že deset let boža naša ušesa, naša srca pa polni z glasbeno toplino.

Člani skupine Gemaj povezujejo zimzelene slovenske popevke, pesmi slovenskih glasbenikov, dalmatinske, starogradske, ruske, ciganske pesmi, ob tem pa kažejo prepričanost vase in v svoje delo. Četudi pravijo, da delajo korak za korakom, so ti njihovi koraki izredno veliki.

Gemajevci so začeli s koncertom Dekle, ženska, mati in v okviru tega v Makole privabili številne znane glasbenike. Kar pa je še pomembnejše – ta koncert je postal tradicionalen in najlepše možno darilo ob praznikih žensk.

Glasbo in s tem seveda tudi ime Makol pa širijo tudi izven meja naše občine. Tako so že večkrat gostovali v Turčiji, v Sarajevu na mednarodni likovni razstavi, so gostje številnih prireditev po Sloveniji, nastopili so na TV Slovenija, odzivajo se na vabila društev, tako da letno zabeležijo tudi več kot 100 nastopov. Ob tem so uspeli posneti še zgoščenko. Da imajo svoj kraj v srcu, so dokazali tudi s prvo lastno skladbo Jes pa ne klejem, v kateri opevajo haloško grudo in izvrstna makolska vina.

Njihovi načrti za prihodnost so še nenapisani in nedorečeni, saj vsak korak pokaže nov del poti. Naj jim bo priznanje spodbuda za

nadaljnje ustvarjanje in dokaz, da je njihova pot opažena tudi v domačem kraju.

Občina Makole je podelila **GLASBENI SKUPINI GEMAJ** za uspehe na glasbenem področju in pri promociji Občine Makole **PRIZNANJE ŽUPANA OBČINE MAKOLE**.

DOMAČA PONUDBA IN TRADICIJA NA ANDREJEVEM SEJMU

S soncem obsijani trg Makole, prijetna toplina vrveža in glasba, predpraznična razposajenost so oblikovali letošnji Andrejev sejem, ki ga je Turistično društvo Makole organiziralo s pomočjo Občine Makole.

Letošnji sejem je bil že deveti zapovrstjo, tako kot občinski praznik. A če naša občina praznuje 9. praznik, naša župnija v letošnjem letu obeležuje 250-letnico delovanja. Že četrto tisočletje je župnija Makole pomembna oblikovalka kulturne in družbene iden-

titete Makolčanov, ohranjevalka tradicije. In ker je bila Andrejeva nedelja tudi prva adventna nedelja, je zagorela svečka tudi na našem društvenem in občinskem venčku, ki ga je blagoslovil nadškof metropolit msgr. Alojzij Cvikl. Tradicija in identiteta nekega naroda, skupnosti se ohranja tudi skozi kulturo, pesem, ples. Tako je tudi letos nastopila Folklorna skupina Anice Černejeve Makole, ki je zaplesala splet plesov, nato pa zbrane tudi skozi šaljivi razglas obvestila o dogajanju in najnovejši ponudbi v Makolah.

OBČINSKI PRAZNIK

Andrejevo pomembno oblikuje življenja Makolčanov, na ta dan se zahvalimo svojemu farnemu zavetniku sv. Andreju, ki je tudi zavetnik ribičev, mesarjev, rudarjev, ljudje pa so se mu priporočali tudi za dobro poroko. A če se na levi strani ceste priporočamo sv. Andreju, se na desni županu Francu Majcnu za kakšen evro za prireditve, pa ceste in svetilke .. Tako je zbrane nagovoril tudi župan, ki je poudaril pomen prireditve za našo občino.

In da je Andrejev sejem prepoznana prireditve v občini in širše, so dokazali tudi številni obiskovalci. Na tokratnem sejmu so prejeli pregled bogate lokalne ponudbe Dravinjske doline. Na stojnicah se je predstavilo nekaj manj kot 40 društev, rokodelcev in drugih razstavljalcev. Pestro ponudbo pa je tudi letos obogatil kulturni program, tako so poleg folklornikov nastopili tudi člani godbe na pihala Kud Janko Živko Poljčane, skupina Stari mačkoni in harmonikarji.

Turistično društvo Makole se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli k izvedbi prireditve, še posebej pa Občini Makole, Župniji Makole, PGD Makole, ED Ložnica, Bojanu Šternu, s. p., Občini Poljčane in Komunalni Slovenska Bistrica.

Mojca VTIČ

OBLETNICA

RAZMISLEK O JUBILEJNEM LETU MAKOLSKE ŽUPNIJE

Obeleženja 250-letnice župnije v Makolah v letu 2017 so za nami. Kot finale jim je bilo farno žegnanje – praznovanje župnijskega in krajevnega zavetnika sv. Andreja, apostola. Slednje se je že leta nazaj doobra ukoreninilo kot »Andrejeva nedelja« ali »andrejevo«. Tudi pred leti ustanovljena občina v Makolah si je za občinski praznik izbrala župnijsko in krajevno praznovanje, torej godovni dan sv. Andreja: 30. november.

Ves kraj naravnost živi s tem praznikom in se s sv. Andrejem več kot očitno istoveti. Res je zgolj naključje, a zato vedo vsi krajanj, naj hodijo v cerkev ali ne: njihov dolgotletni župnik Marjan Banič je imel god kot

tudi rojstni dan tako rekoč oba naslonjena na sv. Andreja god. Prav in primerno je bilo, da ga je Občina Makole tudi na andrejevo ob občinskem prazniku leta 2012, v istem letu, ko se je odpovedal župniji in odšel v pokoj, imenovala za svojega častnega občana.

Srčno privrženost svojemu kraju in župniji po njegovem 28 let dolgo izpričevanem zgledu so se radi navzeli tudi številni farani. Prav dopadljivo se mi je zdelo, ko nas je letos 30. novembra po sv. maši na praznik župnijskega zavetnika gospod župnik, kot že vsa leta prej, spet ljubeznivo povabil k Mahoriču ali k Lesjaku, kot smo tudi vajeni, da nas tam počasti s kavo, čajem ali z

»enim takratkim«, kot ga je velikokrat slišati. Prej ko v petih, desetih minutah priljubljeni domači gostilničar, na obeh rokah obložen s krožniki, z nasmejanim obrazom, pride med nas in postavi na mize pred nas okusne domače klobasice s kruhom in hrenom ter prijazno ponudi: »Vzemite si, je vendar naš krajevni in župnijski praznik!« Ni treba posebej poudariti, da nam je vsem toplo zaigralo pri srcu ... Ta naš dobri in ustrezljivi Ago! Razumljivo je bilo od te in one mize slišati še, da ima kakor jutri Ago tudi sam rojstni dan ...

Na vsakem koraku torej čutiš, da je praznik enega tudi praznik za vse in da je praznik župnije ali občine praznik nas vseh.

To se je v nečem podobnem pokazalo tudi ob prvih dveh obeleženjih letošnjega jubileja župnije. Najprej na »**jožefovo**«, ko se je krajevna Cerkev rada pridružila povabilu Društva vinogradnikov in ob njihovem »reзу vinske trte« ob s soncem obsijanem zidu cerkve sv. Lenarta pripravila sv. mašo in se za njeno rast in varstvo pred naravnimi neprijaznostmi zanjo v prošnji za blagoslov pridružila veri zbranega občestva: posvetitev cerkve ob njeni pozidavi na hribčku nad trgom se ohranja in živi dalje skozi stoletja le z našo vero in osebno povezanostjo s cerkvijo in Cerkvijo, pisano z malo in veliko začetnico. Zato tudi nikoli ni bilo težko Cerkvi, s tem mislimo župnijo z župnikom, s ključarji, s pastoralnim svetom, s cerkvenimi pevci, kateheti, bralci, ministranti in še kom, na takšna in drugačna praznovanja privabiti razna krajevna društva - za pomoč pri pripravi in izvedbi slavlja, kakor tudi temu ali onemu društvu ni bilo težka povabiti in si pridobiti Cerkve za mašo in blagoslov pri njihovi dejavnosti. V kraju in v župniji, kot so Makole, delamo vsi z roko v roki. Zato je vedno in povsod na takih praznovanjih videti, slišati in okusiti iz domačih logov ta ali oni pevski zbor, instrumentalni sestav, folklorno skupino, recitatorje, koga, ki bo primerno ubesedil, kar je v prazniku pomembnega in svetega, kakor tudi ne bo manjkalo dobrot naših gospodinj in kmetič pa milih zvokov teh ali onih ljudskih pevcev ...

Stopnjevanje pomena tega jubileja je bilo zaslutiti v drugem obeleženju - v obhajanju »**Anine nedelje**« v juliju pri cerkvi sv. Ane. Slovesnost je s svojo navzočnostjo povzdignil upokojeni mariborski nadškof **dr. Marjan Turnšek**, ki je bil prvič v naši župniji. Pridružil se je rad v užitju gostoljubnosti, ki so jo vsem zbranim pripravili v župnijski gorci nad cerkvenim vinogradom. Ljudje so v upanju razodevali pričakovanje dobre vinske letine in se znova ogrevali za obnovo te podružnične cerkvice v Starem Gradu. Zanjso se že drugo leto zbirajo namenska sredstva: za njeno novo ostrešje in kritino, za ureditev potrebnega odvodnjavanja krog njenih zidov.

Slavnostna maša

Višek pa je ta veličastni jubilej dosegel letos na prvo adventno nedeljo, ki jo je kar prekrila »**Andrejeva nedelja**« z našim nadpastirjem **nadškofom Alojzijem Cviklom**. Z novimi svetlobnimi panoji s sv. Andrejem pod njegovim križem in z adventnimi simboli in zelenjem je trg sprejemal in pozdravljal vse zbrane - od nadškofa do somašnikov in diakona do najmanjšega mašnega strežnika. Uvod v praznovanje je malčkom pripravilo miklavževanje ob sv. Miklavžu in parkeljnu, z lepim petjem pevske in glasbene skupine Mak v pozdrav Miklavžu in udeležencem pri slovesni nadškofovi maši, ki se je je udeležil tudi priljubljeni nekdanji župnik Mar-

jan. Župnijski pevski zbor je spremljal sv. mašo od »aleluje« naprej, slavje pa je izzvenelo z blagoslovom velikega adventnega venca spodaj na trgu. In potlej še veselo druženje ob vsej ponudbi na stojnicah domačih pridelovalcev in izdelovalcev domače obrti za župljane in občane, ki res niso imeli česa pogrešati ...

V cerkvi so se zbrale vse generacije

V dekaniji Slovenska Bistrica so poleg Makol še tri župnije iz 18. stoletja: Poljčane (1760), Zgornja Polskava (1761) in Sv. Venčesl (1788), starejša od makolske je župnija Sv. Martin na Pohorju (1687), najstarejša je župnija Spodnja Polskava (1249), drugi dve najstarejši sta Slovenska Bistrica in Črešnjevec (1252), iz 13. stoletja je tudi župnija Tinje. Laporje je župnija od l. 1330, najmlajša pa Studenice (1870). Župnija Majšperk, ki je še ne tako dolgo od tega spadala v našo dekanijo, zdaj pa je v dekaniji Dravsko polje, je tudi ena najstarejših župnij tod okoli - iz leta 1261.

Prizadevanjem Makolčanov, ki so poprej sodili pod pastoralno oskrbo pražupnije Slivnica pri Mariboru (dekanija Dravsko polje), da bi Makole postale neodvisna župnija, so nasprotovale nekatere tedaj že uveljavljene župnije, kot na primer Črešnjevec, a je našim prednikom leta 1767 (po nekaterih podatkih celo leto prej), torej zagotovo pa pred 250 leti, uspelo uresničiti svoj dolgoletni sen, da so Makole vendarle postale samostojna župnija. Želja mnogih, da ne bi bilo krajana, ki zaradi oddaljenosti ne bi slišal zvonjenja zvonov iz domače župnije ali ne bi mogel v uri hoda priti k maši v svojo župnijsko cerkev, se je uresničila!

Gabrijel KNEZ

Spodbudna pridiga

Zahvala domačemu župniku Toniju Kmetu

VRTEC V SLIKI IN BESEDI

Policist Nedeljko Mlinarič na je naučil pravilne hoje po cesti.

Spoznali smo tudi policijsko vozilo.

Ob tednu mobilnosti smo lahko risali po cesti.

Delegati iz vrtca pri županu ob Tednu prometne varnosti.

Gozd obiskujemo v vseh letnih časih.

Jesenski kros.

Najbolj smo bili veseli, ko smo dobili medalje.

Jesenski sejem.

Jeseni pospravljamo pridelke iz našega vrta.

Makolskim čebelarjem iskrena hvala za med in za obisk.

Točno ob deseti uri smo zapeli Čebelarja. Solo je pel Anže Golob.

Knjižničarko Mojco smo povabili na tradicionalni slovenski zajtrk.

Krepitev mišic.

Trgatve smo tudi v vrtcu veseli.

Imeli smo razstavo najljubših slikanic v vrtcu.

Igrali smo se s svojimi sencami.

Lutke imamo zelo radi.

Medicinska sestra nas je naučila pravega umivanja zob.

Največji praznik za otroke v vrtcu je njegov rojstni dan.

Naši najmlajši v jutranjem krogu.

Otroci so skupaj s starši naredili svoje domove.

Sami rešujemo gibalne probleme.

Ustvarjali smo iz slanega testa.

VRTEC

Najstarejši otroci našega vrtca že odlično uporabljajo jedilni pribor.

Naslednik Tima Gajserja Anej Horvat še obiskuje vrtec.

Čarodej Sam Sebastijan nas je očaral. Podarila nam ga je knjižnica.

Dijakinja Katarina opravlja v Makolah poklicno maturo. Otroke je poučila o makolski folklori.

Vzgojiteljice iz vrtca smo igrale Zajčkovovo hišico na pravljicnih sobotah in v Domu upokoencev v Poljčanah.

Poštar nam je prinesel pismo od dedka Mraza.

Hvala!

Družina Pušaver je bila presenečenje dedka Mraza za otroke in starše otrok iz vrtca. Hvala vam!

Koncert Mirana Rudana v vrtcu je bil za otroke posebno doživetje.

Novoletna delavnica z otroki, njihovimi starši in vzgojiteljicami.

Zbrala in uredila vodja vrtca Marjeta KLAJNŠEK, dipl. vzg.
Fotografije: arhiv vrtca

NAJ KULTURNA ŠOLA V SLOVENIJI

Prvega septembra zjutraj smo si z veseljem izmenjali nepozabna počitniška doživetja. V trenutku, ko so učenci stopili skozi šolska vrata, srečali sošolce in učitelje, so se morje in hribi hitro pozabili. Strokovni delavci se trudimo, da bi učenci šolo čutili kot nekaj izjemno lepega, zanimivega in da nikakor šola ni dolgočasna.

SKRB ZA ŠOLSKO STAVBO

Zagotovo ste vsi, ki ste v zadnjih nekaj mesecih prestopili prag makolske šole, občutili našo skrb za šolsko stavbo. V počitniških dneh šola ni nedeljsko počivala, ampak se je notranje ocedila in osvežila. Prebelili smo velike šolske hodnike, pobrusili parket v dveh učilnicah in opravili nujna vzdrževalna dela. Na tem mestu se želimo zahvaliti Francu Klajnšku, Primožu Kovačiču, Primožu Reberniku, Marjanu Vtiču, Blažu Kovačiču in celotnemu tehničnemu osebju šole za veliko pomoč.

Makolski športniki so nam na travnatem igrišču postavili klopi, ki jih uporabljamo za pouk v naravi. V tem šolskem letu imamo namen urediti še šolski vrt in cvetlične grede, da bo tudi zunanost šole imela videz urejenega prostora.

A s tem se naši načrti še niso končali. Nobena skrivnost ni, da si želimo novo kuhinjo, jedilnico in predvsem klimatske naprave v mansardi, da omogočimo učencem od 1. do 3. razreda dobre pogoje za pouk tudi v mesecu maju, juniju in septembru.

DOTRAJANA KUHINJA

Na šoli je skrb za zdravo prehrano učencev ena izmed prednostnih nalog. Zaradi vedno bolj razširjenega predmetnika učencev se iz leta v leto povečuje število učencev, ki so v šoli prijavljeni na vse tri obroke (zajtrk, malica in kosilo). Dnevno se v kuhinji pripravi 25 zajtrkov, 145 malic za učence in 20 malic za zaposlene, 113 kosil za učence, 20 kosil za zaposlene in 16 kosil za zunanje uporabnike. Narašča število učencev, ki so jim ugotovili alergijo na določeno hrano in tako se pripravljajo za 9 učencev različna dietna prehrana.

Kuharica Milica in pomočnica Ines morata dnevno »čarati«, da v kuhinji, ki je bila narejena samo za kuhanje malic, nahrani vse lačne želodčke. Nakup konvektomata v tem letu jima je v veliko pomoč. Žal je prostorska stiska v kuhinji vedno večja, pomivalni stroj premajhen, kuhanje v velikih loncih odvzame ves prostor na štedilniku, shrambe praktično ni, odpada omet, ploščice, večkrat zaradi dotrajanosti počijo vodovodne cevi. Zapisane ugotovitve inšpektorjev na rednih sanitarnih pregledih pričajo o nujnosti nove kuhinje. Upamo, da bodo na občini ob podpori svetnikov prižgali zeleno luč za novo kuhinjo in jedilnico.

RADOSTI ODKRIVANJA

Na sliki so posebej pohvaljeni učenci v preteklem šolskem letu. Ravnateljica in predsednik Sveta zavoda vsako leto na zaključni slovesnosti podelita posebna priznanja učencem, ki so se izkazali pri uresničevanju šolske vizije dela. Naj bo 21 lanskih prejemnikov vzor in vzpodbuda novim generacijam učencev.

Zelo smo veseli, da število učencev na šoli zadnja tri leta znova narašča. Razveseljav je podatek, da se v Makole priseljujejo nove družine. V šolskem letu 2017/18 je na šoli 145 učencev, šest več kot lani. Šolski prag je letos prestopilo 23 prvošolcev. Njihov sprejem je bil slavnosten, zelo smo jih veselili, kajti vsaka nova skupina v šolski prostor vnese svežino in neusahljiv vrelec mladosti.

Nadaljujemo kot eko šola, kulturna šola, simbioza šola, nadgrajujemo uspešne projekte iz preteklih let in na novo vpeljujemo

mesečna druženja z učenci in starši. Prizadevamo si za varno, spodbudno in inovativno učno okolje. Želimo si dobrega sodelovanja med učitelji in starši, saj menimo, da lahko tudi to prispeva k dobremu počutju in uspehu učencev. Z njihovo pomočjo si želimo vzgojiti odgovorne in ustvarjalne državljane.

Prvošolci, v prvi vrsti (od leve proti desni): Zoja Pivec, Gaja Sternad, Andreja Šoba Jančič, Nik Rojko, Nejc Pliberšek, Žana Gaberc, Vid Krapše, Pia Doberšek, Iva Mesarič; v drugi vrsti: Oskar Kitak, Alisar Bahtijaraj, Lian Hajšek, Elina Črešnik Gajšt, Nick Rečnik Lorenc, Matija Sagadin, Anej Dovar, Karin Potisk, Žiga Pišek, Viktorija Reš Gorenak, Jaka Jančič, Anja Šošter, Tim Galun, Melisa Varga; strokovni delavci: ravnateljica Silvestra Samastur, razredničarka Anita Koren in druga učiteljica Nada Šket.

NAJ KULTURNA ŠOLA

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti je v petek, 22. 9. 2017, v Grosupljem podelil najvišja priznanja na področju kulturnega udejstvovanja v slovenskih osnovnih šolah. Kulturna šola leta v kategoriji male in podružnične šole je postala OŠ Anice Černejeve Makole.

Priznanje je ravnateljici Silvestri Samastur izročil predsednik JSKD mag. Marko Repnik.

ŠOLA

Šola je pomemben del Makol. Pred dobrim letom smo prejeli bronasto priznanje za najšportno šolo v Sloveniji, **letos pa še prestižni naziv naj kulturne šole**. S svojim dobrim delom tako postajamo prepoznavni doma in v svetu. Ob dobri podpori ustanoviteljice Občine Makole, ki nameni kar nekaj sredstev za dodatni program, omogočamo ustvarjalnost mladih na raznolikih umetnostnih področjih, podpiramo kakovostne dosežke, skrbimo za izobraževanje mentorjev ter stremimo k temu, da je šola postala žarišče kulturnega dogajanja.

V priznanje so vtakani odlični mednarodni likovni uspehi, mednarodna zmaga na natečaju foto zgodbe, najvišja državna priznanja na področju folklorne, orffovih skupin, likovnega in literarnega ustvarjanja.

Vsa leta je gonilna sila vodja projekta učiteljica Irena Ravnikar, ki je bila z učencema Najo Simrajh in Vidom Robarjem med vabljenimi na podelitev prestižnega naziva.

Vsem iskrene čestitke in velik hvala. Naša šola je kul.

PROMETNA VARNOST

Iskreno se zahvaljujemo članom PGD Makole za jutranje in popoldansko varovanje naših učencev vozačev v prvih dveh tednih pouka.

Hvala tudi predstavnikom vaških odborov in Svetu za preventivo za uspešno izvedeni akciji Peš v šolo in Ulice otrokom.

Voznike smo opozorili, da so otroci pomembni udeleženci v prometu. Občini Makole se zahvaljujemo, da smo lahko preizkusili vožnjo z električnim kolesom.

ŠOLA V NARAVI

Učenci 3. razreda smo že v mesecu septembru odšli v šolo v naravi. Bili smo v ČŠOD Cerkljansko. Spremljali so nas učiteljica Vera Kunstek in Mišela Jeza ter učitelj Boštjan Stražišar. V domu smo bili razporejeni v sobe z imeni pustnih mask (cerkljanski laufarji), ki so značilne za Cerkljansko. To so **ta smrikau, ta kažuhau, ta slamnat, ta bršlanau, marjetica, gaspa in gaspud**. Vsak dopoldan in popoldan smo plaval v bazenu. Vedno ko smo se vrnil, nas je čakala malica. Imeli smo tudi nočni pohod po Cerknem in fotolov. V muzeju smo si ogledali razstavo o cerkljanskih laufarjih. Zanimivo je bilo sestavljanje mostov iz lesa, kviz in plezanje po plezalni steni. Zadnji večer smo učenci pripravili nastop in ples. V petek, dan pred odhodom, smo jutraj še zadnjič plaval v bazenu.

Po kosilu smo se z avtobusom odpeljali domov. Tako se je končal naš teden šole v naravi v Cerknem.

Špela Pavlič in Maja Vtič, 3. razred

JVIN OPB

V oddelku jutranjega varstva poskušam učence 1. razreda dan za dnem motivirati, da so čim bolj ustvarjalni in pripravljeni za nove ideje in izzive. V mesecu novembru smo na temo občinskega praznika Občine Makole izdelovali grb iz odpadnih materialov. Preden smo pričeli z ustvarjanjem, smo si grb Občine Makole pogledali in se pogovorili o simbolih grba. Učenci so med samim delom zelo uživali. Nastali so čudoviti izdelki, ki smo jih s ponosom razstavili na šoli.

Za učence in učenke, ki obiskujejo podaljšano bivanje, smo organizirali dvodnevno druženje na temo „kostanjev piknik“. V četrtek, 19. 10. 2017, smo se zbrali pred šolo in pot nadaljevali do gozda. Ko smo prispeli v gozd, smo se vsi skupaj zelo razveselili kostanjev in jih začeli hitro nabirati. Z nasmehom in ponosom smo se vrnili v šolo s polno košaro kostanjev. Naslednji dan nas je sonce povabilo na šolsko igrišče. Pridružilo se nam je nekaj učencev predmetne stopnje, ki so pomagali pri pripravi in peki kostanjev.

Priskrbeli smo si še limonado, da niso bili naši žledčki žejni. Medtem ko so se kostanji pekli, smo se športno družili in se zelo zabavali. Kostanji so bili zelo slastni, vzdušje pa krásno.

Učiteljica Mišela Jeza

MIDSUMMER NIGHT'S DREAM

Učenci od 4. do 9. razreda smo si v okviru prvega kulturnega dne, v petek, 24. 11. 2017, ogledali predstavo v angleškem jeziku, muzikal Midsummer Night's Dream, v izvedbi English Student Theatre, dijakov II. Gimnazije Maribor. V predstavi smo neizmerno uživa-

li! Bila nam je zelo všeč, zato si česa podobnega želimo še večkrat doživeti. Nekateri šestošolci so o muzikalu povedali...

„Predstava mi je bila všeč, ker je bila zelo smešna in zanimiva, včasih tudi malo napeta. Še kdaj bi si jo želel ogledati.“ Mitja

„Predstava se mi je zdela zanimiva in zabavna. Predvsem so bili zabavni igralci. Takšno predstavo bi si v prihodnje zagotovo še želel ogledati!“ Gašper

„Igralci so se zelo potrudili za nas. Lepo je bilo na odru videti dijake, ki so peli in igrali v angleščini!“ Mija

„Bilo je zanimivo, zabavno, z veliko petja in luči, skratka nepozabno.“ Nina

„Lepo, zabavno, čustveno, smešno, ljubezensko in čudovito.“ Špela T.

Učiteljica Nataša Kosajnc

NADARJENI UČENCI

Delavnica: **Tretji "kamen" od Sonca**

Na delavnici smo najprej ob prebiranju novejših člankov s področja astronomije in brskanju po medmrežju obnovili ter še dodatno nadgradili zanje o vesolju in našem Osončju.

Vsak izmed udeležencev si je izbral dva planeta našega osončja, ki ju je s pomočjo strokovne literature podrobneje spoznal, nato pa svoje ugotovitve predstavil drugim udeležencem. Na podlagi pridobljenega znanja smo nato skupaj načrtovali izdelavo modela našega Osončja.

Izdelave modela smo se lotili s tehniko kaširanja. Preračunali smo razmerja velikosti in obsega posameznih planetov ter v njihovi velikosti napihnili balone: dva majhna (Merkur in Mars), dva srednje velika (Venera in Zemlja), dva velika (Uran in Neptun) ter dva zelo velika (Jupiter in Saturn).

Zapisali učenci: Charlie Križanc Stojnšek (7. r.), Vid Lončarič (6. r.), Lara Katavič (6. r.), Iva Plavec (6. r.) in Vid Robar (6. r.) z mentorico Jasmino Železnik.

Nato smo se lotili kaširanja. Iz moke in vode smo si pripravili lepilo, s katerim smo na balon pritrdili manjše koščke časopisnega papirja. Na balone smo nanесли štiri plasti papirja in lepila. Medtem ko so se planeti sušili, smo igrali igre o našem Osončju ter se posladkali

z bonboni in keksi. Ko so se baloni dobro posušili, smo jih pobarvali z barvo. Tako so dobili izgled pravih planetov, ki jih bomo obesili v razredu. Zelo smo se zabavali in se naučili veliko novega o planetih.

SIMBIOZA GIBA

Že dve leti je naša šola nosilec naziva simbioza šola. V jesenskem času smo starše in stare starše večkrat povabili k uram športa ali na pohod.

Zelo odmevna je bila prireditev Šport špas in kostanjev piknik v izvedbi devetošolcev.

V petek, 13. 9. 2017, smo se vsi učenci iz OŠ Anice Černejeve Makole skupaj s starši in stariimi starši ter drugimi udeleženci odpravili na pohod.

Ob 13.00 smo se zbrali na dvorišču pred šolo, vsi prisotni smo se vpisali in nato so nam gospa Polonca Doberšek, učitelj Boštjan Stražišar in učitelj Andrej Šafhalter podali navodila. Odpravili smo se na pot skozi Jelovec, mimo družine Pušaver in prišli do cerkve sv. Lenarta, kjer smo imeli malico. Po malici smo se odpravili do šole. Na šolskem dvorišču je učitelj Boštjan Stražišar podelil nagrade najmlajšemu in najstarejšemu udeležencu pohoda ter najštevilčnejši družini, ki se je udeležila pohoda. Po podelitvi smo druženje nadaljevali na kostanjevem pikniku.

Urša Novak, 9. r.

NOVOLETNA DELAVNICA ŠOLSKEGA SKLADA

Kot vsako leto smo tudi letos izvedli novoletno delavnico Šolskega sklada, na kateri smo izdelovali novoletne voščilnice. Učenci so zagnano, z veseljem in z vztrajnostjo ustvarjali različne božično-novoletne motive. V velikem številu so se nam pridružili tudi njihovi starši in babice. Prijetno druženje je zelo hitro minilo in nastalo je veliko čudovitih voščilnic, s katerimi bomo zbirali sredstva za šolski sklad.

Upravni odbor šolskega sklada

DRŽAVNO TEKMOVANJE IZ RAZVEDRILNE MATEMATIKE

V soboto, 18. 11. 2017, je na Gimnaziji Franca Miklošiča Ljutomer potekalo državno tekmovanje iz razvedrilne matematike. Tekmovanja iz znanja o matematičnih problemih so se udeležile tudi tri učenke naše šole: iz 6. razreda Lara Katavič, iz 8. razreda Neža Rojs in iz 9. razreda Eva Krošel. Učenke so bile na tekmovanju zelo uspešne, vse tri so osvojile srebrno priznanje.

Učitelj Aljoša Hodnik

MEDOBČINSKO PRVENSTVO OSNOVNIH ŠOL V ŠAHU

V četrtek, 23. 11. 2017, je na OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava potekalo medobčinsko prvenstvo osnovnih šol za posameznike. Tekmovanja se je udeležilo tudi 14 naših učencev, ki so nadaljevali niz uspešnih nastopov na šahovskih tekmovanjih. Skupno je naša šola izmed 8 sodelujočih šol dosegla tretje mesto. Posamično pa so naši šahisti dosegli pet uvrstitev med najboljše 3 tekmovalce.

Učitelj Aljoša Hodnik

ATLETSKA OLIMPIJADA IN KROS

V sredo, 4. 10. 2017, je na atletskem stadionu v Slovenski Bistrici potekala tradicionalna 34. atletska olimpijada. Na tekmovanju so nastopili učenci in učenke iz osnovnih šol ob-

ŠOLA

čin Slovenska Bistrica, Poljčane, Oplotnica in Makole. Mladi atleti in atletinje so se pomerili v skoku v daljino, v tekih, skoku v višino in v metu vortexa. Slovesno odprtje sta popestrila motokrosistični šampion Tim Gajser in njegov oče in trener Bogomir Gajser. Našo šolo je zastopalo 17 atletov od 5. do 9. razreda. Dosegli so odlične rezultate in domov prinesli 7 medalj.

OŠ Poljčane pa je potekalo tradicionalno medobčinsko tekmovanje v krosu. Tekmovanje je bilo v četrtek, 12. 10. 2017. Tekmovali so učenci iz osnovnih šol občin Makole, Oplotnica, Slovenska Bistrica in Poljčane. Sodelovalo je 245 dečkov in deklic. Medalje in pokale je prispeval Javni zavod za šport iz Slovenske Bistrice. Učenci 4. razreda so sodelovali netekmovalno, vsi so dobili medalje za sodelovanje. Od 5. do 9. razreda pa so učenci tekmovali v svojih kategorijah. Našo šolo je zastopalo 24 učencev in učenek. Dosegli so odlične rezultate.

Kros – posamezno: 1. mesto Iza Ritonja, 2004, 2. mesto Anja Lončarič, 2004, 3. mesto Jan Veilguni, 2004

Kros – ekipno: učenci 8. razreda (Iza Ritonja, Anja Lončarič, Jan Veilguni, Matevž Koren) so osvojili ekipno 2. mesto.

Boštjan Stražišar

TAKO NAM TEČEJO DNEVI...

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Leto 2017 končujemo na šoli z velikim dobrodelnim koncertom. Želimo si, da bi se naši cilji, ki smo vam jih delček v glasilu tudi razkrili, uresničili in da bi nam leto 2018 naklonilo veliko zdravja, sreče in medsebojnega razumevanja. Vse dobro tudi vam.

Ravnateljica Silvestra SAMASTUR

Foto: arhiv šole

KNJIŽNICA

KNJIGE IN ŠE MARSIKAJ DRUGEGA

Slike pripovedujejo

Medgeneracijsko sodelovanje v knjižnici

Predavanje Moč in nemoč zdravilnih rastlin

Tudi možgane smo razmigali v delavnici Možganska telovadba

Otroci vsak drugi ponedeljek v mesecu uživajo v Pravljičnih doživetjih

Čarodej Sam Sebastijan je do solz nasmejal najmlajše (desno)

V knjižnici odkrivamo knjižne zaklade

Medgeneracijsko srečanje

Očitno je, da je Knjižnica Makole v svojem prostoru postala nekaj več kot samo izposojevališče knjig. Knjižnica v kraju živi, resnično se prelevi v dnevno sobo kraja ob sredah popoldne, ko se v njej srečajo članice študijskega krožka, katerega najmlajša članica šteje 7 let, najstarejša pa preko 80. Postala je prostor za srečanja vseh vrst. Tokratno je bilo res nekaj posebnega.

V ponedeljek, 11. decembra 2017, so ob deveti uri v knjižnici članice KO RK Makole priredile sprejem prvošolcev v mlade člane Rdečega križa, ki sta mu prisostvovali tudi ravnateljica OŠ Anice Černejeve Makole Silvestra Samastur in direktorica Ljudske univerze Slovenska Bistrica Brigita Kruder. Ob tej priložnosti sta Anita Koren, ki skrbi za podmladek Rdečega križa na šoli, in Sonja Plaznik, predsednica KO RK Makole, otrokom spregovorili nekaj besed o organizaciji sami in o prostovoljstvu ter dobrotelčnosti. V predbožični čas jih je s pravljico o zaljubljenem palčku popeljala pravljíčarka Mojca Plaznik Plavec, otroci pa so bili tudi obdarovani. Članice študijskega krožka, ki deluje v Makolah pod okriljem Ljudske univerze Slovenska Bistrica že več kot 15 let, so napletle in nakvačkale dovolj pisanih kopic, da so z njimi lahko obdarile prav vse prvošolce na makolski šoli. 23 jih je to šolsko leto in prav vsi so bili veseli tople kapice, ki jih bo grela v mrzlih dneh.

Srečanja, kot je bilo to, lahko poimenujemo tudi medgeneracijska in povezovalna na ravni različnih občinskih organizacij in zavodov, in samo želimo si lahko, da bi bilo takih srečanj v krajih, kot so Makole, čim več.

Besedilo in foto: Mojca PLAZNIK PLAVEC

DRUŠTVA

GASILCI SI ŽELIJO VEČ ENOTNOSTI IN POVEZANOSTI

»Želimo si sloge in sodelovanja,« je na vprašanje o željah za leto 2018 dejal predsednik PGD Makole Vinko Kunej. In glede na dokončan in obnovljen gasilski dom sodelovanje in sloga zagotovo domujeta med makolskimi gasilci.

Prizidek je končan

Pred dvema letoma so zasadili lopato za izgradnjo prizidka in ureditev dvorišča, letos poleti pa si je gasilski dom že nadel novo barvo, gasilci so ga energetsko obnovili, kar pa je najpomembnejše – dokončali so prizidek, ki služi kot garaža, nad njo pa je urejeno novo stanovanje. »Najprej velika zahvala vsem članom in čla-

nicam, ki so pomagali, in seveda vsem sponzorjem, podjetnikom. Seveda pa z obnovo doma in ureditvijo dvorišča dela še niso v celoti končana. Sedaj moramo še pretehtati, kaj narediti z nekdanjim stanovanjem. Želimo si urediti sanitarije, želje so po razširitvi dvorane, ali pa bomo stanovanje uredili in nato poiskali še kakšnega najemnika. Ideje moramo v društvu še pretresti in pogledati naše finančne zmožnosti,« je dejal Kunej. In dodal: »Seveda pa tudi garaža ni bila zgrajena zato, da bo prazna. Po kategorizaciji društva in potreb, ki se kažejo, načrtujemo nakup nove cisterne s podaljšano kabino. Društvo brez izdatne pomoči občine tovrstne investicije, ki je v dobro vseh občanov in občank, ne bo moglo izvesti. Upamo, da posluš bo in da nakup nove cisterne ne bo postal predmet političnih preigravanj,« je poudaril predsednik društva.

Gasilci pa niso vlagali le v gradnjo infrastrukture, vlagali so tudi v znanje in opremo. »Redno smo se udeleževali izobraževanj in usposabljanj. Tako smo opravili obnovitvene tečaje prve pomoči in tečaje za prve posredovalce.« Kaj to pomeni? Prvi posredovalci so vsi tisti, ki se sicer aktivno ukvarjajo z reševanjem, vendar po svoji osnovni izobrazbi niso zdravstveni delavci. Največkrat so to prostovoljni gasilci, ki uspešno dopolnjujejo delo ekip nujne medicinske pomoči. To pa v praksi lahko pomeni tudi veliko več rešenih življenj ali vsaj boljših izidov reševanja naglo obolelih in ponesrečenih oseb. »Ob tem smo nabavili 10 kosov C-cevi in B-cevi, dve zaščitni obleki, nabavili smo tudi svetilke, naročili detektor plina ... skušamo slediti potrebam, seveda v okviru naših financ.«

DRUŠTVA

Tudi v drugi polovici leta so članice in člani PGD Makole pomagali občanom in občankam ob elementarnih nesrečah, požarih, na pomoč pa so kot že leta doslej priskočili tudi prvošolčkom. Tako so prve dni septembra voznike opozarjali na ponovno večjo prisotnost otrok v cestnem prometu. Aktivni so bili tudi v oktobru – mesecu požarne varnosti. »Udeležili smo se vaje Gasilske zveze Slovenska Bistrica in vaj, ki so jih organizirala društva. Tovrstne vaje so priložnost za preizkus opreme, pripravljenosti, na drugi strani pa tudi pokazatelj morebitnih pomanjkljivosti in priložnosti za izboljšave,« je poudaril Kunej. Makolčani pa niso le odlični gasilci, temveč tudi nogometaši. To so dokazali že s tretjo zmago na dobrodelnem turnirju v malem nogometu, ki poteka pod okriljem Gasilske zveze Slovenska Bistrica.

Ob tem so se makolski gasilci tudi letos ob prvem novembru poklonili spominu pokojnih članov, prisostvovali poroki svojega člana in pomagali ostalim društvom pri organizaciji prireditev.

In kakšne so želje makolskih gasilcev za prihodnje leto? »Želimo si seveda čim manj elementarnih nesreč, požarov in neljubih dogodkov, pa tudi več enotnosti, več povezanosti, tako med ljudmi kot društvi,« je v imenu društva dejal predsednik Vinko Kunej.

Mojca VTIČ

Želje

TURIZEM SMO LJUDJE

V Turističnem društvu Štatenberg že deveto leto uresničujemo svoje poslanstvo. Skozi vse leto sledimo načrtu dela, ki si ga zastavimo, pogosto pa dodamo še kakšno dejavnost. Tako smo tudi v drugi polovici leta vestno opravljali naloge in že v pričetku leta, 23. junija, pripravili kresovanje pri veliki krušni peči na Štatenbergu. Tokrat je bilo malo drugače, saj smo vsi udeleženci dogodka sodelovali in si na ognju pripravili svoj obrok ter se dolgo v noč družili ob ognju.

V juniju je potekal kmečki praznik na Ložnici, kjer se je naša ekipa pomerila v kuhanju krompirjevega golaža in se izvrstno odrezala.

Vsako leto organiziramo izlet s kopianjem. 8. julija smo se odpravili v Izolo ter preživeli krasen dan v Simonovem zalivu.

15. avgusta smo se s turističnim vlakcem odpeljali na romanje na Ptujsko Goro. Ob povratku smo se družili pri Radu in Vikici Plaj-nšek v Savinskem.

Novembra smo gostili v prostorih društva predstavnike Planeta zdravje. Spregovorili so o zdravem načinu življenja s poudarkom na pravilni prehrani. Za svoje zdravje moramo veliko narediti sami, z aktivnim življenjem in ne samo z zanašanjem na zdrav-nike in farmacevte.

11. novembra smo organizirali martinovanje na Štatenbergu v prostorih društva. V kleti Društva vinogradnikov Makole smo prisostvovali blagoslovu novega pridelka, nato pa nadaljevali večer v prijetnem vzdušju z zabavnimi igrami ter ob slastni jedači in živi glasbi.

Ob 250-letnici župnije Makole smo izdali zloženko v nakladi 2500 izvodov. V načrtu je še izdaja zloženske v nakladi 5000 izvodov s celotno turistično in gostinsko ponudbo v Občini Makole in promocijskega CD-ja o turistični in gostinski ponudbi Občine Makole. K temu projektu smo pristopili z namenom promocije turizma v naši občini. Prepričani smo, da je to velika priložnost za mlade, saj se ponašamo z bogato kulturno in naravno dediščino.

5. decembra smo pripravili miklavževanje na dvorcu Štatenberg. Pridne otročičke je obiskal sivobradi Miklavž v spremstvu nagajivih parkeljnov.

Še posebej se moramo pohvaliti s postavitvijo jasic v zapuščeni kleti pod grajsko kapelico. Finančno sta projekt podprla grof in grofica Štatenberška, ki sta pred tem poskrbela za renoviranje kleti pod kapelo. Jaslice je v celoti zasnoval in postavil Milan Sternad – Mičo. Pri ostalih delih so pomagali naši člani: Franc Kociper, Alojz Purg in Herman Zemljak. Nekaj pridnih rok naših članic je poskrbelo, da se je celotno grajsko dvorišče lepo počistilo in pripravilo za sprejem obiskovalcev, ki si bodo prišli ogledat jaslice. Ogled bo možen ves mesec december. Med tednom si jaslice lahko ogledate od ponedeljka do četrтка in v nedeljo od 10. do 16. ure, v petek in soboto pa od 10. do 20. ure. Istočasno si boste lahko ogledali tudi poseben umetniško izdelan adventni koledar, ki je delo Jožice Zemljak. Vabljeni!

V zavedanju ohranjanja ljudske pesmi smo novembra lani ustanovili skupino pevcev, ki jo vodi Branko Sternad. Pevci ljudskih pesmi imajo v letu delovanja za sabo že kar nekaj nastopov, tudi izven občine. Veseli nas, da smo obudili marsikatero staro že pozabljeno pesem, ki se je ohranjala le skozi ustno izročilo.

V drugi polovici leta je rokave zavihala tudi sekcija za ohranitev kulturne dediščine, ki je veliko dela opravila na Bernadekovi hiši, ki jo pripravljamo in urejamo za prikaz življenja na bajtariji nekoč. Počistili smo notranjost hiše in okolico ter popravili in prekrili del strehe, ki je bil v zelo slabem stanju. Naša želja je, da bo hiška v naslednjem letu zaživela, v kar ne dvomim, saj nam ob vsakokratni delovni akciji pridnih rok ne manjka.

V mesecu decembru načrtujemo obisk praznično okrašenega mesta in izdajo letnega koledarja.

Dragi člani, ob zaključku leta se vam iskreno zahvaljujem za vašo pripadnost in delo v društvu.

V novem letu 2018 voščim vsem občanom in občankam obilo trdnega zdravja, miru, razumevanja in osebne sreče.

Štefka SKLEDAR, predsednica TD Štatenberg
Foto: arhiv društva

TD MAKOLE – AKTIVNO DRUŽENJE V LETU 2017

Pogosto pozabimo, v kako lepem kraju živimo. Na to nas morajo mnogokrat opozoriti drugi - s fotografijami, ki ujamejo skrivnostne lepote krajine, ali filmčki, ki povežejo delčke v čudovito celoto.

Ni pa samo krajina tista, ki prepriča, temveč tudi dogodki in ljudje. In naše društvo se je tudi v drugi polovici leta trudilo, da smo imeli možnosti za druženje. Tako smo se oktobra podali na pohod – Tahijev pohod. Dežne kaplje, ki so se pojavile po nekaj 100 metrih prehojene poti, nas niso ustavile, tako smo, sicer premočeni, dosegli cilj. Do ruševin sicer nismo prišli, smo jih pa opazovali izpod prijetnega nadstreška Marofskih oziroma Babškovih, kjer smo vremenu navkljub preživeli prijeten popoldan.

Novembra pa smo se nenačrtovano odpravili tudi na Gorenjsko, natančneje v Begunje v Avsenikovo gostilno. Namreč naši člani Pušaverji so se uvrstili v polfinale izbora Družina poje. Enako strastno kot smo spodbujali Pušaverje, smo tudi Kavklerjeve, na koncu pa smo bili veseli za oboje, saj so se uvrstili v finale. Tako je lahko celotna Slovenija spoznala to, kar smo mi že vedeli, da imamo v Makolah odlične pevce, ob tem pa so lahko gledalci oddaje Slovenski pozdrav tudi videli, v kako lepih krajih živimo. Ekipa RTV Slovenija je namreč posnela nekajminutni film o Makolah in naših znamenitostih. Morda se komu to ne zdi veliko, a poudariti je treba, da ima le malokateri slovenski kraj priložnost, da se v tovrstni luči predstavi na nacionalni televiziji v okviru ene najbolj gledanih oddaj.

Novembra nas je povezala adventna delavnica. Tako smo tudi letos izdelali velik društveni oziroma občinski adventni venček, ki krasijo makolski trg, izdelali pa smo venčke tudi za naše domove. Nato pa na prvo adventno nedeljo, s katero se začneja pričakovanj poln adventni čas priprav na božič, pripravili še Andrejev sejem. Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali pri organizaciji prireditve in seveda tudi Župniji Makole, da smo lahko združili sve-

čanost ob 250-letnici župnije in Andrejev sejem.

V letošnjem letu smo opravili tudi delovno akcijo pri rudniku Šega, ki jo moramo še ponoviti, z delavnico smo sodelovali na Podobah bistriških domačij, sedaj pa potekajo intenzivni pogovori o ureditvi prostorov, s katerimi razpolaga društvo.

Vsem članom se iskreno zahvaljujemo za sodelovanje. Glede na to, da smo ravno v času izrekanja prazničnih voščil, vsem članom in članicam ter vsem občanom in občankam želimo:

**Vse kar upaš, naj se ti izpolni,
vse kar iščeš, naj se ti odkrije,
vse kar v srcu čutiš,
naj se ti v osebno srečo zlije.**

Srečno, zdravo in veselo leto 2018 vam želi Turistično društvo Makole.

Mojca VTIČ

DRUŠTVO GOSPODINJ DELUJE TUDI POVEZOVALNO

Društvo gospodinj Makole ima poleg tega, da ohranja pred pozabo domače jedi, da skrbi za seznanjanje članic in člana z novimi trendi v kulinariki in da se predstavlja s svojimi pekovskimi izdelki tudi na prireditvah izven občine, še eno poslanstvo – ko pripravlja pogostitve in kuha na različnih prireditvah, deluje tudi povezovalno, na samo lokalno, ampak tudi širše.

Od junija do konca leta se je nabralo kar nekaj zanimivosti. Konec junija so gospodinjje zasedle 1. mesto pri kuhanju bograča na Gmajni v organizaciji ED Ložnica. Avgusta je društvo pripravilo tečaj kuhanja v prostorih lovskega doma. Kaj bi bilo primernejše kot srna v omaki s kruhovimi cmoki! Seveda so pri poskušanju jedi prišli v dobri meri na svoj račun tudi lovci, ki so imeli tisti dan piknik. Vsi, ki so se udeležili sprejema pri županu ob otvoritvi 15. simpozija Forma viva Makole, so si bili edini, da so gospodinjje napekle izvrstnega peciva. Na pogostitvi po slavnostni akademiji

Forma vive v novembru pa so postregle z obloženimi kruhki. Tudi pri pogostitvi po občinski proslavi niso stale križem rok.

Na Andrejevem sejmu pa so obiskovalcem ponujale bograč, ki se je v mrzlem dnevu vsem prilagel in so pohvale zanj kar „deževale“. **Da so bile v bograču same prvovrstne sestavine, se društvo zahvaljuje donatorjem: TD Makole, Lovski družini Makole, Silvu Kovačiču in nekaterim članicam društva. Posebna zahvala pa gre PGD Makole, ki gospodinjam vedno na široko odpre vrata svoje kuhinje in tudi drugih svojih prostorov, da imajo kje pripravljati svoje kulinarčne dobrote.**

V avli doma krajanov pa je Društvo gospodinj pripravilo razstavo jedi, kakršne pripravljamo v naših krajih za martinovo.

Skupaj s svojo članico Erno Leskovar so se veselile zlate medalje, ki jo je dobila septembra na Podobah bistriških domačij

za kokosovo potico. Erna prava mojstrica za peko v krušni peči. Po novem peče v krušni peči tudi kekse!

Društvo in hkrati občino pa so gospodinjje oktobra predstavile v najlepši luči v TV oddaji Pod lipo v Celju, ki potekala v živo. Pripravile so več vrst kruha, različne potice, ocvirkovke in pecivo. Pa tudi domače marmelade, vložene zelenjave, zaseke in klobas ni manjkalo na njihovi stojnici.

Na izletu skupaj z Društvom kmetec Ložnica so spoznavaile, kako je mogoče v svoje kraje pritegniti še več turistov. Ogledale so si muzej „zelenega zlata“ (hmelj) in fontano s pivom v Žalcu ter se zabavale na holcariji na Kopah. Nekaj dni pozneje so si ogledale še eko kmetijo v Stopercah, kjer so jim prikazali mletje žita z žrmljami ter sušenje sadja in zelišč. Nič manj zanimiv pa ni bil decembrski tečaj izdelave testenin.

Društveni prostor v domu krajanov pa tudi ob moški pomoči pridobiva vedno bolj urejen in domačen videz. Društvo gospodinj Makole s svojo prizadevno predsednico Vido Krapše stopa v novo leto z novimi načrti.

Helena KOLAR

V VINU ODSEVAJO NARAVNE DANOSTI

Vsak dan znova in znova tekmuje s časom in ravno kozarček dobrega vina nam omogoča, da se za hip ustavimo, malo pokramljamo s prijateljem, sosedom ali preprosto z mimoidočim ter za trenutek pozabimo na skrbi in se malo poveselimo.

Ponos in veselje pri srcu se bosta prav gotovo delila z bližnjimi ob kristalni čistini vina v vaših kozarcih.

Veseli smo lahko, da živimo v okolju in naravi, ki nam ponujata takšne pogoje za pridelavo vina, na katera smo lahko ponosni – od deželnih do vrhunskih, od suhih do sladkih. Vino je enkraten, zelo plemenit in imeniten pridelek. V njem odsevajo naravne danosti od porekla, zemlje, rastišča, lege, naklona, vremenskih razmer,

sortnih značilnosti in njenega potenciala. Pa tudi ves trud in delo, ki ga opravi vinogradnik v vinogradu, od rezi do trgatve. Nenazadnje je tu še kletar – enolog, ki poskrbi za vsa dela v kleti, od mošta pa vse do dozorelega vina. Za pridelavo dobrega vina je treba vložiti ogromno energije in znanja. Pomembno je, da znamo to ceniti. Makolska vina so v zadnjih 26 letih napredovala v kvaliteti. Lanski letnik ima svoje dobre in manj dobre lastnosti, pa vendar moramo biti tudi z njim zadovoljni in se postaviti pred drugimi. Ni zapuščina preteklosti, ampak dediščina prihodnosti. S to dediščino DVM in s pridnimi rokami naših vinogradnic in vinogradnikov ustvarjamo prihodnost.

Namen društva je, da:

Strokovno skrbi za izpopolnjevanje članov v vinogradništvu in kletarstvu. Pripravlja predavanja, tečaje, strokovne izlete, ogled strokovnih razstav, obiske vzornih vinogradnikov in sodobnih kleti doma in v tujini, organizira strokovne prikaze posameznih del, skrbi in naroča za člane strokovno literaturo, po potrebi izdaja periodične časopise in brošure ter preko tiska poučuje in opozarja člane na pravilno opravljanje dela in naloge iz stroke.

Si prizadeva za uveljavljanje in ohranjanje slovesa vin makolskega območja. V ta namen organizira ocenjevanje vin svojih članov s ciljem, da na grajska in druga ocenjevanja pridejo vrhunska vina. Društveno ocenjevanje se opravlja v skladu s Pravilnikom o ocenjevanju vin.

DRUŠTVA

Prilaga in organizira pokušnje vin v kleti društva v dvorcu Štatenberg, sodeluje ob organizaciji krajevnih prireditev s pokušnjo domačega vina.

Sodeluje s podjetji in kmetijskimi organizacijami pri preskrbi svojih članov z ustreznim reprodukcijskim materialom, ki se uporablja v vinogradništvu in kletarstvu.

V sodelovanju z drugimi zainteresiranimi organizacijami in posamezniki pospešuje razvoj kmečkega in izletniškega turizma, ob svojih prireditvah pa oživlja šege in navade goric haloškega okoliša.

Člane vzpodbuja k spoštovanju zakonitosti in dobrih poslovnih odnosov.

Opravlja druge naloge v interesu vinogradništva in kletarstva na območju društva.

Tako kot vsako leto, smo tudi v letu, ki se počasi izteka, opravili vse zastavljene cilje. Morda ne vse tako uspešno, kot smo si zastavili. Predvsem nas skrbi, da v društvu ni dovolj podmladka in da je obisk prireditev, ki jih organiziramo, skromen. Prireditve niso namenjene samo članom društva, ampak vsem občanom in širše.

Jutri je nov začetek.

Končuje se staro, začenja se novo.

Staro je minilo, je končano.

V njem je bilo dobro in slabo.

Dobro gre naprej, slabo naj ostane preteklosti.

Jutri ustvarjajte novo dobro.

Društvo vinogradnikov Makole

Foto: Hinko Pušaver

FORMA VIVA MAKOLE 2017

Kiparsko slikarski simpozij se po 15 letih poslavlja od dosedanje zasnove

VSAK KONEC JE ZAČETEK NOVEGA

Jubilejni, 15. mednarodni kiparsko slikarski simpozij Forma viva Makole je za slovo od dosedanje zasnove gostil šest kiparjev iz treh držav (Srbija, Makedonija in Slovenija) in 30 slikarjev iz štirih držav (Srbija, Makedonija, Turčija in Slovenija).

Simpozij so organizatorji promovirali na številnih spremljevalnih prireditvah in odprtih razstav udeležencev simpozija. Od 1. do 9. septembra je v sproščenem vzdušju in brez najmanjših zapletov potekalo tradicionalno druženje kiparjev in slikarjev.

Stanislav Antonić

Jedro

Od leve: Pandora Apostoloska, Sašo Sazdovski, Špela Šedivy

Prvo nagrado so podelili akademskemu kiparju Stanislavu Antoniću iz Beograda, ki je na Dežnem ustvaril čudovito skulpturo z imenom Jedro (les, železna mreža). Nastalo je novih pet skulptur ob Poti Forme vive, šesto je Franci Černelč znova oblikoval v Občini Majšperk (v Stopercah). Trije slikarji so prejeli enakovredna posebna priznanja: Pandora Apostoloska (Makedonija), Maksimilijan Sternad Milč in Zoran Rožič (oba Rogaška Slatina).

Med simpozijem je mariborski filmar Franci Kopič posnel 30-minutni dokumentarni film Po poti forma vive, ki so si ga premiero (žal z motečo barvno napako) ogledali obiskovalci slavnostne akademije v Domu krajanov Makole, sredi decembra pa tudi gledalci Tele M.

Razstava v Narodnem domu, govor župana naše občine, ocena simpozijev prof. Alena Krajnc

Ob 15. obletnici kuda in simpozija Forma viva Makole sta konec novembra potekali pomembni prireditvi ob tem jubileju: odprtje razstave Sprehod skozi čas v Narodnem domu v Mariboru in sobotna slavnostna akademija v Domu krajanov v Makolah.

Gostje na akademiji v Makolah so bili ob gostitelju, makolskem županu Francu Majcnu, okoljska ministrica Irena Majcen, županja Majšperka Darinka Fakin, glavni izvršni direktor skupine Impol Edvard Slaček in kot slavnostni govornik Tone Partljič, ki je navdušen nad tem, kar so Makolčani na tem področju dosegli v zadnjih 15 letih, duhovito pribil: »Kapo dol Makolam!«

Razen Partljiča so spregovorili še župan Občine Makole **Franc Majcen**, predsednik strokovne žirije **prof. Alen Krajnc**, **Leopold Turk** iz Medobčinske turistične zveze Slovenska Bistrica, ki je Ivanu Dvoršaku vročil plaketo zveze, in **Srečko Ornik**, predsednik Društva rezbarjev in oblikovalcev lesa Slovenije, ki je zbrane obvestil o nazivu viteza kulture, ki ga bo prihodnje leto v Budimpešti prejel **Ivan Dvoršak**.

Silvo Safran režira in povezuje prireditve KUD Forma Vive in navdušuje s svojimi interpretacijami poezije

V zares bogatem kulturnem programu so nastopili otroška folklorna skupina makolske osnovne šole, etnološka skupina Nojek, Oktet Planika in Moški pevski zbor Slava Klavora iz Maribora pod vodstvom Aleksandra Čonča.

Ob koncu sta predsednik kuda Ivan Dvoršak in podpredsednik Alojz Mlaker vročila priznanja najzaslužnejšim posameznikom za njihov prispevek pri organizaciji simpozijev

Bojan SINIČ

Predsednik KUD Forma viva Ivan Dvoršak in slavnostni govornik Tone Partljič

Zahvala najzaslužnejšim

GOSTOVANJE V ROMUNIJI

Folklorna skupina Prosvetnega društva Anice Černejeve Makole, je gostovala od 12. do 15. oktobra v Romuniji v mestu Reschitza – Režica v pokrajini Banat, kjer so potekale prireditve ob 500 letnici reformacije. Na gostovanje nas je povabilo Društvo nemško govorečih žena iz Graza, ki ohranja stike z nemško manjšino v Romuniji. V to pokrajino so v 18. stoletju na silo preselili Avstrijce, da bi razvijali železarsko industrijo. Najprej so selili gozdarje, ki so potem bili oglarili za železarsko industrijo. Zrasla so velika mesta, toda po zaprtju železarne je marsikaj propadlo. Kljub temu ptam živi še vedno okrog 60 tisoč nemških potomcev, ki vzdržujejo kulturo in tradicijo svojega naroda. Vsako leto v začetku oktobra prirejajo v ta namen kulturne prireditve, ki trajajo 10 dni. Prireditve potekajo v vseh krajih v pokrajini, kjer so še nemško govoreči ljudje. Društvo iz Graza je hvaležno, da lahko sodelujejo z Banatskimi Nemci in tako ohranja stike. Skupaj s Komornim pevskim zborom Hugo Wolf iz Maribora smo torej imeli čast sodelovati na kulturnih prireditvah ob 500-letnici refomacije.

V četrtek, 12. oktobra, smo skupaj s Komornim pevskim zborom Hugo Wolf in predstavniki Društva nemško govorečih žena iz Graza krenili proti Romuniji. Med vožnjo smo se med sabo spoznavali in dobili napotke organizatorja. Ko smo prečkali romunsko mejo, so nas opozorili, da smo prišli v drugi časovni pas in se ura premakne naprej. Med vožnjo smo opazovali ravnino z velikimi obdelanimi polji in ki so se razprostirala na obeh straneh ceste. Ko smo zvečer prispeli v mesto Režica so nas v hotelu Dušan in sinovi jug pričakali gostitelji, kjer smo imeli večerjo. Po večerji so nas odpeljali v hotel z imenom Dušan in sinovi sever. Drugi dan smo imeli v tem hotelu zajtrk in priprave na nastop. Potem smo se z avtobusom odpeljali v Socialni center Frederic Ozanam, kjer je bila odprtitev razstava knjig »Reformacija in Martin Luther« iz nemške knjižnice »Alexsander Tietz« ter filatelistične in numizmatične razstave. Kmalu nas je avtobus odpeljal v mesto Anina, kjer smo med vožnjo opazovali golo hribovito pokrajino, ker so gozdove posekali za potrebe železarske industrije. Pokrajino so hoteli ponovno pogozditi, vendar zaradi spremembe klime drevesa ne rastejo več in je pokrajina porasla s travinjem. Od tam smo se s stare železniške postaje Banner Semering peljali s starim vlakom do mesta Orawitz. Železnic od Anine do Orawitza je zgradila 1863 Avstroogrška monarhija na enak način kot okrog Gratza do Dunaja s predori in mosto-

vi. Vožnja je bila počasna, trajala je tri ure, a zelo zanimiva.

Ko smo prispeli v Orawitz, smo imeli pozno kosilo, potem pa nastop v 200 let stari stavbi v Starem gledališču Mihai Eminescu, kjer je bila tudi razstava mednarodno priznanega slikarja in umetnostnega pedagoga Franca Kumherja ob njegovi 90-letnici. V kulturnem programu so sodelovali Komorni zbor Hugo Wolf iz Maribora, folklorna skupina iz Makol, nemška folklorna skupina Enzian iz Reschitza in nemška folklorna skupina Magnificat iz Orawitza. Po nastopu smo se vrnil v Režica v hotel Dušan in sinovi jug, kjer so nam pripravili sprejem s pihalno godbo Harmonie iz Bistrice pri Režici in večerjo. Prenočili smo spet v hotelu Dušan in sinovi sever,

V soboto, 14. oktobra, je bilo praznovanje Evangeličanske cerkve v Banatu. V nošah smo se udeležili evangeličanske maše ob 500 letnici in ob prvem dnevu evangeličanske cerkve v Banatu. Pri maši so sodelovali častni gostje škof Evangeličanske cerkve v Romuniji Renhart Guib, duhovniki iz Nemčije, Avstrije in Romunije ter Komorni zbor Hugo Wolf iz Maribora, ki je pel celo mašo v nemščini. Po maši je bila pogostitev za vse prisotne in reformacijski projekt: sajenje 12 sadik jablan za zaupanje in govoriti »jasno besedo« evangelijskega. Nato je sledil »23. Režiški nemški tradicionalni kostumski festival«. V narodnih nošah z vsemi častnimi gosti in pihalno godbo Harmonie smo šli v povorki od protestantske cerkve skoz celo mesto Režica do parka Carasana, do spomenika, ki je posvečen Nemcem, ki jih je Stalin deportiral v Sibirijo, kjer so umrli. Ob spomeniku je bila spominska slovesnost in polaganje vencev. Potem je sledilo pozno kosilo in druženje za vse prisotne v hotelu Dušan in sinovi jug.

V nedeljo, 15. oktobra, je bila sveta maša v rimokatoliški cerkvi Marija Snežna v Režici, pri kateri je spet pel Komorni zbor Hugo Wolf v nemškem jeziku. Po maši smo imeli na trgu folklorniki zaključni nastop. Popoldan smo se s prijetnimi občutki, da smo delovali povezovalno, napotili proti domu.

Strokovni vodja FS Franc SKLEDAR

KDOR POJE, ZLO NE MISLI

Kdor poje zlo ne misli je star slovenski pregovor, ki je tudi vodilo pevki in pevcev Mešanega pevskega zbora Prosvetnega društva Anice Černejeve Makole. S petjem razveseljujejo svoja srca in upajo, da polepšajo trenutke tudi mnogim poslušalcem na kulturnih in raznih družabnih prireditvah. Veliko vaj je potrebnih, da to uspe. Ampak ob zadovoljnem občinstvu je ves trud poplačan.

V septembru so navdušili na otvoritvi Forma Vive v Makolah in na srečanju pevskih zborov v Majšperku. Novembra pa je bilo veselo na Tinju, saj so bili povabljeni na koncert MoPZ, katerih pevovalja je Mladen Ravnika, skupaj z ženo Ireno pa že deseto leto uspešno vodita tudi makolski zbor.

Alojzija JUS

DVANAJST LET ETNOLOŠKEGA DRUŠTVA

V letu, ki se izteka, je Etnološko društvo delovalo v skladu z načrtom dela, ki je bil sprejet na začetku leta. Delo poteka po sekcijah, ki imajo kljub raznolikosti po vsebini skupno nit – ohranjanje kulturne dediščine iz lokalnega okolja. Veseli dejstvo, da člani društva še vedno najdejo dovolj motiva za delo in tako skrbijo, da društvo deluje že dvanaajsto leto.

Pregled dela Etnološkega društva Ložnica.

Dramska sekcija – Sodelovanje na območnem Linhartovem srečanju odraslih skupin z igro Rihtariča so prijeli je prineslo posebno priznanje za avtorsko delo igre, ki je bila uprizorjena v Makolah, Oplotnici, na Črešnjevcu, v Leskovcu, Studenicah.

Ljudski pevci in godci – Gmajnarji, Fantje z gmajne, Stezice in pevke ED so v letošnjem letu veliko nastopali, med drugim na območni reviji pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž v Studenicah, nato še v Cirkovcah, v Tržcu in na prireditvi Naj nas pesem povezuje v Makolah, Stezice in Gmajnarji so peli še v Cankarjevem domu v Ljubljani in v Ivančni Gorici.

Sekcija stara kmetijska mehanizacija je sodelovala na srečanju v Cirkovcah in na Veselem popoldnevu na gmajni.

Pecikl sekcija se je udeležila srečanja v Bolehnečicah.

Zeliščarska sekcija je skozi vse leto urejala vrt na gmajni, nato zelišča posušila in jih spakirala v darilne vrečke.

DRUŠTVA

Sekcija stari običaji je organizirala romanje na Ložno in na Sve-te gore, uspešno izvedla prireditev »Veselo popoldne na Gmajni«, kjer je zraven kulturnega programa sodelovalo še 6 ekip, ki so se pomerile v kuhanju golaža, organizirala je tudi kožuhanje koruze na stari način in furež.

Izvedena je bila strokovna ekskurzija v Prekmurje, kjer smo si člani med drugim ogledali muzej premične starodobne tehnike in muzej lončarstva.

Deluje tudi foto sekcija, ki skrbi za arhiviranje društvenih prireditev. Kmalu bo izšel še koledar za leto 2018.

Predsednik ED Franc ŽRJAV

SEDEM USPEŠNIH LET

Planinsko društvo Makole ima letos za sabo že sedem uspešnih let delovanja. V društvo je vključenih okrog 130 planincev (polovica je otrok), kar je za naš kraj uspeh. V letu 2017 imamo za seboj odlične rezultate, ponosni smo na uspešno delo društva, na aktivnosti in vzgojo cicibanov in mladih planincev v vrtcu in osnovni šoli.

Najmlajši planinci

Uspešni mentorici planinske skupine Ciciban planinec, ki deluje v Vrtcu Makole, sta Irena Kamenšek in Špela Pušaver. Mladi planinci na Osnovni šoli Anice Černejeve Makole pa delajo pod skrbnim vodstvom Zlatke Rebernak, ki ji pomaga Barbara Planinšek.

Cicibani planinci – planinski tabor na Boču, maj 2017 (Foto: M. Mally)

Mladi planinci pred pohodom na kostanjev piknik (Foto: Z. Rebernak)

13. avgusta 2017 se je z odraslimi makolskimi planinci povzpел na Mangart (2679) po ferati Via Italiana neustrašni 13 letni mladi planinec Zal Zanič in dokazal, da lahko opravi primerljive zelo zahtevne ture in da je že pravi gornik in vsestranski športnik.

Zal pred vhodom v »dimnik«

27. in 28. avgusta se je Zal že drugič povzpел na našo najvišjo goro, tokrat po najtežji Bambergovi poti čez Plemenice.

Štirje mladi planinci iz Maribora iz Osnovne šole Tabor I in njihovi starši so 14. in 15. oktobra pod vodstvom Jožice in Edvarda Kolarja uspešno premagali vse ovire na dvodnevni turi po dolini Krme na Kredarico in nato na vrh Triglava. Pričakal jih je čudoviti pogled na vse strani naših in sosednjih gora, razgled do morja, do Grossglocknerja ... Ob doživetju Triglava so na vrhu opravili še obljubljen planinski krst. Spustili so se do Kredarice, od tam pa mimo Konjskega sedla in ob Kurici v dolino Krme.

Izobraževanje

Letos se je odločil vodnik Edvard Kolar, da bo napredoval v kategoriji vodnikov. Obiskal je tečaj za vodnike PZS – zahtevne snežne ture – kategorije E na Zelenici. Opravil je tečaj, izpitno turo in pripravniške zahtevne zimske ture. Makolski planinci smo ponosni nanj, saj ima priznane in potrjene zahtevne kategorije vodnika PZS: A, B, C, D, in E, kar je dano le redkim.

Tečaj za vodnike PZS – zahtevne kopne ture – kategorija B je v Valvazorjevem domu pod Stolom opravila Polonca Doberšek. Sledila je izpitna tura in pripravniške ture (8). Mladi vodnici Polonci Doberšek čestitamo in ji želimo veliko zadovoljstva in uspešnega vodenja.

Planinci veterani

Stari grad Štatenberg (487 m) – 16. 11. 2017 – 31 udeležencev pohoda (10 iz PD Makole). Tokratni pohod veteranov v okviru MDO Podravje smo prvič pripravili planinci PD Makole.

Potek poti: Babna Loka – Kralj – razvaline starega gradu Štatenberg – Sv. Ana – Babna Loka – Kralj.

Ta pohod je naše društvo posvetilo skupnim aktivnostim ob praznovanju 250. obletnice samostojne župnije Sv. Andreja Makole.

Ponosni smo na našega župana Franca Majcna, ki je sodeloval na celotnem pohodu, kar je prava redkost na teh pohodih.

V Makolah nam je Martin Kamenšek najprej predstavil farno cerkev sv. Andreja, nakar smo se odpeljali ob Jelovškem potoku, zahodni meji Halož, v Babno Loko do domačije Kraljevih. Domači so nas lepo sprejeli in pogostili. Povzpeli smo se do razvalin starega gradu Štatenberg, tam smo predstavili delček zgodovine zloglasnih graščakov, še posebej Tahija. Pri cerkvi sv. Ana nas je pozdravila z zvonjenjem ključarjeva žena Marija Krošel in nam povedala zgodovino cerkve. Spustili smo se navzdol do zidanice Metoda Grila, ki nas je pogostil, od tu pa po gozdni poti v dolino. Poti pohoda so bile dobro izbrane s pomočjo Mire Sagadin, primerne za planince veterane, brez asfaltnih površin.

Izvajanje mednarodnega in meddruštvenega projekta

Prvi mednarodni projekt pod vodstvom PD Makole je bil vzpon na avstrijski Dobrač (2143 m). Sodelovali so še PD Poljčane, PD Slovenska Bistrica in tednik Panorama.

»Pohodniška skupina iz PD Poljčane, Slovenska Bistrica in Makole, slednje z vodjo izleta Jožico Kolar na čelu, je, čeprav starostno zelo heterogena, brez najmanjših težav stopila na vrh Dobrača. Le nekaj kapljic dežja ni zmotilo nikogar, nastalo je več skupinskih fotografij, predvsem ob križu na enem vrhu, pred cerkvico na drugem in pred gorskim »hotelom« pod njima. Izlet za – deset!«, je zapisal Bojan Sinič v Panorami.

Atraktivne ture v drugi polovici leta 2017

Grintovec (2558 m) – najvišji vrh Kamniško-Savinjskih Alp – 22. 7. 2017

Običajna pot na Grintovec je iz Kokrskega sedla. Mi smo se odločili, da ga osvojimo z Jezerskega iz alpske doline Ravenska Kočna. Najprej smo se povzpeli do Češke kočice in pot nadaljevali proti Mlinarskemu sedlu. Pravi vzpon se je pričel šele pod stenami Malega Grintovca do sedla. Ta pot je zahtevna, grebenska in tudi v nadaljevanju do Grintovca je podobna, ponekod še dodatno posuta z gruščem in zato je potrebna še večja pozornost in previdnost. Navdušeni smo doživeli vzpon in vrh Grintovca.

Makolski planinci, v ozadju Grintovec

DRUŠTVA

Spust je potekal proti Dolški Škrbini. Na tem delu poti doživiš gore v vsej svoji veličini, prvobitnosti in divjini. Tik pred Češko kočjo smo si privoščili še melišče in daljši počitek v koči. Tura je bila tehnično zelo zahtevna, nepozaben kamenček v mozaiku naših doživetij.

Srebrno sedlo – Planjava (2394 m), Kamniško-Savinjske Alpe – 5. avgusta 2017 je

potekal vzpon na Planjavo iz Kamniške Bistrice, od tam pa peš po brezpotju čez Repov kot do Srebrnega sedla, po označeni poti na Planjavo, do Koče na Kamniškem sedlu, po melišču, do Jermance. Zjutraj je bila temperatura primerna za vzpon, lahko smo hitro napredovali. V Klinu smo zavili desno proti Repovemu kotu, prečili več skalnih pragov in se odžejali v tolmunu.

Zadnji skok je zahteval plezalne spretnosti I. – II. stopnje

Na Planjavi

Povzpeli smo se preko skalnih skokov, zadnji skok je zahteval kar nekaj plezalnih spretnosti I. – II. stopnje. Na Srebrnem sedlu smo se razgledali na vse strani in se končno povzpeli na Planjavo. Sledil je zanimiv spust, delno ob jeklenicah do Koče na Kamniškem sedlu. Vodnik Edi Kolar je bil s skupino zelo zadovoljen, saj je bila homogena, samostojna in spretna pri plezanju in spustu.

Mangart (2679 m), četrti najvišji vrh v Sloveniji, Julijske Alpe – 13. avgust 2017 – 12 udeležencev je startalo iz Italije po najzahtevnejši poti na Mangart, po ferati »Via Italiana«. Podvig za glavnega vodnika Edvarda Kolarja s toliko udeleženci je bil dokaj drzen, ter-

jal je polno mero odgovornosti. Za skupino pa je bila zagotovo Via Italiana najdrznejša, tehnično najbolj zahtevna in najbolj zračna pot v letošnjih osvojenih dostopih.

Na ferati

Po Slovenski poti

Potek ture:

Izhodišče: Italija, Mangartska (Belopeška) jezera (929 m), bivak Nogara (1850 m), ferata – Via Italiana – plezalni del – ferata (450 m) do sedla, nadaljevali smo po tako Slovenski poti na vrh Mangarta (2679 m).

Sestop: po Italijanski poti do Mangartskega sedla, spust po direktni, manj poznani poti Plazje (Valle della Lavina).

Zjutraj smo startali s parkirišča pri Zgornjem Mangartskem jezeru na italijanski strani. Pred nami je stala mogočna severna stena Mangarta.

Pred vstopom na ferato smo se udeleženci ture tehnično opremili. Vodnik je pregledal našo opremo in še zadnjič podal navodila o gibanju po ferati, ki je speljana navpično skozi dimnik, ki se na koncu zoži in preprečuje nadaljevanje poti s prevelikim nahrbtnikom.

Ponekod so stope in jeklenice speljane po rahlo previsni steni. Po premagani ferati smo z Mangartskega sedla nadaljevali načrtovani vzpon po zelo zahtevni Slovenski poti na vrh Mangarta.

Navdušeni nad osvojenim Mangartom

Po dolgem in zahtevnem vzponu smo na vrh prispeli rahlo utrujeni. Ob čudovitem in jasnem razgledu z vrha smo občudovali Alpe daleč naokrog. Kot že omenjeno, se je z nami povzpел tudi mladi planinec Zal Zanič. Vračali smo se po manj zahtevni Italijanski poti.

Tura je bila tehnično zelo zahtevna, časovno dolga, primerna le za psihično in fizično dobro pripravljene planince.

Triglav (2864 m), Julijske Alpe, 27. in 28.08. 2017, tura čez Plemenice, po Bambergovi poti na Triglav, Kredarica, Staničev dom, naprej po brezpotju, neoznačeni poti Za Cmirom do Vrat, 11 udeležencev, glavni vodnik Edvard Kolar.

Potek ture:

Start ture je bil še v temi v zgodnjih jutranjih urah pri Aljaževem domu v Vratih. Vodnik je še enkrat pregledal opremo udeležencev in podal nekaj praktičnih navodil za to turo.

Med hojo proti Luknji se je počasi pričelo daniti. V jutranjem svitu smo občudovali mogočno Severno triglavsko steno in opazovali izstopajočo Sfingo. Na razpotju v Luknji smo si privoščili počitek z zajtrkom.

Srečni, ker smo spet tu

Pričeli smo se vzpenjati čez Plemenice, pot je prepadna in zračna, vendar skrbno zavarovana. Od tu do Triglavske škrbine se je pot vlekla po Triglavskih podih. Sledil je še vzpon na vrh Triglava, za katerega smo imeli dovolj motivacije, le energije je nekaterim primanjkovalo. Izbrana pot je med drugim tudi zato zelo zahtevna, ker je izpostavljena in zelo dolga.

Spust proti Kredarici in domu je potekal brez posebnosti. Ko smo se utaborili v naši sobi, ta je imela ravno 11 ležišč, je zunaj pričelo deževati. Doživetje na Kredarici je bilo tudi opazovanje sončnega vzhoda in z jutranjim soncem obsijan vrh Triglava ter potrkanje za srečo in zvonjenje nad kapelico. Pot smo začeli z vzponom čez Rž do Doma Valentina Staniča, nato je sledil spust v dolino Za Cmirom po neoznačeni poti do Triglavske Bistrice proti dolini Vrat. Vsi so bili navdušeni, saj je bila pot nekaj posebnega pa še vreme je zdržalo.

Boč – Po vinskih gorica na Boč (Makole – Boč) – 23. 9. 2017 – Evropski teden mobilnosti 2017– združimo moči – delimo si prevoz; Slovenija planinari 2017 – pri PZS. S tem pohodom je naše društvo obeležilo sodelovanje in aktivnost tudi na teh področjih.

Krofička (2083 m) – Kamniško-Savinjske Alpe – 8. 10. 2017 Krofička ali po nekaterih zapisih Grofička je vrh, ki se nahaja severovzhodno od Ojstrice. Z vrha, ki se strmo spuščata proti Logarski dolini in Robanovemu kotu, je zelo lep pogled na bližnjo Ojstrico in ostale vrhove v porečju reke Savinje.

Potek ture:

Dom Planincev v Logarski dolini (837 m), vreme je bilo dokaj sončno in primerno za vzpon na dvatisočaka.

Od Koče na Klemenči jami pod Ojstrico smo nadaljevali po Kopinškovi poti, ki vodi na Ojstrico, vendar smo jo tik pred Škrbino zapustili, zavili na levo proti Krofički na Lovsko pot. Hitro smo prišli do strmin in starih, zelo poškodovanih varoval.

Zadaj vrh Zadnjega Travnika povezanega s Krofičko.

Od mesta, kjer smo zapustili markirano pot na Ojstrico, ta postane tehnično in orientacijsko težavna. V megli se odsvetuje vzpon, zaradi padajočega kamenja pa je dobro imeti s seboj tudi čelado in plezalno vrv za premagovanje nepredvidenih preprek in za boljšo varnost. Na spornem mestu, kjer je bila varnost vprašljiva, je vodnik Edi pripravil varovanje. Polico, ki se je močno spuščala in bila skoraj brez oprimkov, smo s pomočjo varovanja in vodnika varno premagale. Po nezahtevnem terenu smo se hitro povzpeli na vrh. Spust je potekal po zavarovani poti severnega pobočja Krofičke.

Resevna (682 m) – 11. 11. 2017

Rifnik je bil poseljen že od mlajše kamene dobe, preurejen je v arheološki park in ima veliko energetskih točk. Na severnem pobočju pa so še ostale razvaline gradu iz 14. stoletja, nekaj časa je bil last celjskih grofov.

Resevna: priljubljena planinska točka z razglednim stolpom in planinskim domom, pod vrhom se nahaja spominsko obeležje iz 2. svetovne vojne.

S potekom ture in vodenjem se je uspešno izkazala planinska vodnica Polonca Doberšek. Iz Poljčan smo se peljali z vlakom do Šentjurja, kjer smo si ogledali Železničarski muzej. Povzpeli smo do Rifnika, se spustili do Jame mlinskih kamnov in se mimo Ferleževa mlina povzpeli na Resevno.

Urejanje in skrbništvo naših poti

Za 1. in 2. del poti Po vinskih gorica na Boč, od cerkve sv. Treh kraljev do Makol in iz Makol do Formile na Boču ima skrbništvo naše društvo. Za ureditev in markiranje poti skrbi naš markacist Edvard Kolar. Letos nas je pri obnovi usmerjevalnih tabel in nosilnih stebrov na poti iz Makol proti Formili prijetno presenetil Janez Rojs. Zelo se je potrudil.

**Planinska vodnica, mentorica,
predsednica Planinskega društva Makole
Jožica KOLAR**

Foto: J. in E. Kolar

RIBIČI SPOŠTUJEJO NARAVO

Člani Ribiškega društva Pečke smo začeli leto z aktivnim delom na področju voda, ribolova in poribljavanja voda. V spomladanskem delu smo obnavljali in očistili ribnike z okolico, reko Dravinjo do mostu Varoš in mrtvico Rečiše. V aprilu smo organizirali predavanje za člane Ribiškega društva na temo Spoštovanje narave, sočloveka in živali v vodi. V ribnike smo vložili 400 postrvi dolžine 30 cm in okrog 800 drugih rib ter s tem izpolnili plan, ki smo si ga zadali.

V mesecu juniju smo z našo ekipo tekmovali v ligi Somič in zasedli med 15 ekipami sedmo mesto. Junija je bila tudi tradicionalna

tekma za pokal Makol v mrtvici Rečiše, kjer je sodelovalo 28 tekmovalcev iz štirih občin. Zmagovalec tekme je postal Rado Furek. Ribiška tekma je bila 10. po vrsti in kot skupni zmagovalec po desetih letih je postal Oto Skledar iz Ložnice pri Makolah. Tekma je odlično uspela, druženje je trajalo do nočnih ur. Ribiči so bili tako navdušeni, da že pripravljajo načrte za naslednjo tekmo. Organizirali smo tudi tekmo v pečenju rib (krapa in postrvi). Vsi so bili zelo navdušeni, tako da bomo tudi naslednje leto pripravili takšno srečanje. Predsednik društva Marjan Doberšek ter člana Milan Strnad in Vinko Kodrič so se udeležili tekmovanja v kuhanju golaža v organizaciji ED Ložnica. Zasedli so šesto mesto. Upajo, da bodo pri naslednjem kuhanju dodali malo več soli.

Jesen je čas za ribolov roparjev, kot sta ščuka in smuč, ki jih v naših vodah ne primanjkuje, tako da si bodo člani popestrili jesen in zimo z ribjo hrano. Skozi vso leto smo v stiku z Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ter ARSO-m, vendar še vedno čakamo odgovor za koriščenje ribnika Štatenberg. Začasno vodno dovoljenje smo si že pridobili.

Veseli smo vsakega novega člana, ki se nam pridruži, da z njim delimo veselje do narave in ribolova.

Ribiško društvo Pečke

MLADINA SE PREBUJA

Leto 2017 si bomo člani Društva za razvoj in mladino Makole zapomnili kot izjemno uspešno, saj nam je ob izdatni pomoči občinskih svetnikov uspelo organizirati enodnevni kopalni izlet v Izolo. Izleta se je udeležilo 30 oseb različnih generacij, ki so preživeli lep sončen in zabaven dan.

V začetku novembra smo imeli prve novodobne Makolske igre. Upamo, da bodo postale vsakoletna tradicija. Organizacija je bila zelo zahtevna, saj nam vreme nikakor ni bilo naklonjeno, zato so bile igre večkrat odpovedane. Klub vsemu nam je končno uspelo. Igre so bile zasnovane na zdravi tekmovalnosti in zabavi. Sodelovalo je 7 ekip (35 oseb) različnih starostnih skupin, ki so se med seboj pomerile v petih različnih igrah. Tri skupine, ki so zbrale največ točk, so bile nagrajene s pokali, najboljša ekipa pa je prejela tudi prehodni pokal, ki jo obvezuje, da se tudi na

slednje leto udeleži Makolskih iger in poskuša ubraniti naslov.

Prvo mesto je osvojila ekipa Makole, ki so jo sestavljali: Jure Kodrič, Benjamin Mesarič, Leon Mesarič, Andrej Kamenšek in Aljaž Erker, ki so naslov osvojili več kot zasluženo. Vsekakor pa je treba pohvaliti ekipo Zavod Makole in njenega kapetana Bena Toplaka, ki je zagotovil ozvočenje in vseskozi nudil pomoč pri organizaciji in izvedbi. Osvojili so drugo mesto, ob tem pa je potrebno poudariti, da so ekipo sestavljale samo ženske, ki so v nekaterih igrah gladko in brez težav pometle z moško konkurenco!! Tretje mesto je osvojila ekipa Čebelice. Pohvaliti pa je potrebno tudi ekipo Tim Breznik, ki je prišla iz Maribora z enim samim namenom, da se udeleži prvih Makolskih iger.

Posebna zahvala gre našim sponzorjem, ki so nam z donacijami omogočili izved-

bo iger. To so Bar Miha (Mihael Vantur), Bar Lovrek (Denis in Ines Brglez), Gostinstvo dvorec Štatenberg (Peter Kociper) in Športna zveza Občine Makole (Danilo Lončarič).

Nikakor pa ne smemo pozabiti na ekipo iz Stodreža, ki na igrah ni sodelovala kot tekmovalna ekipa, temveč kot ekipa, ki je poskrbela za vse logistične zadeve (posebej se je izkazal Matic Ilek), za prigrizke in topel obrok (Milena Ilek in Sašo Veilguni sta skuhala odličnega golaža).

Ker pa leto še ni končano in nam je ostalo še nekaj časa, ki ga lahko preživimo v druženju in zabavi, se bomo člani društva trudili, da bomo v mesecu decembru organizirali ogled filma v domu krajanov. Pogovori z občino Makole, ki je lastnica teh prostorov, so že v polnem teku in dogovor bo kmalu dosežen.

Lukec ILEK

OGLASI

1Zanka
d.o.o.

PRVA ZANKA d.o.o. Makole 91, 2321 Makole

070 778 331

e-mail:prva.zanka@gmail.com

**AVTOVLEKA
AVTOSERVIS**

hitri, udobni, kakovostni

**SANITETNI PREVOZI PACIENTOV
APOLONIJA**

Polonca Doberšek, s.p.

Makole 91, 2321 Makole

GSM 040 465 965

e-pošta info@apolonija.si splet www.apolonija.si

IZLET V BANJA LUKO

Pomladanski izlet po Prekmurju je v članih Športnega društva Stopno pustil veliko pozitivnih, veselih in nepozabnih trenutkov. Pogovori so nanesti na naslednji izlet, ki bi ga organizirali. Ob predlogih, v katero smer bomo odšli, smo se kar hitro vsi strinjali, da bi obiskali Banja Luko. Bila sem vesela ob spoznanju, da se še znamo pogovarjati in veseliti, kljub vsakodnevnemu neizbežnemu hitenju. Sprejela sem izziv in obljubila, da se v jesenskem času zopet zberemo. Tudi tokrat sem prevoz zaupala šoferju domačinu Ivanu Gajserju. Dogovorila sva se za 7. in 8. oktober. Seveda pa nisem poznala pasti, ki mi bodo povzročale težave pri organizaciji izleta v tujino. Obrnila sem se na prave prijatelje, ki so mi bili nesebično pripravljeni pomagati tako z dejanji, kot z informacijami in izkušnjami. Poklicala sem vodnico Dijano in jo prosila za vodenje. Bila je vesela povabila, saj smo Slovenci zelo dobro zapisani pri Banjalučanih. Dogovorili sva se, kaj si bomo ogledali, da bo izlet zanimiv.

Sedmega oktobra ob pol petih je šofer Ivan pripeljal avtobus na igrišče v Stopno, kjer je bilo mesto odhoda. Za varnost in dobro voljo je s seboj pripeljal sodelavca Valterja Zorina. Naložili smo prtljago in pripomočke za premagovanje razdalje in se veselo podali na pot. Ta nas je vodila v Jasenovac, kjer smo si ogledali muzej, ki je opomin na grozote vojne. Polni mešanih občutkov smo nadaljevali pot proti mejnemu prehodu Gradina Donja. Ker smo bili že kar dolgo na poti, smo se ustavili sredi majhne vasi pri zapuščeni hiši, kakršnih je tam zaradi zadnje vojne veliko. Hitro smo pripravili mize in pogreli golaž, ki smo ga skuhalo en dan pred odhodom. Zelo nam je teknil, za še več dobre volje pa je poskrbel Vlado Pšeničnik, ko je zaigral na svojo harmoniko.

Na meji je hrvaški carinik vstopil na avtobus in nas opozoril, da moramo vsi izstopiti in na okencu pokazati osebno izkaznico. Peš smo se sprehodili do sosednje bosanske meje, kjer se je postopek ponovil. Pot smo nadaljevali do samostana, kjer delajo sir trapist in zeliščne napitke. Spoznali smo našo vodičko, ki nam je prijazno in obširno predstavila Banja Luko. Na željo nekaterih izletnikov smo poiskali kasarno Kozara, ker so bili tam na službenje vojaškega roka. Po ogledu smo odšli v hotel Talija in se uredili za večerjo. V gostišču Stara Ada smo spoznali, da so Banjalučani vrhun-

ski gostitelji in kuharji. Po večerji smo nadaljevali druženje v hotelu pozno v noč.

Nedelja je bila namenjena nakupovanju. Ob dvanajstih smo morali zapustiti prenočišče. Šoferja sta pripeljala avtobus pred hotel, da smo naložili prtljago in nakupe. Teh je bilo zelo veliko, saj so cene v primerjavi z našimi nizke. Preden smo se podali na dolgo pot, smo še okusili mojstrovine kuhinje na Banjaluškem splavu. Polni pozitivnih vtisov o mestu, prijaznih ljudeh in našem druženju smo prišli h koncu programa našega izleta. Na meji ni bilo večjih težav, tako da smo imeli veliko srečo, saj mnogi povedo o natančnem preverjanju, koliko tobaka je kdo nakupil. Nato smo se ustavili pri prvem bencinskem servisu. Vlado nas je spet združil ob harmoniki. Temu pa je sledil pravi čudež. Naslednji avtobus, ki je počakal v naši bližini, so bili Primorci. Takoj so se nam pridružili s svojim muzikantom in na bencinskem servisu je zadonela slovenska glasba. Ni minilo veliko časa, ko se nam je pridružil še avtobus poln trgovk Mercatorja. Temu je sledilo še kar nekaj avtobusov, tudi hrvaških. Pesem in ples sta nas združila. Predviden petnajstminutni postanek se je razvlekel v dobri dve uri. Vožnjo smo veseli in pevsko razpoloženi nadaljevali in tako vzdušje vzdrževali do doma.

Izlet je bil zelo lep, k čemur so pripomogli Matej, ki je pripravil odlično golaž, šoferja Ivan in Valter z varno vožnjo, sodelavec Marjan, ki je pomagal pri rezervaciji hotela, Miha Vantur, ki je poskrbel, da nismo dehidrirali, muzikant Vlado in vsi drugi, ki so na kakršen koli način pomagali pri organizaciji. Hvala gre tudi Oliverju Čobcu, ki je nesebično pomagal z nasveti pri iskanju vodnice in dobrih kuharjev. Hvaležna sem vsem, ki so se odločili za ta izlet, in se že veselimo naslednjega druženja.

Zlatka DVORŠAK

Foto: arhiv ŠD Stopno

PROJEKTI ZAVODA MAKOLE

Prvi projekt za letos je bil gala koncert Vlada Kreslina, Malih bogov in Beltinške bande, ki pa je bil zaradi mrzlega vremena s strani nastopajočih odpovedan. Upamo, da bomo v bodoče lahko ta koncert izvedli, saj smo prizorišče na dvorcu Štatenberg pripravili tako, da je marsikdo obnemel. Kot predsednik Zavoda zagotavljam, da bomo v Makolah oziroma na dvorcu Štatenberg v prihodnje organizirali razne koncerte znanih slovenskih in tujih izvajalcev.

Projekti bodo tudi obšolski krožki, študijski krožki, medgeneracijske delavnice, kulturni dogodki, dobredelni dogodki ... Delavnice za učence pod mentorstvom Klare Toplak že izvajamo, kmalu pa se bodo začele še delavnice, ki jih bo vodil Jernej Kamenšek. Direktorica zavoda Klara Toplak je v mesecu novembru pridobila potrdilo o opravljenem izpitu za temeljno usposabljanje za mentorje (izpit je opravila na Andragoškem centru Slovenije), zato bomo v kratkem začeli izvajati tudi medgeneracijske študijske delavnice. V naših določilih smo zapisali, da bomo dvakrat letno zbirali hrano, in sicer v mesecu decembru in pred veliko nočjo, in jo tudi razdelili med družine, pare, posameznike v občini Makole.

Zadnji letošnji projekt bo božičkovanje v Makolah. Zavod bo naročil Božičku, naj za vse otroke (do zaključene osnovne šole) prinese brezplačna darila. S kočijo se bo pripeljal 22. decembra na trg v Makole in nagovoril otroke, njegovi pomočniki pa bodo razdelili darila. S tem bo Zavod pokazal, da deluje v dobrobit kraja in ljudi.

Za drugo leto so projekti nastavljeni, a sedaj jih še ne bomo izpostavili, saj je potrebno določene stvari še doreči. Enega izmed projektov, ki ga poskušamo narediti vseslovenskega, smo poimenovali Slovenija se predstavi. Prvič ga bomo izvedli septembra 2018.

Beno TOPLAK

USTVARJALNICE

Ustvarjalnice Zavoda Makole pod vodstvom mentorice Klare Toplak so namenjene šolarjem od prvega do devetega razreda (brezplačno). Izvajali jih bomo dvakrat mesečno v popoldanskem času v prostorih OŠ Makole. Ustvarjali bomo predvsem iz odpadnih materialov. Obvestila o srečanjih bodo na oglasni deski v šoli.

24. 10. 2017 smo organiziral prvo delavnico. Šolarji so ustvarjali na temo Noč čarovnic. Izpod njihovih spretnih prstov so nastajali grozni pajki-tarantele, leteče čarovnice in ljubke sovce. Svoje izdelke so lahko odnesli domov.

14. 11. 2017 smo se ponovno dobili v OŠ Makole in delali iz odpadnih materialov nove uporabne predmete. Izdelali smo posodice za svinčnike, obvestila za vrata, knjižna kazala, ki smo jih poimenovali cofkoti, in še marsikaj.

Vodja Ustvarjalnic Klara TOPLAK
Foto: Milan Sternad, Špela Toplak

PODPRITE NAŠA DRUŠTVA, KER VAS NIČ NE STANE

Društveno dogajanje je pomemben del življenja v naši občini. Veliko občanov je tudi članov občinskih društev, ki s ponosom in vne- mo skrbijo, da je vsakdan v naši občini lepši, varnejši ali športno in kulturno pestrejši. In vsakdo, ki plačuje dohodnino, lahko našim društvom še dodatno pomaga, tako da jim podari do 0,5 % svoje dohodnine; to ga nič ne stane, pomeni pa veliko.

V naši občini so 3 društva, ki jim lahko podarite del svoje dohodni- ne in tako pomagate pri njihovih prizadevanjih. Če se za to ne od- ločite, gre vaših pol odstotka nazaj v proračun. Tam vsako leto os- tane več kot 4 milijone evrov, neporabljenih, čeprav verjamemo, da bi jih ravno naša društva znala najbolje in najkoristneje pora- biti.

Vsako se verjetno najprej spomni naših prostovoljnih gasilcev, ti si vedno zaslužijo našo pomoč. Ima pa najbrž vsakdo poleg gasil- cev še kakšno svoje najljubše občinsko društvo, tudi njim lahko podarite svojih pol odstotka. Če bi radi pol odstotka razdelili med več društev, lahko storite tudi to – izberete jih lahko do največ pet. Toda izbirate lahko samo med tistimi, ki ustrezajo kriterijem.

Organizacije v naši Občini, ki ustrezajo kriterijem in jih najdete na straneh dobrodelen.si, so:

Lovska družina Makole, Štatenberg 90, 2321 Makole, davč- na št.: 43194591

Prostovoljno gasilsko društvo Makole, Makole 11, 2321 Ma- kole, davčna št.: 91305527

Ustanova Fundacija za ohranitev dvorca Štatenberg, Šta- tenberg 89, 2321 Makole, davčna št.: 37915070

Kako lahko darujete? Preprosto. Lahko darujete preko sistema e-Davki ali se pozanimajte pri društvih samih. Lahko pa obiščete spletno stran dobrodelen.si. Tam vas čaka seznam vseh društev iz naše občine – poiščete jih po poštni številki, označite jih, vpiše- te svoje podatke, si natisnete obrazec in ga do konca leta odnesete ali pošljete na finančni urad. Vaša odločitev velja do preklica oziro- ma spremembe prejemnikov. Bodite dobredelni še letos, da bo že naslednje leto tudi zaradi vas življenje v naši občini še lepše, bolj- še, varnejše. Hvala.

Občina Makole

ODPADKI OB ZABOJNIKIH NA EKOOTOKIH

V medobčinskem inšpektoratu in redarstvu pri nadzorih ugo- tavljamo, da sicer večina občanov zadovoljivo ločuje in odlaga odpadke. V skladu z veljavnimi predpisi so se lastniki objektov vključili v sistem ravnanja s komunalnimi odpadki pri Komunali Slovenska Bistrica, d. o. o. Kljub vse večji priljubljenosti lo- čevanja odpadkov in uporabe ekoloških otokov se še vedno naj- dejo osebe, ki mislijo, da je trud z ločevanjem odpadkov odveč. Še vedno je precej takih, ki se pripeljejo do ekološkega otoka in tam pustijo odpadke kar ob zabojnikih. Pri tem ne upoštevajo navodil in odpadkov ne razvrščajo v zanje primerne zabojnike. Pojavljajo se pa tudi individualni kršitelji, ki na ekološke otoke prinašajo odpadke, ki tja ne spadajo (predvsem odpadni grad- beni material, oblačila, rabljeno pohištvo, embalaža) in s tem

uničujejo trud ostalih občanov, ki vestno ločujejo in odlagajo odpadke v skladu z navodili. Stroški čiščenja ekoloških otokov predstavljajo dodaten strošek. Kljub že izrečenim sankcijam se stanje na ekološkem otoku pri pokopališču ni izboljšalo. Obča- ne tako ponovno seznanjamo, da lahko manjše količine komu- nalnih odpadkov odpeljejo na odlagališče na Pragersko. S se- boj morajo imeti le dokazilo o vključenosti v sistem ravnanja s komunalnimi odpadki. Občani pa imajo tudi možnost naročila odvoza kosovnih odpadkov pri izvajalcu javne službe Komunali Slovenska Bistrica, d. o. o.

Robi VREČKO

Foto: arhiv Občine

To ni odraz ekološke ozaveščenosti. Ali ne bi bilo lepo, če bi vsi skrbeli za čisto okolje?

Hubertova maša v Kavklerjevi kleti ZA OBNOVO CERKVE SVETE ANE

Ko so v Studenicah pričeli z dobrodelno prireditvijo za obnovo farne cerkve, so v Kavklerjevi kleti v Jelovcu pri Makolah zaključili s sveto mašo. Prostovoljne prispevke so v celoti namenili obnovi cerkve svete Ane.

Maša v Kavklerjevi kleti je bila posvečena svetemu Hubertu, ki je zavetnik lovcev, matematikov, optikov in kovinarjev, do 20. stoletja pa so se obračali nanj tudi pri zdravljenju stekline s pomočjo tradicionalnega Hubertovega ključa. Cerkveni obred je opravil makolski župnik **Toni Kmet**, ki se je ob tem zahvalil vsem, ki so bili priče prvi Hubertovi maši v Makolah v samostojni Sloveniji.

Vse obiskovalce so pogostili z golažem, ki je razvajal še tako zahtevne gurmane, vrhunskim vinom iz Skerbiševе kleti, darilo zemlje in sonca pa je bilo skrito v sveže pečenem kruhu.

Posebno zahvalo so izrekli dedku Aleksandra Kavklerja, Janžičevemu Janku, kot soustanovitelju Lovske družine Makole, in vsem lovcem, ki skrbijo, da ostaja Slovenija še naprej del zemeljskega raja.

Družina Kavkler se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi svete maše, posebej pa Marinki in Dragu Stojnšku, Davidu Gazvodi in Žanu Vovku.

(pr)

Po Urbanovem koncertu še – Martinov koncert GLASBENI VEČER ZA PRAZNIK VINA

Družina Kavkler in Kulturno umetniško društvo Janko Živko Poljčane sta poskrbela, da se je na Martinovo soboto, 11. novembra, v Kavklerjevi kleti ob soju sveč odvijala prava glasbena poslastica s tamburaši Kavkler in njihovimi avstrijsko-koroškimi prijatelji Šentjanškimi tamburaši.

Tamburaši Kavkler, ki bodo drugo leto praznovali 20. obletnico delovanja, so tudi tokrat prepričali z odlično odpeto in zaig-

rano glasbo. Povsem enako pa so občinstvo navdušili tudi Šentjanški tamburaši iz majhnega kraja Šentjanž blizu Celovca, ki so zapeli in zaigrali tudi nekaj slovenskih pesmi. S tem so dokazali, da slovenska beseda, misel in pesem živi tudi na drugi strani mejne črte, tudi s pomočjo njihovega delovanja v slovenskem Prosvetnem društvu Šentjanž.

Glasbeni večer je bil tematsko povezan

tudi s praznovanjem martinovega, praznika vina. Člani tamburaške skupine Kavkler so s pomočjo Francija Skledarja, člana Prosvetnega društva Anice Černejeve Makole, na šaljiv način izvedli blagoslov vina ter nasmejali občinstvo. Program je povezovala Tamara Kovačič. Martinov koncert je zaključila degustacija izbranega rumenega muškata.

Tamara KOVAČIČ

Kavklerji s Tino

Šentjanški tamburaši

Glasbena skupina Gemaj obeležila 10. obletnico delovanja OVACIJE NA JUBILEJNEM KONCERTU

Glasbena skupina Gemaj je za jubilejni koncert izbrala Kavklerjevo klet v Jelovcu pri Makolah. Ob 10. obletnici delovanja so se predstavili v obeh zasedbah, »stari« in »novi«, potem ko sta se namesto Aleksandra Kavklerja zasedbi pridružila Peter Skrbiš in Marjan Krajnc.

Prekaljeni »stari maček« **Boštjan Pušaver** in **Aleksander Kavkler** sta pred enajstimi leti (leta 2006) prišla na zamisel o ustanovitvi glasbene skupine in njenem izvirnem imenu – Gemaj (samorodna vinska trta). Prvi nastop so zabeležili 27. oktobra 2007, natančno deset let in dan kasneje (28. oktobra 2017) pa so na isti lokaciji pripravili enkratno retrospektivo obeh dosedanjih zasedb.

Večno besedilo jubilejnega koncerta je imel v rokah (in glavi) kar sam Boštjan Pušaver, ustanovitelj in vodja skupine. Povzel je desetletno zgodovino Gemaja, temu primerno pa je bilo prilagojeno tudi postopno dopolnjevanje skupine: najprej sta bila na odru le ustanovna člana, potem sta se jima pridružila **Sandi Dovar** in **Mladen Ravnikar**. Odigrali so štiri največje uspešnice iz prvega obdobja, ko pa sta Sandija Kavklerja zamenjala **Peter Skrbiš** s harmoniko in **Marjan Krajnc**, pa smo slišali še preostalih 15 pesmi sedanjega Gemaja: od starogradskih, ciganskih, slovenskih z dušo, nagajivih Iztoka Mlakarja, Ježkov Glažek vinčka, Balaševičevega petelina, Predinov mentol, Dragojevičevega angela in Magnificov Tivoli pa vse do pesmi Jadraj z menoj z družino Pušaver, ki se je z bratranci Kavkler v nedavnem finalu oddaje Družina poje Slo-

venskega pozdrava pomerila za naslov najbolj pojoče družine pri nas in – zmagala

Dobra ura in pol bogatega repertoarja z večno zelenimi iz domačih in sosednjih logov je navdušila nabito polno Kavklerjevo klet. Obiskovalci so prišli od blizu in daleč, se skupini poklonili s stoječimi ovacijami. Gemaju je čestital tudi makolski župan Franc Majcen, ki je nekaj tednov kasneje, ob občinskem prazniku, skupini vročil še posebno županovo priznanje.

Bojan SINIČ

Občina Makole

Občina Makole
Makole 35, 2321 Makole

Telefon: (02) 802 92 00

Fax: (02) 80 29 250

E-pošta: obcina@obcina-makole.si
Spletna stran: www.obcina-makole.si

SLOVENSKI POZDRAV – DRUŽINA POJE

Iz glasbe prihaja čar, ob katerem se morajo upokojiti vse skrbi in vse bolečine srca, je zapisal William Shakespeare. In to mojstrstvo glasbenega čaranja zelo dobro, kaj dobro - odlično izvajajo tudi v družini Pušaver. Nazadnje so očarali in začarali kar celotno Slovenijo, saj so si pripeli zmago v finalnem izboru Družina poje v okviru oddaje Slovenski pozdrav.

Makolčani dobro vemo, da glasba domuje pri Pušaverjih. S svojimi glasovi in instrumenti prenašajo sporočila besed, podkrepljenih z notami, na prireditvah po občini in izven naših katastrskih meja, pa tudi nastopi na radijskih postajah ali televiziji jim niso tuji. To so ponovno pokazali in dokazali tudi v okviru oddaje Slovenski pozdrav. In kako so vstopili na pot oddaje Slovenski pozdrav. Že pred leti je Ajda Pušaver suvereno nastopila v oddaji Mali velikani, letos pa je povabilo za nastopanje prejele celotna družina. »Namen rubrike Družina poje je bil predstaviti družinsko pevsko tradicijo po Sloveniji. Želeli smo izpostaviti povezovanje, glasbeno energijo, pozitivne odnose v družinah in medgeneracijsko druženje. Odziv je bil v prvem sklopu zelo velik. Že v poletnem času smo stopili v stik s kulturnimi društvi ter folklornimi skupinami po Sloveniji. Nagovorili smo več kot 60 ansamblov narodno-zabavne glasbe. Na ta način smo iskali zanimive posameznike, sestave, kjer nam ni bilo pomembno, za kakšno družino gre, ampak da je glasbena tradicija pri njih doma, v različnih postavah in zasedbah. Tisti, ki letos niso prišli na vrsto, se lahko še vedno prijavijo na slovenskipozdrav@rtvslo.si. Nadaljevali bomo spet spomladi,« je povedal urednik oddaje Andrej Hofer.

A Pušaverji so letos sprejeli ta izziv. »Veliko pomislekov smo imeli, tudi zaradi vseh drugih obveznost, vendar smo se na koncu skupaj odločili, da nastopimo. Za prvi nastop nismo imeli posebnih priprav, saj smo izbrali pesem, ki smo jo poznali,« je zaupal Boštjan Pušaver. Domača jim je bila pesem, pa tudi nastop pred televizijskimi kamerami. »Očitno tako dinamično živimo, da nismo imeli posebnih težav nastopati na odru. Morda je bila Iza na prvi general-

Zmagovalci (od leve): Klara, Ajda, Stanka, Boštjan, spredaj Izza (Foto: arhiv družine)

ki nekoliko vznemirjenja, vendar pa je bila na nastopu odločna in samozavestna. Res smo aktivna družina, pa tudi sicer imamo pri nas tako imenovane nedeljske nastope, ko se usedemo za mizo v jedilnici ali v kuhinji in si kaj zapojemo.«

Bili so sproščeni in ves čas negovali tiho željo po napredovanju. »Ko slišiš sotekmovalce in poznaš tudi svoje zmožnosti, si želiš napredovanja. Najtežje je bilo v drugi oddaji, ko smo nastopili s sestrami Smrtnik. Imele so veliko podporo, mi pa smo bili sami. A do naslednjic smo to že popravili, namreč v tretjem krogu nas je prišel podpirati avtobus domačinov in prijateljev.« Zaradi bučne podpore se glas ni zatresel, je pa bil nastop pred domačo publiko in vso Slovenijo pred ekrani bolj stresen zaradi pesmi. »Vznemirjenje je bilo večje zaradi nove pesmi. Učili smo se besedilo, spoznavali smo pesem, časa za vajo pa nismo imeli, saj je Ajda med tednom v Mariboru, vsak pa ima tudi svoje obveznosti.« In kje so vadili? »Med potjo v avtu. Namreč vsak je imel nalogo, da se nauči svojo štimo, v avtu pa smo imeli dve uri časa, da smo še skupaj vadili,

se sporekli, vadili ...,« je smeje opisal vadbene urice Boštjan.

In očitno so vedno znova tudi dobro zvalili. Tako so ansambli, ki so nastopili v oddaji Slovenski pozdrav, Pušaverjem izglasovali zmago. »Seveda to pomeni posebno priznanje za nas, kaj pa to pomeni za naprej, ne vemo. Že zdaj prejemamo klice in prošnje za nastope, a smo zaradi šolskih in službenih obveznosti časovno omejeni. Glasba pa vsekakor ostaja v našem domu. Pojemo si, ko delamo, morda ne ravno skupaj, ampak zagotovo si vsak nekaj brunda. Muzika vedno pomeni nekaj dobrega, pozitivnega,« je povedal Boštjan.

In kaj je o družini Pušaver – zmagovalki rubrike Družina poje – povedal urednik oddaje Andrej Hofer? »Družina Pušaver se je več kot izkazala: s srčnostjo, iskrenostjo, pristno družinsko povezanostjo in navsezadnje s petjem. Odlikujejo jih ubrani glasovi, resnost in natančnost pri delu, ki ga znajo vedno začiniti tudi s kančkom humorja.«

Mojca VTIČ

DVOREC ŠTATENBERG ŽIVI

Dvorec Štatenberg je dolga leta sameval pred našimi očmi, vse dokler nista v njegovo sicer zapečateni usodo posegla Tanja Šubelj in Florian Sušnik oziroma grof in grofica Štatenberška. Sedaj dvorec Štatenberg živi!

»Celo leto je ekipa RTV-ja snemala film o grofu in grofici Štatenberški, o dvorcu, grajskem življenju in v okviru tega smo organizirali najrazličnejše dogodke – tudi dvorni dan. Tako smo k sodelovanju povabili tudi domačine in obiskovalce, da so izkusili dvorno življenje. Imeli smo razstavo o Forma vivi, blagoslov grajske kapele, ki jo je opravil ljubljanski nadškof v pokoju Alojzij Uran. Med drugim smo organizirali še razstavo društva Panela in »masken bal« (ples v maskah). Ne, namen masken bala ni le ples v maskah, temveč druženje ljudi,« je najvidnejše dogodke izpostavila grofica. A na dvorcu niso potekali le dogodki, temveč tudi izpopolnjevanje vsebin, saj dvorec živi le skozi zgodbe. »Praktično ni sobe, ki ne bi bila urejena. Tako smo letos dokončali še knjižnico, v katero lahko vsak prispeva knjigo in si jo tudi izposodi, sobo z znanimi osebnostmi, ki so pomembno prispevale k razvoju knjig.« In urejenost gradu se kaže v njegovi razpoznavnosti in obiskanosti. »Ob koncih tedna imamo številne ogledne, na drugi strani pa se Štatenberg kaže tudi

kot odličen prostor za poroke. Vse to nas je pripeljalo do odločitve, da prihodnje leto uvedemo vstopnino za ogled dvorca ob koncih tedna, za domačine pa bo ob petkih ogled gradu brezplačen. Dvorec Štatenberg je res velik zalogaj, a prepričana sem, da bo že prihodnje leto dvorec sam pokrival tekoče stroške,« je suvereno dodala graščakinja.

A v ospredju je še vedno druženje, številni dogodki. »Bistvo našega in vašega dvorca je druženje domačinov in ostalih, povezovanje. Kaj nam pomagajo obnovljene sobe, če so nato sobe duhov, tako kot v dvorcu Vipolže. Zato sva se že takoj na začetku odločila, da si pridobiva zaupanje domačinov, da vidijo, da delava pošteno in da nama pridejo pomagat pri pisanju te zgodbe. In tako se je tudi zgodilo,« je poudarila. In sodelovanje z domačini je plodno, med drugim so

v veselem decembru priredili božični sejem in jaslice v kapeli.

Z dogodki obarvano pa bo tudi prihodnje leto. Tako bo dvorec gostil Gianija Rijavca, pa strokovne posvete ter zagotovo številne zvedave obiskovalce, ki bodo prisluhnili zgodbi Habsburžanov in domačinov ali pa si ogledali prostor, kjer so snemali spote številni znani slovenski glasbeniki, med njimi tudi Werner in Alya.

Mojca VTIČ

LETOŠNJA KOLONIJA V ZNAMENJU ČRTE

Dvorec Štatenberg je tudi letos jeseni gostil razstavo likovnih del, nastalih na likovni koloniji Štatenberg pod okriljem Zveza kulturnih društev občin Makole, Poljčane, Slovenska Bistrica.

»Sedaj že tradicionalna likovna kolonija je namenjena amaterskim slikarjem, da se dodatno izobrazijo, dobijo nove izkušnje. Kolonija je strokovno vodena, in sicer jo že 15 let vodi priznani slikar Jože Foltin,« je povedala Darja Belič iz Zveza kulturnih društev. Letošnja tema, ki je vodila amaterske slikarje, je bila črta. Kot je povedala Beličeva, je bila tematika zahtevna, in dodala, da so udeleženci pod strokovnim vodstvom Foltina uspešno nagovorili letošnji izziv. »Ob tem opažamo, da se nivo ustvarjenih del vsako leto dviga ter da amaterski umetniki postajajo vedno bolj profesionalno usmerjeni.«

Kolonije Štatenberg 2017 se je udeležil tudi makolski amaterski slikar Ivan Skledar. O koloniji je povedal: »Tovrstna strokovna srečanja so za nas slikarje zelo dobrodošla, saj spoznavamo nove tehnike, pridobivamo torej nova znanja, zato zelo rad sodelujem. Tema letošnje razstave je bila res zahtevna, zato je bilo treba še z večjim preudarkom izbrati pravi motiv.« A večji izziv kot tema kolonije je bila Skledarju omejena izbira barv. »Omejeni smo bili na maksimalno tri barve, kot pa govorijo že moja dela, imam zelo rad barve, tako da je bila letošnja kolonija zame pravi izziv.«

Mojca VTIČ

PALETA V GALERIJI ATTEMS

V galeriji Attems na dvorcu Štatenberg so se članice Likovnega društva Paleta iz Slovenske Bistrice že v začetku oktobra predstavile s svojimi likovnimi deli, ki bodo na ogled vse do začetka februarja naslednjega leta.

Uveljavljena keramičarka Stanka Janžič se predstavlja s čudovito keramiko, slikarke Stanka Reis, Zvonimira Male in Romana Saganin pa s slikami, ki zajemajo motive narave v različnih letnih časih in krajih, ter figuraliko, izraženo v zanimivem prepletanju barv, naslikanih v akrilni in oljni tehniki.

Vse članice delujejo v društvu Paleta že vrsto let, zato so njihova dela bogat umetniški potencial, s katerim se predstavljajo na raznih kolonijah, razstavah ter dobrodelnih prireditvah po celotni Sloveniji. Vsako leto sodelujejo tudi na kiparsko-slikarskem simpoziju v Makolah.

Štefanija Šeša JESENEK

OGLASI

AVTO VIP
 AVTO VZDRŽEVANJE IN POSREDNIŠTVO

SERVISIRANJE IN POPRAVILA
 VSEH VRST MOTORNIH VOZIL
 RAČUNALNIŠKA DIAGNOSTIKA

ZVONE PEPELNAK s.p.
 Štatenberg 54a, 2321 Makole
 GSM: 041 549 177, 040 585 620
 Tel. & Fax: 02 / 80 30 192
 e-mail: avto.vip@siol.net

DOSEŽKI

Izšla je nova, tretja fotomonografija makolskega fotografa Milana Sternada

ODLIČNA PROMOCIJA KRAJA

Makolski fotograf Milan Sternad se je odločil za pripravo nove fotomonografije z naslovom Makole II. Prvič jo je javnosti predstavil na novinarski konferenci pred razglasitvijo direktorja leta v Bistriškem gradu, v Knjižnici Makole pa se je sredi decembra sokrajanom predstavil v pogovoru z Mojco Plaznik Plavec in gostom, mojstrom Stojanom Kerblerjem.

V prvem delu fotomonografije so objavljene dragocene črno bele fotografije, s čimer nadaljuje tradicijo ohranjanja kulturne dediščine na starih fotografijah. Po dveh predhodnih izdajah so Sternadovi naporu obrodili sadove še v tretje, ko gre najraje: znova so ohranjene fotografije kot dokument časa in prostora. Najstarejše spet segajo v dvajseta leta prejšnjega stoletja in se lotevajo starih šeg in navad.

Osrednji del Sternadove knjige fotografij Makole II prinaša čudovite umetniške barvne fotografije, ki bodo spet pritegnile pozornost mojstrov fotografije. Tu so Žive jaslice Studenice, Kristusov pasijon, Forma viva Makole, šranganje, tkanje, dvorec Štatenberg danes in drugo.

Pri izboru fotografij je osrednjo besedo znova imel Stojan

Kerbler, pomoč avtorju in samozaložniku pa so tokrat nudili Helena Kolar (naslovi in podnapisi pri barvnih fotografijah), Jure Moličnik (oblikovanje), Sonja Sedenik (koordinacija) in Bojan Sinič (trženje, promocija knjige). Fotomonografija Milana Sternada je izšla v nakladi 500 izvodov.

Bojan SINIČ

OGLASI

TESARSTVO - KROVSTVO

Franc KAMENŠEK

Izdelava ostrešij, pokrivanje, tegola, eternit, opeka

Dežno 29, Stoperce

Tel./fax: 02/803 03 35, mob/gsm: 050/031 621-788

20 let

Izdelava ostrešij: hiše, gospodarska poslopja, odprte garaže

Pokrivanje z atestom in garancijo: Tondach, Creaton, Bogner, Esal, Canadese, Iko

Pločevina s posipom: Isola, Gerar

Kleparska dela

Vgradnja stavbnega pohištva, stešnih oken: Velux, Roto

Oblaganje sten – izdelava mansard: Knauf, Rigips

Pridite s predračunom, poskusili bomo narediti nižjega.

Cenejši material v izvedbo, kot v trgovini 9,5% DDV

Za nešetimi gumbi

Jože Kovačič, nepogrešljiv člen vsake prireditve v domu krajanov v Makolah.

Neutrudna

Podžupanja Štefka Skledar najde čas za nešteto različnih stvari, vsega se loti z dobro voljo in umirjenostjo.

Majhni in veliki

Le kaj se je podilo malčku po glavi, ko mu je župan stisnil roko. Mogoče: „Ko bom bil jaz velik, bom bil tudi župan.“ Ali pa: „To pa ni kar tako, če ti župan stisne roko.“ Kakorkoli že, lepo ju je pogledati.

Nasmejjano dekle

„Iskreno povedano, sem srečna in uresničujem svoje sanje, res sem pozitivka, življenje je čudovito!“ je zapisala Danijela Dacinger, ki se vedno bolj uveljavlja s svojo izpovedno poezijo.

Šeša in Bojan

Čeprav Štefka Jesenek Šeša in Bojan Sinič nista Makolčanam, sta z našimi kraji tesno povezana in vedno najdeta čas, da pomagata pri napredku in promociji naše občine.

Kako lep šopek dekličev in fantičev!

Srčno si želimo, da bi ta „četica“ mladih odličnih folkloristikov ostala zvesta ljudskemu izročilu, tudi ko bodo starejši.

Vinogradnik z dušo in srcem

Rado Plajnšek je eden izmed najprizadenejših članov Društva vinogradnikov Makole.

Še vedno poln moči

Mirko Gajser st. je prava korenina. Čeprav si je naložil že kako leto čez osemdeset križev, je še vedno čil, ne ustraši se nobenega dela, tudi drvarjenje v gozdu je zanj mačji kašelj, po opravljenem delu pa se mu prileže kaj dobrega za pod zob. **(Foto: Peter Rak)**

OD TU IN TAM

Sproščanje pred nastopom

Kdo je boljši v kraljevski igri, Peter ali Marjan? Tega nismo izvedeli, vemo pa, da sta oba odlična člana glasbene skupine Gemaj.

Skupaj soncu naproti

Ali ni nekaj najlepšega, ko se mamice in atiji skupaj s svojimi otročki zapodijo po zeleni preprogi?! Na ložniški Gmajni se to pogosto dogaja in vedno je veselo in pristrčno.

Nogomet povezuje

Če držimo skupaj, zmagujemo!

Pred 20 leti

Vsi komaj čakamo, da je konec osnovne

šole, potem preteče nekaj let in naenkrat spoznamo, da nam je bilo takrat lepo. Radi se spomnimo veselih trenutkov, pa tudi tistih, ki so bili grenki, pa naj je od tega preteklo 20 let (levo) ali 40 let(desno).

Pred 40 leti

9. junija smo se na gradu Štatenberg srečali učenci, ki smo pred 40 leti zapustili šolske klopi Osnovne šole Anice Černejeve Makole. Zbralo se nas je približno za en razred od skupno dveh. Škoda, da se nam ni pridružil noben od povabljenih učiteljev.

Po veselem pozdravljanju nas je sošolka Cvetka Pepelnak presenetila z lepim kulturnim programom. Nato smo imeli voden ogled gradu, pokušino vin in prigrizek v kleti Društva vinogradnikov Makole.

Končna postaja našega druženja je bila Turistična kmetija Ačko, kjer smo bili dobro postreženi. Večer je mineval v obujanju spominov. Ko smo leta 1977 zapuščali osnovno šolo, smo bili mladi, lepi in polni ciljev za prihodnost – 2017 smo samo še lepi, čeprav ima že marsikateri srebrne lase. Počasi se bomo podali v pokoj (dva sta že upokojenca), upamo, da nam bo zdravje še služilo. Naše vrste se žal redčijo, kar nekaj sošolcev smo že zgubili.

Od vsega, kar v življenju doživimo, ostanejo spomini, lepi in manj lepi, zato smo sklenili, da se čez kako leto spet dobimo. Za organizacijo letošnjega srečanja pa se moramo zahvaliti naši Cvetki. **(Irena VOVK)**

Pred 42 leti ...

... pa so se od osnovne šole poslovili tile fantje in dekleta. Ne da se opisati, česa vse

so se spomnili, kaj vse so si imeli povedati, čemu so se od srca nasmejali, kaj jim je orosilo oko ... Klepetu ni bilo ne konca ne kraja. Razredničarki sta se med njimi kar pomladili. **(Foto: Zdenka Smiljan)**

Zaobljuba zvestobe

Tudi letos so zakonski pari, ki so poročeni pet, deset, petnajst ... let, obnovili svojo zaobljubo pred oltarjem sv. Andreja. Čestitamo!

Mizyal v svojem raju

Hostel na Strugu je prava paša za oči, nič manj ne pritegne njegova okolica, Mizyal pa daje vsemu piko na i.

Po 100 letih samevanja

Pred dobrim stoletjem uničena grajska kapela je dobila nov obraz po zaslugi dveh neutrudnih zanesenjakov, Tanje Šubelj in Florjana Sušnika. Želja vseh je, da bi velikokrat služila svojemu osnovnemu namenu.

V kapelici

Škof Uran je v obnovljeni grajski kapeli s svojo preprosto in razumljivo besedo v polni meri pritegnil pozornost vernikov.

Gobja družinica

Gobe, takšne in drugačne. Res je, najrajši imamo jurčke, pa lisičke, turke, štorovke in še nešteto drugih. Pogledamo pa radi tudi rdečo mušnico in še katero drugo strupeno, dotaknemo pa se je raje ne, kar je tudi prav.

Metuljček na modni pisti

Najlepše modne kreacije najdemo v naravi. Jih znamo ceniti? **(hk)**

Pri na je lepo

„Že dolgo vem, da živim v najlepšem kraju na svetu. Kamorkoli grem, se vedno rada vrnem domov, „ je rekla Pušaverjeva Klara in lahko ji le pritrdimo.

Most

Pomožni most čez Ložnico v Pečkeh je „zrasel“, kot bi mignil. **(Foto: Peter Mesarič)**

Znamenje časa

Lepo bi bilo, če bi se našel mojster, ki bi kužnemu znamenju pri Marofu spet dal nekdanji izgled. Če bi pa uredili še okolico, bi bilo vse že prav „kičasto“.

Zakaj?

Na to pa nismo ponosni. Nekomu so napoti celo svetilke.

Črno smetišče

Čeprav moramo vsi plačevati odvoz smeti, se nekaterim ne zdi vredno, da bi smeti odlagali tja, kjer je odmerjen prostor zanje.

Helena KOLAR

Veliko mirneje bi živeli, ko se ne bi obremenjevali s tem, kaj mislijo in počnejo drugi.

Tomaž Kempčan

ŠPORT

MLADI UPI

Za najmlajšimi nogometaši v naši občini sta prva dva turnirja U 7. Prvega so uspešno odigrali 26. 9. 2017 v Slovenski Bistrici, drugega pa 10. 10. 2017 na Spodnji Polskavi, kjer so bili še uspešnejši, saj je bila ekipa Makole B brez poraza. Sistem igranja je takšen, da mora društvo na en turnir prijaviti dve ekipi, ki igrata istočasno glede na razpored na igrišču, saj se veliko igrišče razdeli na 4 manjša igrišča. Na turnirjih so si nogometni nadobudneži nabrali precej nogometnih izkušenj, prav tako pa so se skozi igro zabavali in spoznavali nove nogometne veščine.

Hvala staršem za izjemno podporo in navijanje, kar so si igralci s svojo igro nedvomno zaslužili. Ob tej priložnosti gre še posebej zahvala tudi sponzorjema OGRAJE DEČMAN in BAR MIHA, ki finančno podpirata selekcijo U 7.

Tudi rezultatsko so mladi nogometaši dosegli lep uspeh. Rezultat sicer ni bil v ospredju, je pa lep pogled na razpredelnico. Pa še ena zanimivost – Val Lončarič (Makole B) je sam „zabil“ 31 golov.

Prvi turnir:

SKUPINA A – trener Marjan Dovar

Makole A : NK Sp. Polskava A – 1 : 1

Makole A : NK Bistrica A – 0 : 3

Makole A : NK Boč Poljčane A – 6 : 0

Makole A : NK Zg. Polskava A – 2 : 0

SKUPINA B – trener Danilo Lončarič

Makole B : NK Sp. Polskava B – 2 : 1

Makole B : NK Bistrica B – 7 : 3

Makole B : NK Boč Poljčane B – 1 : 3

Makole B : NK Zg. Polskava B – 4 : 0

Drugi turnir:

Makole A : NK Sp. Polskava A – 0 : 5

Makole A : NK Boč Poljčane A – 6 : 2

Makole A : NK Zg. Polskava A – 3 : 8

Makole A : NK Bistrica A – 2 : 3

Makole B : NK Sp. Polskava B – 2 : 1

Makole B : NK Boč Poljčane B – 16 : 0

Makole B : NK Zg. Polskava B – 14 : 0

Makole B : NK Bistrica A – 4 : 2

Danilo LONČARIČ in Marjan DOVAR

Selekcijo U 7 sestavljajo: spredaj – Nik Rečnik Lorenc (leži), od leve: Anej Dovar, Oscar Kitak, Urban Lilek, Jaka Jančič; zadaj: Rene Kropec, Mia Dečman, Val Lončarič, Filip Kavtavič, Martin Kavkler, Klara Kitak, manjka Maša Sagadin; trenerja Marjan Dovar (levo) in Danilo Lončarič (desno)

RESEN TRENING
PRINAŠA USPEHE

Uspešno pa nastopajo tudi preostale tri selekcije. Ekipo U9 trenira Danilo Lončarič.

Ekipa U-13

Trener Dušan Curk trenira ekipo dvakrat tedensko. Treninge obiskuje povprečno 10 do 12 igralcev, med njimi tudi dve dekleti, Nika Sagadin in Anja Lončarič. Igralci so vztrajni in napredujejo. Jesenski del je bil za ekipo uspešen, želijo pa si, da bi bil drugi del še uspešnejši. Ko ima trener druge obveznosti, stopita na njegovo mesto Franc Stariha in Miha Vantur. S prevozi na tekme pa so v veliko pomoč starši mladih športnikov.

Člani

V ekipi članov pod vodstvom trenerja Franca Starihe redno trenira do 12 igralcev, in sicer dvakrat na teden. Odigrali so veliko prijateljskih tekem, kar jim je tudi dober trening. Prihod novih igralcev je ekipi pripomogel, da so jesenski del zaključili na tretjem mestu. Ekipa in trener imajo predvsem dva cilj: stopničko višje na lestvici in dobro borbena vzdušje. Podpora, ki jo ima ekipa na tekmah s strani navijačev, pripomore k še večji zagnanosti in želji po zmagah.

Barbara PLANINŠEK LORBER

TIM GAJSER ŽE TRETJIČ ZAPORED AMZS-JEV ŠPORTNIK LETA

Avto-moto zveza Slovenije, nacionalna panožna zveza za motošport in karting, je novembra počastila uspehe športnikov, ki v državnem prvenstvu in mednarodni konkurenci tekmujejo z licenco AMZS.

Najboljši AMZS športnik leta 2017 je po izboru Strokovnega sveta AMZS Šport že tretjič zapored motokrosist Tim Gajser, ki je sezono v elitni kategoriji svetovnega prvenstva v motokrosu, MXGP, sklenil na visokem petem mestu.

Trikrat je stal na najvišji stopnički, trikrat je bil drugi, poleg tega je osvojil še eno tretje mesto in vrsto drugih uvrstitev prav pri vrhu. AMZS je okronal tudi državne prvake za sezono 2017, podelil posebna priznanja za mednarodne dosežke in razglasil najboljše domače organizatorje dirk.

Foto: M. Sternad

Povzetek po poročilu AMZS Mojca VTIČ

SLOVENSKA REPREZENTANCA POD VODSTVOM BOGOMIRJA GAJSERJA DO FINALA

Motokrosist in trener Bogomir Gajser niza uspehe tudi v vlogi selektorja slovenske reprezentance v motokrosu. Tako se je slovenska reprezentanca na svetovnem prvenstvu, ki je bilo oktobra v Veliki Britaniji, po petih letih znova uvrstila v veliki finale, kjer je osvojila visoko dvanajsto mesto.

Slovenske barve so pod selektorskim vodstvom Bogomirja Gajserja zastopali Tim Gajser (MXGP), Jan Pancar (MX2) in Peter Irt (MX open). Slovenska reprezentanca, ki se je v finale uvrstila po petih letih, je bila na koncu dvanajsta, kar je najboljši rezultat po letu 2002. Skupno se je za naslov svetovnega prvaka potegovalo 38 reprezentanc.

Selektor Bogomir Gajser je bil z rezultatom zelo zadovoljen in je za AMZS povedal: »Tudi brez Jerneja Irta, ki je bil odlično pripravljen, a se je žal poškodoval, smo bili uspešni. Škoda, da je Tim v tretji dirki slabo startal, Petru pa je »zategnilo« roke, sicer pa sem zadovoljen z doseženim in lahko gremo domov dobre volje. Vsi so ostali celi, kar je zelo pomembno.«

Najuspešnejši član reprezentance Tim Gajser, brez katerega Slovenija zagotovo ne bi bila tako visoko, je po dirki dejal: »S svojo prvo vožnjo in drugim mestom sem zelo zadovoljen, v zadnji vožnji pa sem slabše startal. Vesel sem, da smo se končno uvrstili v finale in

da smo dosegli dvanajsto mesto. Že pred dirko smo se zavedali, da se lahko uvrstimo visoko, kar nam je tudi uspelo. Bili smo dobra ekipa in vzdušje je bilo zelo pozitivno.«

Jan Pancar je zasluge za rezultat pripisal predvsem Timu Gajserju: »Z rezultatom sem zelo dovoljen. V prvi vožnji sem naredil dve napaki, dvakrat sem padel. V drugi vožnji sem odpeljal zelo dobro. Za rezultat se je treba zahvaliti Timu, ki je opravil večino dela, Petru pa bi čestital za borbenost.«

Foto: arhiv AMZS

Povzetek po poročilu AMZS Mojca VTIČ

TRI MEDALJE ZA TMK5E

Udeležba na Svetovnem pokalu W. T. B. F. v twirling športu

Članice Twirling in mažoretnega kluba Pet elementov, Nuša Detiček, Eva Mlakar, Andreja Ošlak, **Urška Pelko, Iza Ritonja** (tekmovalki iz Občine Makole, op. ur.), Kaja Senegačnik, Pia Stermecki, Jona Šalabalija, Maša Trobiš in Maruša Žerjav so kot članice državne reprezentance zastopale Slovenijo na Hrvaškem v Poreču na Svetovnem pokalu v twirling športu. Tekmovanja so se udeležile pod vodstvom trenerke Nastje Keršič, pod mentorstvom Rajka Detička in v spremstvu staršev. Sodelovali so športniki iz 19 držav iz vseh koncev sveta. Slovensko reprezentanco so sestavljali klubi iz Slovenske Bistrice, Logatca, Cerknice, Nove Gorice, Lenarta, Horjula, Kranja, Solkana in Ribnice, skupno 45 članov reprezentance in 9 članov trenerske ekipe. Na dan prihoda je sledil reprezentančni trening v športni dvorani in svečana otvoritev.

Končni rezultati finalnih nastopov so bili naslednji. Urška Pelko se je v SOLO B1 JUNIOR uvrstila na 5. mesto, v ARTISTIC B1 JUNIOR pa na 6. mesto. Maruša Žerjav, SOLO B2 JUNIOR 7. mesto in ARTISTIC TWIRL B2 JUNIOR končno 8. mesto. Maša Trobiš je zasedla odlično 4. mesto. Trije finalni nastopi pa so v klub prinesli medalje. Nuša Detiček in Eva Mlakar sta osvo-

jili srebrno medaljo v kategoriji ARTISTIC PAR A JUNIOR. Eva Mlakar pa je osvojila dvojno zlato. Na zmagovalno stopničko je stopila v kategorijah SOLO A in ARTISTIC A JUNIOR.

Ponosni na naša dekleta

Za tekmovalje na Svetovnem pokalu so dekleta trenirala na različnih lokacijah po več ur dnevno. Mednarodnih tekmovanj pod organizacijo W. B. T. F se udeležujejo članice od leta 2014 – Eva Mlakar, 2015 – Nuša Detiček in 2016 – Maša Trobiš. Za preostalih sedem članic pa je tekmovalje v Poreču predstavljalo prvi vstop na mednarodni parket twirling športa, zato smo še posebej ponosni nanje.

Uspehi reprezentance

Reprezentanti so Slovenijo zastopali v kar triindvajsetih finalnih nastopih. Skupno je Slovenija osvojila **11 medalj – 5 zlatih, 5 srebrnih in 1 bronasto**, od tega naš klub **2 zlati in 1 srebrno**.

Zaključek sezone 2016/17 in začetek nove 2017/18

Sezono smo zaključili z udeležbo na polletnem twirling taboru v mestu Ričany na Češkem, kjer sta članici Nuša Detiček

Eva Mlakar, dve zlati medalji

Urška Pelko, eno 5. in eno 6. mesto

in Maja Lončarič nabirali novo znanje ob spremstvu trenerke Nastje Keršič. Pretekla sezona nam je prinesla veliko odličnih rezultatov in uspehov ter posledično motivacijo za novo sezono, ki smo jo začeli s prvim septembrom.

Zahvaljujemo se vsem, ki nas podpirajo, saj s tem omogočajo, da so naše vizije in cilji močnejši in rezultati toliko bolj vidni.

Nastja KERŠIČ
Foto: arhiv kluba

Tri medalje za TMK5E, skrajno desno z zastavo Občine Makole Iza in Urška

HALOZE. DEŽELA TISOČERIH GRIČEV.

V Zavodu za razvoj Haloz so v preteklih mesecih prizadevno delali na prenovi osrednje haloške spletne strani haloze.net, na zbiranju promocijskega gradiva, izdelavi haloških predstavitev filmov in na vključevanju haloških kulturnikov in ponudnikov v enotno haloško turistično območje.

V sredo, 6. decembra, so idejo in proces oblikovanja haloškega turističnega območja na novinarski konferenci v kulturni dvorani Kulturno poslovnega centra Majšperk predstavili člani Zavoda za razvoj Haloz: mag. Albert Korošec, direktor, Milena Vindiš, predsednica strokovnega sveta, Branko Ivanek, avtor, in Slavko Podbrežnik Dobnik, član strokovnega sveta. Sledilo je druženje s partnerji, ki predano sodelujejo v oblikovanju haloške turistične destinacije. Že v tem trenutku jih je krepko čez sto.

Kot je uvodoma povedal mag. Albert Korošec, Zavod za razvoj Haloz prav to leto obležuje deset let svojega delovanja: »Naše poslanstvo je sodelovanje pri povezovanju, razvoju, promociji in trženju celotnih Haloz. Pred približno desetimi leti smo zato postavili spletno stran www.haloze.net, ki je še vedno ena izmed najbolj obiskanih haloških spletnih strani.

Na projektu predstavitev filma – teaserja smo se povezali z župani vseh sedmih haloških občin in županom Rogatca ter z njihovo pomočjo uspeli narediti celovito predstavitev Haloz z okolico. Oblikovali smo strateški svet, na kar smo zelo ponosni, saj nam je uspelo povezati preko trideset strokovnjakov različnih področij.«

»Haloze gradimo kot kulturni turistični produkt s poudarkom na visoki kakovosti bivanja. Ljudi iz Haloz povezujemo v enotno turistično destinacijo in pomagamo pri razvoju integriranega doživljajskega turizma,« je pridala Milena Vindiš.

»Hkrati razvijamo poslovne ideje, ki jih lahko prijavimo na razpise za javna slovenska in evropska sredstva. Predvsem gradimo mrežo partnerjev in sestavljamo projektno ekipo na razpisih Interreg na področju bio in geodiverzitete, katere cilj je inovativen integriran turističen produkt, ki ga bomo tržili čezmejno.

Pomagamo tudi pri soorganizaciji dogodkov v sklopu projekta Štirje letni časi, s katerimi želimo spodbuditi promocijo kulturne in naravne dediščine Haloz, še neodkritih biserov narave ter človeških odnosov.«

»Nov koncept spletišča haloze.net temelji na najnovejših spletnih tehnologijah, ki uporabniku omogočajo ogled vsebin na kateremkoli računalniku ali mobilni napravi,« je povedal Branko Ivanek, avtor spletne strani. »Poudarek je na enostavnosti in preglednosti vsebin ter povezanosti z družbenimi omrežji. Večina vsebin je lokacijsko določenih, kar omogoča enostaven prikaz na digitalnih spletnih zemljevidih. Pomemben del spletišča je tudi interaktivnost, ki omogoča uporabniku dodajanje komentarjev in ocen. Spletišče vsebuje iskalnik, ki omogoča hitro iskanje po kateremkoli pojmu, ki je zapisan v podatkovni zbirki.«

Projekt haloškega turističnega območja so predstavili (z leve) mag. Albert Korošec, Milena Vindiš, Branko Ivanek in Slavko P. Dobnik

Srečanje v Majšperku je bilo tudi priložnost za prvi javni prikaz poletnega in jesenskega haloškega promocijskega filma – teaserja, ki bosta v prihodnjem letu nosilca sporočila o Halozah kot o edinstvenem kulturnem, socialnem in turističnem območju.

»Blagovno znamko ‚Haloze. Dežela tisočerih gričev.‘ gradimo na šestih izjemnih kulturnih spomenikih; vinu in vinski kulturi z Gorco, sakralni dediščini s Ptujsko Goro, literarni dediščini s Parzivalom, dvorcu Štatenberg kot bivalni kulturi, Donački gori kot enem zadnjih evropskih pragozdov in Rogatcem kot ličnem trškem jedru, naslonjenem na Haloze,« pojasnjuje Slavko Podbrežnik Dobnik, avtor koncepta Haloz kot turistične destinacije in vodja snemanja haloških predstavitev filmov – teaserjev. »Naši junaki v poletnem predstavitev filmu – teaserju vstopajo prav skozi ta vhodna vrata. Jeseni se s tradicijami, povezanimi z vinsko kulturo, kulturno življenje izrazito razcveti. Zgodba teče počasi, da lahko oko zajame čudovito, v jesenske barve odeto pokrajino. Hkrati pa diha spokoj, kot ga vedno dihajo Haloze.

Ker se Haloze skozi letne čase povsem spreminjajo, tako v pogledu kot po vsebinah, želimo v prihodnjem letu posneti še zimski in pomladanski predstavitevni film – teaser. S tem sledimo naši zavezi, da razvijemo turistično območje, ki bo za turista, ki išče mir, lepo, čisto naravo, pristno gostoljubje, dediščino in kulturo, zanimivo skozi vse leto.«

Oba predstavitevna filma sta nastala v produkciji Ars Poetoviensis, nosilec projekta je Zavod za razvoj Haloz.

Novinarski konferenci in druženju s partnerji po njej so se pridružili župani in predstavniki občin, ki podpirajo projekt: dr. Darinka Fakin, županja Majšperka, Friderik Bračič, župan Vidma, Anton Butolen, župan Žetal, Janko Lorbek, podžupan Zavrča, Jožefa Svenšek, podžupanja Podlehnika, in Igor Erker, direktor Občine Makol. V svojih nagovorih so podprli projekt oblikovanja skupnega haloškega turističnega območja Zavoda za razvoj Haloz in njegovo nadaljevanje.

Dr. Darinka Fakin, gostiteljica sredinega dogodka, je izpostavila: »V prihodnosti želimo vse dejavnosti usmeriti v oblikovanje posameznih produktov, ki jih bomo tržili na območju celotnih Haloz. Zato moramo povezati celotne Haloze. Vključiti moramo čim več zasebne pobude, ki bo imela interes trženja Haloz. Občine pa moramo poskrbeti za podporno okolje v smislu promocije in infrastrukture.«

»Tudi Občina Makole podobno kot vse druge občine iz območja Haloz podpira dejavnost Zavoda za razvoj Haloz,« je izpostavil direktor makolske občinske uprave Igor Erker. »V dogovoru z ostalimi občinami sta bili pripravili obih dosedanjih predstavitevni filmov tudi finančno podprti. Nadaljnji dogovor med občinami in Zavodom pa je, da se za nadaljnje aktivnosti kandidira na sredstva LAS oz. na morebitne druge primerne razpise. Občina Makole podpira težnjo, da se Haloze kot celota razvijejo v turistično destinacijo, podpiramo povezovanje, predvsem pa menimo, da je dobro, da gre tukaj za nekakšen razvoj od spodaj – z idejami, ki prihajajo od ljudi.« (M. Vtič)

Kontaktna oseba: Slavko P. Dobnik, mob. 041/328-488
Foto: arhiv Zavoda

KURILNA SEZONA PRINAŠA TUDI ONESNAŽEN ZRAK

Onesnažen zrak je v razvitem svetu najpomembnejši okoljski problem. Prispeva namreč k nastanku številnih bolezni in skrajšuje življenjsko dobo ljudi. Zato bi na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) ob začetku kurilne sezone izpostavili, da je zrak v času kurilne sezone pri nas onesnažen, še posebej so problematični delci (PM). Gre za mešanico trdnih in tekočih snovi, razpršenih v zraku. Njihova glavna sestavina je ogljik, na katerega so vezane različne škodljive snovi, kot so npr. strupene kovine, organske spojine.

Delci so različnih velikosti: od saj, ki jih vidimo s prostim očesom, do najmanjših ultrafinih nanodelcev. Od velikosti delcev je odvisno, kako globoko v dihala prodrejo in kakšne posledice povzročajo. Najmanjši delci prodrejo najgloblje do pljuč in gredo naprej v kri. Manjši kot so, dlje v telo prodrejo in bolj so škodljivi.

Kaj povzročajo v našem telesu?

- Osnova njihovega škodljivega delovanja je povzročanje vnetja. Z vdihavanjem pridejo v naša pljuča in povzročajo draženje, poškodbe tkiva in vnetje. Najmanjši delci iz pljuč vstopajo v kri in se s krvjo odplavijo v različne organe: v srce, jetra, ledvice, možgane ... ter tudi tam povzročajo vnetja in različne škodljive kronične učinke.
- Najpomembnejši so vplivi na srce in ožilje ter na dihala: povzročajo vnetja dihalnih poti, pospešujejo nastanek astme.
- Pri dolgotrajnem delovanju povzročajo spremembe v krvi in na ožilju, ki imajo lahko za posledico povečano nevarnost za nastanek krvnih strdkov in infarkta.

- Delci so tudi rakotvorni. Onesnažen zrak, ki je posledica gorenja fosilnih goriv (nafta, premog, les, naftni derivati), sodi namreč v prvo skupino rakotvornih snovi, ki dokazano povzročajo raka.
- V zadnjem času povezujejo delce tudi z nekaterimi nevrološkimi boleznimi ter s sladkorno boleznijo. Škodljivo vplivajo praktično na celo telo.

Kdo je najbolj ogrožen?

- bolniki z obstoječimi srčno-žilnimi in pljučnimi boleznimi
- starejši ljudje, majhni otroci
- sladkorni bolniki
- zdravi odrasli, ki so intenzivno fizično aktivni na prostem – zaradi poklica, športa (dihajo globlje, hitreje)

Ob zelo povečanih vrednostih delcev v zraku so najbolj prizadeti akutni bolniki. Kratkoročno so najbolj ogroženi tisti, ki trpijo zaradi že obstoječih dihalnih in srčno-žilnih bolezni, saj se lahko njihova osnovna bolezen hitro poslabša.

Kako ravnati v času povišanih ravni delcev PM₁₀ v zraku?

Svetujemo, da prebivalci ravnajo **po priporočilih**, objavljenih na spletni strani NIJZ (www.nijz.si).

Ob povišanih koncentracijah priporočamo zmanjšanje fizičnih aktivnosti, zlasti na prostem in še posebej pri osebah, ki imajo že od prej težave z dihali, srcem in ožiljem oziroma zaznavajo težave. Še posebej smo na to pozorni v obdobjih, ko so vrednosti delcev več dni skupaj močno presežene.

Priporočljivo je spremljati podatke o onesnaženosti zraka v Sloveniji, ki jih na svoji spletni strani redno objavlja Agencija Re-

publike Slovenije za okolje (ARSO): www.arso.gov.si (sklop Zrak/Podatki o kakovosti zraka). **Na omenjeni spletni lokaciji so dostopne tudi stopenjske napovedi onesnaženosti zraka z delci in priporočila za ravnanje v obliki barvne lestvice, ki smo jih pripravili na NIJZ skupaj z ARSO. Različnim stopnjam onesnaženosti zraka (od nizke, zmerne, visoke do zelo visoke), ki so označene z zeleno, rumeno, oranžno in rdečo barvo, so priloženi ustrezni zdravstveni nasveti.**

Hkrati z napovedjo prekomerne onesnaženosti zraka podaja ARSO tudi osnovna priporočila za ukrepanje (priporočila glede kurjenja in pravilne priprave drv, zmanjšanja ogrevanja, uporabe javnega prevoza ...).

Za boljši zrak smo odgovorni vsi; država, pa tudi vsak posameznik, ki z odgovornim ravnanjem lahko veliko naredi: uporaba javnega prometa, dobra izolacija stavb, ogrevanje s centralnim daljinskim sistemom, vzdrževane in dobro delujoče peči z dobrim izogrevanjem, ogrevanje na plin, toplotne črpalke ...

Če uporabljamo les, pa le kakovostna, čista in pravilno posušena drva ali druge oblike pravilno pripravljene lesne mase.

Kurjenje onesnaženega, lakiranega, barvanega odpadnega lesa, smeti, tekstila, plastike je silno škodljivo. S tem povzročamo sproščanje strupenih snovi skozi dimnik, ki jih neposredno vdihavamo vsi, mi sami in naši otroci.

**Nacionalni inštitut za javno zdravje
Center za zdravstveno ekologijo
Člani strokovne skupine za
Zmanjševanje vplivov onesnaženega
zraka na zdravje ljudi**

VESTE, KJE VSE SE PRI VAS DOMA SKRIVA AZBEST?

Azbest je še vedno zelo prisoten v našem okolju. Zaradi odlične toplotne in zvočne izolacije, odpornosti na visoke temperature, kislino, vlago, korozijo smo ga uporabljali v različnih izdelkih na področju industrije, gradbeništva, prometa in tudi druge. Vendar pa je škodljiv za zdravje ljudi, zato je njegova proizvodnja in prodaja v Sloveniji že več kot 20 let prepovedana.

Kje v bivalnem okolju najdemo azbest?

V preteklosti smo izdelke, ki vsebujejo azbet, zelo veliko uporabljali, zato ga danes še vedno najdemo marsikje. Z različnimi gradbenimi in izolacijskimi materiali smo ga vgrajevali v številne zgradbe, tako javne, kot zasebne, ki so bile zgrajene pred prepovedjo proizvodnje in prodaje azbestnih izdelkov, še zlasti med leti 1960 in 1980. Najpogosteje ga tako še vedno najdemo v strešnih kritinah (salonitkah), fasadnih, stenskih, stropnih izolacijskih ploščah, ometih, vinilnih toplih podih, vinas ploščicah, termoakumulacijskih pečeh, izolacijah za grelnike in cevi za toplo vodo, kitih za okna, lepilih, polnilih itd. ter kot nepravilno odvržene odpadke.

Azbest, ki se nahaja v materialih in izdelkih, je varen, dokler so ti nepoškodovani. Njihova življenjska doba pa se izteka. Materiali postanejo nevarni takrat, ko se zaradi dotrajanosti, poškodovanosti ali zaradi neprimerne ravnanja začnejo luščiti, lomiti, drobiti, razpadati v prah in se azbestna vlakna začnejo sproščati v zrak.

Azbestna vlakna so rakotvorna! Njihovo vdihavanje predstavlja veliko nevarnost za zdravje. Azbestna vlakna, ki pridejo v pljuča, povzročajo brazgotinjenje tkiva (fibrozo) in lahko vodijo do nastanka raka. Dokazano je, da azbest povzroča pljučnega raka, raka prsne in trebušne mrene (maligni mezoteliom) ter raka grla in jajčnikov. Povezujejo ga tudi z nastankom nekaterih drugih rakov. Pri kadilcih se tveganje za nastanek pljučnega raka, povezanega z azbestom, močno poveča.

Izpostavljenost azbestnim vlaknom je treba v čim večji meri preprečiti. Vlaknatih delcev s prostim očesom ne vidimo in nimajo vonja, tako jih lahko vdihavamo, ne da bi se tega zavedali. Na splošno velja: večja je izpostavljenost, večja je možnost za nastanek škodljivih učinkov na zdravje.

Kje in kdaj smo azbestnim vlaknom v domačem okolju najbolj izpostavljeni?

V zelo nizkih koncentracijah so azbestna vlakna lahko prisotna skoraj povsod v okolju.

Večje koncentracije vlaken v zraku nastajajo tam, kjer imamo dotrajane azbestne materiale, ki se luščijo in drobijo, ko jih uporabljamo ali delamo z njimi:

- če se vlakna sproščajo iz dotrajanih azbestnih materialov, ki so še v uporabi (npr. v starejših hišah in stanovanjih iz poškodovanih stenskih plošč ali ometov, zdrobljenih, odlučenih izolacijskih oblog cevi, poškodovanih in natrganih talnih oblog ...);
- v bližini starih salonitnih plošč, ki se lomijo, luščijo in drobijo: na strehah hiš, garaž, nadstreškov, pesjakov, ut ... ali že odrabljenih in shranjenih plošč za morebitno nadaljnjo uporabo ali odvrženih v naravi; ponekod z zdrobljenimi odpadnimi ploščami nasipavajo dvorišča in poti, kar je nevaren vir azbestnih vlaken in ni dovoljeno;

- v bližini nepravilno odloženih azbestnih odpadkov na legalnih ali divjih odlagališčih.

Največje koncentracije vlaken v zraku nastajajo pri obnovitvenih delih v starejših hišah in stanovanjih, v katerih so vgrajeni azbestni materiali, ter pri rušenjih takih objektov. Najnevarnejši pri tem so postopki, kot so vrtanje, žaganje, razbijanje, brušenje ipd. Če taki posegi niso opravljeni strokovno, se velike količine prahu in azbestnih vlaken sprostijo v zrak, kjer potem ostajajo v okolici in tudi v notranjosti objektov še dalj časa po končanem delu. Pri teh delih so predvsem izpostavljeni poklicni delavci. Še bolj pa so izpostavljeni ljudje, ki se takih del lotevajo sami in so brez ustreznega znanja in opreme. Izpostavljeni so tudi ljudje v okolici (družina, sosedje, mimoidoči).

Delo z azbestnimi materiali naj izvajajo le izvajalci, ki so strokovno usposobljeni in ustrezno opremljeni oziroma imajo ustrezna dovoljenja.

Na spodnjem naslovu boste lahko dobili več informacij o varnem delu z azbestom in seznam ustreznih strokovnjakov:

GZS, Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala:
https://www.gzs.si/zbornica_gradbenistva_in_industrije_gradbenega_materiala/vsebina/Zakonodaja-s-podro%C4%8Dja-gradbeni%C5%A1t-va/Varnost-in-zdravje-pri-delu/Delo-z-azbestom

Če načrtujemo vzdrževalna dela v starejših hišah in stanovanjih ali rušenja, se pred pričetkom dela prepričajmo, ali je kje prisoten azbest. Če je, ne delajmo sami, ampak prepustimo delo pooblaščenim izvajalcem, usposobljenim in opremljenim za delo z azbestnimi materiali.

Kako prepoznati materiale, ki vsebujejo azbest?

Z izjemo starih strešnih azbestnih plošč (salonitk) na pogled težko ugotovimo, ali je azbest v materialu prisoten ali ne, razen če je označen. Če nismo prepričani, da material ali izdelek vsebuje azbest, se prisotnost azbestnih vlaken lahko ugotovi s preiskavo vzorca v laboratoriju. Če sumimo, da bi material lahko vseboval azbest, za preiskavo pa se nismo odločili, moramo ravnati tako, kot da gre za azbestni material.

Azbestnih odpadkov (tudi na videz uporabnih azbestnih plošč) ne smemo ponovno uporabljati. Prav tako jih ne smemo uporabljati za nasipanje poti, dvorišč, zasipanje jam, kar se pri nas, žal, pogosto dogaja.

Izpostavljenost azbestnim vlaknom je treba v čim večji meri preprečiti. Vsaka izpostavljenost azbestu je lahko nevarna za zdravje in treba je narediti vse, da do nje ne pride.

Več o azbestu lahko preberete na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje/Področja dela/Moje okolje/Bivalno okolje: Azbest v našem okolju (<http://www.nijz.si/sl/podrocja-dela/moje-okolje/bivalno-okolje>).

MAJHNI NASVETI ZA NAŠE ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE DIABETIČNO STOPALO

Če ste sladkorni bolnik, potem veste, da morate posvetiti posebno pozornost vašim stopalom. Vemo, da sladkor zelo poškoduje žile in živce, in prav je, da se tega zavedamo, saj lahko marsikatero resnejšo težavo tudi preprečimo.

Znano je, da zaradi sladkorne bolezni naša stopala postanejo manj občutljiva na bolečino, na mraz, vročino in pritisk. Prekrvavitev stopal se še poslabša in stopala potrebujejo še več nege. Zato priporočamo:

*Vsak dan si **preglejte stopala**, ali prosite za to družinskega člana. Bodite pozorni na podplate, nohte in kožo med prsti (rane, žulji, kurja očesa ...).

*Stopala **umivajte** vsak dan z nevtralnimi milom in mlačno vodo, dobro jih **obrišite**, še posebej med prsti.

*Stopal ne **grejte ali ohlajajte** (termofor, električne blazine, led ...), ker lahko pride do opeklin ali ozeblin.

*Uporabljajte **bombažne ali volnene** nogavice, brez tesnih šivov ali robov.

*Zelo pomembna je primerna **obutev**. Najboljše je mehko in lahko usnje, podplat, ki ne drsi, brez šivov, na vezalke ali ježka. Pomembno je, da si čevlje kupite popoldan ali zvečer, ker so noge takrat bolj otečene in ne boste imeli težav s premajhnimi čevlji. Vedno preverite z roko, da ni v čevlju npr. kakšen kamenček, ki bi lahko poškodoval vaše stopalo. Pa še to – poskusite se izogniti, da bi hodili bosi.

***Prenehajte s kajenjem** – kajenje zmanjšuje krvni pretok v vaših stopalih.

*Če opazite rano, kurje oko ali razdraženo kožo, si problematično mesto pokrijte s sterilno gazo. Ne **uporabljajte škarij, britvic ali kemičnih sredstev proti kurjim očesom**. Čim prej se obrnite na svojega zdravnika.

***Skrb za nohte** je zelo pomembna. Zdravniki priporočajo škarje za zaobljeno konico, ali pa da nohte samo pilite. Če so vaši nohti zadebeljeni in imate pri rezanju težave ali pa več ne vidite dobro, se raje obrnite na pedikerja. Seveda takšnega, ki je posebej usposobljen za diabetična stopala!

*Če ne obiskujete pedikerja, je pomembno, da vam v diabetološki ambulanti vsaj enkrat letno **pregledajo vaša stopala**.

Kot vedno v življenju, lahko največ zase in za svoja stopala naredimo sami. Čuvajte jih, kajti življenje s sladkorno boleznijo je dovolj zapleteno že z nogami, kaj šele brez njih!

Vabljeni v salon za nego telesa Apolonija, kjer smo **specialisti za diabetično stopalo**.

Vse dobro, pa zdravja vam želim v letu 2018!

Polonca DOBERŠEK, medicinska sestra in pedikerka

*V letu, ki prihaja, Vam želimo,
da bi bilo vedno z Vami božično sporočilo miru in notranja topline,
da bi se Vam uresničile vse želje in pričakovanja.*

Potrčajmo skupaj na vrata sreče v letu 2018.

**Župan Občine Makole
Franc Majcen
Občinski svet
Občinska uprava**

PROGRAM PRIREDITEV

v Občini Makole od 1. 1. 2018 do 30. 06. 2018

datum	naziv prireditve oz. aktivnosti	kraj prireditve	predvidena sodelujoča društva	Opomba oz. kontakt organizatorja: telefon, GSM, e-mail
januar 2018	JASLICE IN ADVENTNI KOLEDAR	DVOREC ŠTATENBERG	TD ŠTATENBERG	SKUPNOST DVOREC ŠTATENBERG Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
januar 2018	RAZSTAVA SLIK IN KERAMIKE	DVOREC ŠTATENBERG		SKUPNOST DVOREC ŠTATENBERG Štefka Jesenek, GSM: 051 605 472
13. 1. 2018	40. POHOD PO POTEH POHORSKEGA BATALJONA / ROGLA (1517 m) – OSANKARICA	OSANKARICA	PD ZREČE, PD MAKOLE IN LJUBITELJI POHODOV	PD Makole, Jožica Kolar GSM: 041 923 705
20. 1. 2018	ZBOR ČLANOV DRUŠTVA	MAKOLE	VSA DRUŠTVA	DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
1. 2., 2. 2., 3. 2. 2018	SEJEM ALPE JADRAN	LJUBLJANA	VSA DRUŠTVA S PODROČJA TURIZMA	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
februar 2018	PREDAVANJE IN REZ TRTE	STARI GRAD		DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
februar 2018	RAZSTAVA SLIK IN FOTOGRAFIJ	DVOREC ŠTATENBERG		SKUPNOST DVOREC ŠTATENBERG Štefka Jesenek, GSM: 051 605 472
februar 2018	VALENTINOV KONCERT	DVOREC ŠTATENBERG		SKUPNOST DVOREC ŠTATENBERG Peter Kociper, GSM: 040 870 835
3. 2. 2018	17. TRADICIONALNI MAKOLSKI POHOD – PO MAKOLSKIH GRIČIH	MAKOLE	VSI, KI ŽELIJO NA POHOD	PD Makole, Jožica Kolar GSM: 041 923 705
7. 2. 2018	SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE		OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
februar 2018	SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK, PREŠERNOV DAN	DOM KRAJANOV MAKOLE		OBČINA MAKOLE in PD ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Tel.: 02 80 29 200
10. 2. 2018	30. ZIMSKI POHOD NA PECO (2125 m)	PECA	PD MEŽICA, PD MAKOLE IN LJUBITELJI ZIMSIH POHODOV	PD Makole, Jožica Kolar GSM: 041 923 705 jozicakolar1@gmail.com
13. 2. 2018	PUSTOVANJE	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE	PD ANICE ČERNEJEVE MAKOLE	OŠ ANICE ČERNEJEVE EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
24. 2. 2018	8. ZBOR ČLANSTVA PD MAKOLE	MAKOLE	ČLANI PD MAKOLE, LJUBITELJI POHODOV IN VABLJENA DRUŠTVA	PD Makole, Jožica Kolar GSM: 041 923 705
25. 2. 2018	8. POHODO PO OBRONKIH MAKOLE	MAKOLE	PD MAKOLE IN LJUBITELJI POHODOV	PD Makole, Jožica Kolar GSM: 041 923 705
marec 2018	TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA	MERCATOR CENTER PTUJ		OŠ ANICE ČERNEJEVE EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
7. 3. 2018	REVIJA OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN	OŠ ZG. LOŽNICA	JSKD	OŠ ANICE ČERNEJEVE EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
9. 3. 2018	OBČNI ZBOR	PROSTORI DRUŠTVA		TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
10. 3. 2018	BISTRŠKI VINTGAR – URH – ANČNIKOVO GRADIŠČE	BISTRŠKI VINTGAR	VSI, KI ŽELIJO NA POHOD, VSA DRUŠTVA IZ MAKOL	PD Slov. Bistrica, Polonca Doberšek, GSM: 041 778 331
11. 3. 2018	REZ POTOMKE 400 LETNE TRTE	MAKOLE	PD ANICE ČERNEJEVE MAKOLE, DRUŠTVO KMETIC LOŽNICA	DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
23. 3. 2018	DRUŠTVENO OCENJEVANJE VIN	MAKOLE		DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
24. 3. 2018	GRMADA – CELJSKA KOČA (950 m)	CELJSKA KOČA	PD MAKOLE IN LJUBITELJI POHODOV	Polonca Doberšek GSM: 041 778 331

PROGRAM PRIREDITEV

24. 3. 2018	DELAVNICA - IZDELAVA VELIKONOČNEGA PUŠLJA IN BARVANJE PIRHOV	DVOREC ŠTATENBERG	VSI ZAINTERESIRANI	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
30. 3. 2018	PREDAVANJE: SAMOOSKRBNI ZELENJAVNI EKOLOŠKI VRT Z REVIJO GAJA - PREDAVATELJICI: NEVENKA BREZNIK IN VENESA NUSIČ	PROSTORI DRUŠTVA DVOREC ŠTATENBERG	VSI ZAINTERESIRANI	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
31. 3. ali 14. 4. 2018	IZBOR ZIMSKE SNEŽNE TURE VODNIKA – RINKE IN GRINTOVEC (DEREZE, CEPIN)	KAMNIŠKO-SAVINJSKE ALPE	PD MAKOLE	PD Makole, Edvard Kolar GSM: 041 923 705
31. 3. 2018	VAŠKI ŽEGENJ	TERNOVŠKOVA KAPELA	VSI ZAINTERESIRANI	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
april 2018	PREDAVANJE ZA STARŠE	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE		OŠ ANICE ČERNEJEV EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
april 2018	VARNOSTNA OLIMPIJADA	?		OŠ ANICE ČERNEJEV EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
april 2018	SPOMLADANSKA ČISTILNA AKCIJA	DVOREC ŠTATENBERG	TD ŠTATENBERG, MK GROFJE ATTEMSEI, DV MAKOLE	SKUPNOST DVOREC ŠTATENBERG Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
2. 4. 2018	25. VELIKONOČNI POHOD – OPLOTNICA – ČRNO JEZERO (1196 m) – TRIJE KRALJI	POHORJE	PD MAKOLE IN LJUBITELJI POHODOV	Polonca Doberšek GSM: 041 778 331
2. 4. 2018	VELIKONOČNI POHOD ŠTATENBERG - SV. ANA - ŠTATENBERG	DVOREC ŠTATENBERG SV. ANA DVOREC ŠTATENBERG	VSI ZAINTERESIRANI	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
12. 4. 2018	SPOMINSKA SVEČANOST – SAGADINOVA VILA	SRECE	ZVEZA BORCEV ZA OHRANJANJE VREDNOT NOB	OŠ ANICE ČERNEJEV EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
13. 4. 2018	REVIJA OTROŠKIH PEVSKIH ZBOROV	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE	JSKD	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
19. 4. 2018	REVIJA MLADIH PEVSKIH ZBOROV	2. OŠ SLOVENSKA BISTRICA	JSKD	OŠ ANICE ČERNEJEV EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
21. 4. 2018	URŠLJA GORA	URŠLJA GORA	PD MAKOLE IN LJUBITELJI POHODOV	Polonca Doberšek GSM: 041 778 331
26. 4. 2018	PROSLAVA OB DNEVU UPORA PROTI OKUPATORJU IN 1. MAJU	TELOVADNICA OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE		OŠ ANICE ČERNEJEV EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
april 2018	DAN UPORA PROTI OKUPATORJU IN PRAZNIK DELA	DOM KRAJANOV MAKOLE		OBČINA MAKOLE in PD ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Tel.: 02 80 29 200
28. 4. 2018	POSTAVITEV MAJSKEGA DREVESA SKUPAJ Z VAŠKO SKUPNOSTJO	DVOREC ŠTATENBERG	VAŠČANI ŠTATENBERG IN OSTALI VABLJENI	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
maj 2018	ZAKLJUČNA PRIREDITEV IN PODELITEV BRALNI ZNAČK	OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE		OŠ ANICE ČERNEJEV EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
maj 2018	PIKA POKA – OTROŠKA FOLKLORA	ROGAŠKA SLATIŃA	ZŠ	OŠ ANICE ČERNEJEV EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
maj 2018	TKANJE PRIJATELJSTVA Z NITKAMI TURIZMA (MEDOBČINSKO SREČANJE TURISTIČNIH PODMLADKOV)	TRG SLOVENSKA BISTRICA	RIC SLOV. BISTRICA	OŠ ANICE ČERNEJEV EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101

PROGRAM PRIREDITEV

maj 2018	DRŽAVNO SREČANJE ORFFOVIH SKUPIN	?	TZS	OŠ ANICE ČERNEJEV EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
maj 2018	OTVORITEV TENIŠKE SEZONE	PEČKE 15/A		TENIŠKI KLUB ŠTATENBERG - BRDO, POLONCA DOBERŠEK, GSM: 041 778 331
maj 2018	OTVORITEV ODBOJKARSKE SEZONE	PEČKE 15/A		TENIŠKI KLUB ŠTATENBERG - BRDO, POLONCA DOBERŠEK, GSM: 041 778 331
maj 2018	STROKOVNA EKSURZIJA			DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
maj 2018	DVORNI DAN	DVOREC ŠTATENBERG		SKUPNOST DVOREC ŠTATENBERG Peter Kociper, GSM: 040 870 835
maj 2018	LETNI KINO	DVOREC ŠTATENBERG	TD ŠTATENBERG	SKUPNOST DVOREC ŠTATENBERG Peter Kociper, GSM: 040 870 835
maj 2018	URBANOV KONCERT	KAVKLERJEVA KLET		ETNOLOŠKO DRUŠTVO DRAVINJSKE DOLINE, 031 509 309
5. 5. 2018	POHOD – BRVENO – RADISLAVOV KRIŽ – SV. ANA	MAKOLE	PD MAKOLE IN LJUBITELJI POHODOV	Polonca Doberšek GSM: 041 778 331
6. 5. 2018	POHOD – VOJNIK – ŠENTJUGERT (565 m)	ŠENTJUGERT	VSI, KI ŽELIJO NA POHOD	PD Makole, Jožica Kolar GSM: 041 923 705
27. 5. 2018	SVETI URBAN	JELOVEC		DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
junij 2018	ZEČETNI TENIŠKI TEČAJI	PEČKE 15/A		TENIŠKI KLUB ŠTATENBERG - BRDO, POLONCA DOBERŠEK, GSM: 041 778 331
junij 2018	ZELENA DELA	STARI GRAD		DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
junij 2018	GRAJSKO OCENJEVANJE	ŠTATENBERG	6 DRUŠTEV SOSEDNIH OBČIN	DRUŠTVO VINOGRADNIKOV MAKOLE, Ivan Skledar, GSM: 031 726 625
junij 2018	RAZSTAVA SLIK IN STARE KERAMIKE	DVOREC ŠTATENBERG		SKUPNOST DVOREC ŠTATENBERG Štefka Jesenek, GSM: 051 605 472
junij 2018	LETNI KINO	DVOREC ŠTATENBERG	TD ŠTATENBERG	SKUPNOST DVOREC ŠTATENBERG Peter Kociper, GSM: 040 870 835
2. 6. 2018	7. POHOD PRED PIKNIKOM IN PIKNIK	MAKOLE	ČLANI PD MAKOLE IN DRUGI	Polonca Doberšek GSM: 041 778 331
15. 6. 2018	PODELITEV ŽUPANOVE PETICE	KNJIŽNICA OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE	ZŠ	OŠ ANICE ČERNEJEV EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
16. 6. 2018 in 17. 6. 2018	POHORJE (1560 m) - MARIBOR - SLOVENJ GRADEC ALI DAN PLANINCEV	POHORJE	ČLANI PD MAKOLE, LJUBITELJI POHODOV	PD Makole, Jožica Kolar GSM: 041 923 705
22. 6. 2018	PROSLAVA DAN DRŽAVNOSTI IN PODELITEV SPRIČEVAL	TELOVADNICA OŠ ANICE ČERNEJEVE MAKOLE	OBČINA MAKOLE	OŠ ANICE ČERNEJEV EMAKOLE Silvestra Samastur Tel.: 02 80 33 101
23. 6. 2018	KRESOVANJE - NOČ POD NEBOM IN DRUŽABNE IGRE OB OGNJU	DVOREC ŠTATENBERG	VSI VABLJENI	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠTATENBERG, Štefka Skledar, GSM: 040 700 006
24. 6. 2018	SNEŽNIK (1796 m) - SVIŠČAKI	SVIŠČAKI - SNEŽNIK	PD MAKOLE IN LJUBITELJI POHODOV	PD Makole, Jožica Kolar, GSM: 041 923 705
24. 6. 2018	VESLICA – OTVORITEV PRIZIDKA	MAKOLE		PGD MAKOLE; Vinko Kunej, GSM: 041 379 740
junij 2018	DAN DRŽAVNOSTI	DOM KRAJANOV MAKOLE		OBČINA MAKOLE in PD ANICE ČERNEJEVE MAKOLE Tel.: 02 80 29 200

NAŠE CESTE NEKOČ IN DANES

